

ANALOGI

2
2008

HAMINAN, HÄMEENLINNAN, KOTKAN, LAPPEENRANNAN, TAMPEREEN JA TURUN ORTODOKSISET SEURAKUNNAT 13.3.2008

Loviisan
kirkon
isännöitsijä
Johannes
Karhu:

“Ja sitä jälkiä
mie täällä olen”

sivut 4-7

Jumalanpalvelus- ja
toimintasivut:

HAMINA 33–35, HÄMEENLINNA 36–38, KOTKA 39–41, LAPPEENRANTA 42–44, TAMPERE 45–48, TURKU 49–51

ANALOGI HAASTATTELEE

4–7 Elämään tyytyväinen Johannes

Johannes Karhu Loviisasta.
Isä Hariton

HENGELLISTÄ OPETUSTA

8–10 Ajan ulottuvuudet

Kirkkoherra Timo Tynkkynen

KIRKOLLINEN LEHDISTÖ

10–12 Kirkolliset lehdet tavoittavat suomalaiset

Heikki Palaskari

KIRKKOISIEN TUTKIMUSTA

12–13 Bysantin isien opetus

Gunnar af Hällström

KULTTUURIKESKUS SOFIAN AVAJAISET

14–16 Enkelin siiven kosketuksia

Isä Hariton

KIRKON AJALLINEN YLÖSNOUSEMUS

20–21 Uhrauksia pelkäämätön nöyryys

Esko Nikander

ORTODOKSITKIN SAAVAT SIELUNHOITOA

22 "Ydinpappi" Sakarilla monikielinen seurakunta

Simo Ojanen

PÄÄSIÄISEN KIRKOLLISTA PERINNETTÄ

30–31 Epitafi – Kristuksen hautakuva

Isä Aarne Ylä-Jussila

SEURAKUNTIEN TAPAHTUMIA

- 24 HAMINA / **Kuvia virpomavitsakilpailusta**
24 HAMINA / **Diakoniatyö Haminassa**
25 HÄMEENLINNA / **Forssan rukoushuoneen käyttöönotto**
25 HÄMEENLINNA / **Kuvia lastenleiriltä**
26 KOTKA / **Paastoon laskeutuminen ja blini-ilta**
27 KOTKA / **Ikonikerholla kymmenvuotisjuhla**
27 KOTKA / **Ohjeita maahanmuuttajille**
28 IMATRA / **Karjalaisen puvun koreutta**
29 IMATRA / **Pyhiä kasvoja Imatran kulttuurikeskuksessa**
32 PORI / **Käsityön arvostus hiipumassa**

VAKIOPALSTAT

- 3 **Pääkirjoitus** / isä Hariton
Ajassa liikkuu / isä Leo Huurinainen
7 **Metropoliitalta** / Ambrosius
13 **Helskyytelyä** / Mikko Sidoroff
17 **Arkkipiispa Leon** kolumni
18–19 **Luostaripalsta** / igumenia Marina
23 **Lapset ja nuoret** / Leena Lomu

SEURAKUNTIEN TOIMINTA

- 33–35 HAMINA Kouvola
36–38 HÄMEENLINNA
39–41 KOTKA
42–44 LAPPEENRANTA Imatra
45–48 TAMPERE Pori
49–51 TURKU

RADIO • TV

MAALISKUU

LA 15.3. RADIO, aamuhartaus, kanttori Wilhelmiina Virolainen, Valamon kansanopisto, Heinävesi

SU 16.3. Herran ratsastus Jerusalemiin, palmusunnuntai

PE 21.3. RADIO, klo 18.00–19.00 Kristuksen hautauspalvelus, suuren lauantain aamupalvelus, Helsinki, Uspenskin katedraali

LA-SU 22.-23.3. RADIO / TV, klo 23.55–03.30 pääsiäisyön aamupalvelus ja liturgia, Jyväskylä, toimittaa arkkipiispa Leo papiston avustamana, Kristuksen ylösnousemisen kirkko, Jyväskylä

LA 25.3. RADIO, aamuhartaus, metropoliitta Ambrosius, Helsinki

LA 27.3. RADIO, aamuhartaus, metropoliitta Ambrosius, Helsinki

HUHTIKUU

LA 5.4. RADIO, aamuhartaus, nunnat Kristoduli, Lintulan luostari, Heinävesi

SU 6.4. klo 11–12 liturgia, Tampere, Pyhän Aleksanteri Nevskin kirkko

TI 15.4. RADIO, iltahartaus, rovasti Iivo Suvanto, Joensuu

SU 20.4. RADIO, klo 11–12 liturgia, Joensuu, Ortodoksinen seminaari

LA 26.4. RADIO, aamuhartaus, rovasti Olavi Merras, Lahti

TOUKOKUU

SU 4.5. RADIO, klo 11–12 liturgia, Hämeenlinna, Pyhän Aleksanteri Nevskin ja pyhän Johannes Krysostomoksen kirkko

LA 17.5. RADIO, aamuhartaus, pastori Sergius Colliander, Kellokoski

SU 18.5. RADIO, klo 11–12 liturgia, Kuopio, Pyhän Nikolaoksen katedraali

TI 20.5. RADIO, iltahartaus, pastori Viatcheslav Skopets, Espoo

KESÄKUU

LA 7.6. RADIO, aamuhartaus, arkkipiispa Andreas Larikka, Helsinki

SU 15.6. RADIO, klo 11–12 liturgia, Mikkeli, Ylienkeli Mikaelin kirkko

SU 15.6. TV1 klo 10.00–12.00 Pielaveden Taipaleen kylän tsasounan vihkiminen

TI 17.6. RADIO, iltahartaus, kirkkoherra Matti Wallgren, Vaasa

Oppia ehtoollisleipien tekoon

■ Ehtoollisleipiä valmistetaan rukoillen, opasti Tampereen kirkon emäntä Leena Hänninen kuvan porilaista nelikkoa (vas.) Marianne Ketola, Teemu Salo, Anita Luonilaa ja Arja-Kaarina Kunttua. Kurssi oli laatuaan ensimmäinen Porissa.

▶ SEURAAVA ANALOGI 3/08 ilmestyy 19. kesäkuuta. Siihen tuleva aineisto on jätettävä viimeistään perjantaina 16. toukokuuta.

● **Julkaisija:**

Haminan, Hämeenlinnan, Kotkan, Lappeenrannan, Tampereen ja Turun ortodoksiset seurakunnat

● **Kustantaja:**

Kotimaa-Yhtiöt Oy
Kahdeksas vuosikerta,
painosmäärä 7900 kpl.

● **Päätoimittaja:**

Kari M. Rantila, puh. 040 550 6272

● **Graafikko:**

Heikki O. Jokinen, puh. 050 524 6007
ho.jokinen@kolumbus.fi

● **Toimitus:**

Rautatiekatu 52 E, 13210 Hämeenlinna

● **Sähköposti:**

analogi.toimitus@pp.inet.fi

● **Tilaaminen ja osoitteenmuutokset:**

Tampereen kirkkoherranvirasto,
Suvantokatu 10 A, 33100 Tampere
Puh. (03) 3141 2700 (ti-pe klo 9-13)

● **Julkaisuneuvosto:**

Kirkkoherra Leo Huurinainen (pj.),
kirkkoherra Markus Aroma (vpj.),
kirkkoherra Ion Durac, kirkkoherra
Veikko Lisitsin, kirkkoherra Markku
Toivanen, kirkkoherra Timo Tynkynen,
isä Gaius Sahlberg, Marita Jouhki-Inkinen,
Mikko Junes, Leena Karjalainen, Leena
Lomu, Eeva Manni, Marita Nieminen
ja Johan Nyman.

● **Toimituskunta:**

Mikko Junes, Anne Jurvanen,
Leena Lomu, Esko Nikander, Simo Ojanen

● **Tilauhinta 18 euroa/vuosi**

Lehti ilmestyy 6 kertaa vuodessa

● **Ilmoitushinnat (sis. alv):**

1/1 sivua 700 e, 1/2 sivua 480 e
1/4 sivua 300 e, 1/8 sivua 180 e,
1/16 sivua 90 e

Ilmoitukset toimituksen osoitteella.
Tilinumero 800018-291602.

Painopaikka: Uusimaa Oy, Porvoo 2008.
ISSN 1458-9257

Juhlaikoni

HERRAN PÄÄSIÄINEN
Kristuksen ylösnousemus 23.3.

"Yhtäkkiä Jeesus seisoi heidän
keskellään ja sanoi: 'Rauha
teille!'" (Joh. 20:19)

Kristus, sinun pimeytesi

Pääsiäisenä kuoro laulaa Kristuksen kuolemaa muistellen psalmin sanoja:

Minut lasketaan alimpaan hautaan,

pimeyteen ja kuoleman varjoon. Ps. 87:7, PSALMIT SEPTUAGINTAN MUKAAN

Kun tällainen kohtaa yksityistä kristittyä, Jumalan pimeys ja vaikeneminen saa meidät kauhistumaan. Kokemus on tuskallinen, ja se voi kestää koko elämän ajan. Kaikkien tuntema edesmennyt äiti **Teresa**, Kalkutan slummien köyhistä köyhimpien hyväntekijä ja kuolevien viimeinen auttaja, koki elämässään tällaisen oman hautansa pimeyden. "Minussa on pimeyttä, niin kuin kaikki olisi kuollutta. Niin on ollut siitä asti, kun aloitin tämän työn", hänen kuvaa itseään. Katolinen karmeliittaisa **Wilfrid Stinisen** kertoo (Fides 13/2007), että muutamaa hetkeä lukuun ottamatta Teresa ei laupeudentyönsä aloitettuaan enää kuullut Jeesuksen ääntä, sillä Jeesus oli jättänyt hänet täydelliseen pimeyteen.

Isä Wilfrid siteeraa äiti Teresan kirjeenvaihtoa: "Herra, Jumalani, kuka minä olen, että sinä hylkäsit minut? Rakkautesi lapsi – ja nyt minusta on tullut kuin vihatuin, jonka sinä olet heittänyt pois kuin ei-rakastetun ja ei-toivotun. Minä huudan, minä tarraudun lujasti, eikä kukaan kuule. Pimeys on niin pimeää, ja minä olen yksin. – Missä on uskoni? Ei edes syvällä minussa ole muuta kuin tyhjyyttä ja pimeyttä – Minulla ei ole uskoa. Minä en uskalla ilmaista niitä sanoja ja ajatuksia, jotka kerääntyvät sisälleni ja saavat minut kärsimään – Niin monia vastausta vaille jääneitä kysymyksiä elää minussa – Kun yritän kohottaa ajatukseni taivasta kohti, siellä on vain tyhjyys ja ajatukset kääntyvät takaisin kuin terävät veitset ja haavoittavat sieluani."

Ajan kuluessa rippi-isän kanssa keskustellen äiti Teresa oppi käsittämään pimeän yönä merkitystä. Hän sai ottaa osaa Jeesuksen kärsimyksen ja työskennellä Kalkutan slummeissa Jeesuksen kanssa maailman pelastamiseksi. Teresa kirjoittaa:

"Tänään tunsin todella syvää iloa siitä, että Jeesus ei enää voi kokea kuolinkamppailuaan vaan että hän haluaa elää sitä minussa." Isä Wilfrid sanoo Teresan silloin ymmärtäneen, että hänen pimeytensä tekee mahdolliseksi radikaalin samaistumisen palveltaviensa kanssa. Hän sai omassa ruumiissaan ja sielussaan kokea tunteen täydellisestä hylätyksi tulemisesta, jonka köyhistä köyhimmät päivittäin kokevat. Tämä merkitsee käännekohtaa äiti Teresalle. Yöstä ei tule vähemmän pimeä, mutta se yhdistää hänet lujasti ristin Jeesukseen ja kaikkiin niihin lähistön kurjiin ja köyhiin, jotka elävät pimeydessä. Psalmeissa samanlaista kokemusta kuvataan näin:

**Minä sanoin: "Nyt pimeys peittää minut alleen,
yön valokin on minulle ylellisyyttä."
Mutta sinulle ei pimeys ole pimeää – –**

Ps. 138:11-12b, PSALMIT SEPTUAGINTAN MUKAAN

isä Hariton

Kari M. Rantila (isä Hariton)

Ajassa liikkuu

TOISESSA KANSANKIRKOSSAMME, mihin suurin osa suomalaisista kuuluu, on pohdittu viime aikoina, mikä lääkkeeksi siihen, että yhä useammat tulisivat kirkon toimintaan mukaan. Työryhmän esityksen mukaan tähän auttaisi työn laadun kohottaminen, mielekkään toiminnan tarjoaminen ja vapaaehtoisten työntekijöitten lisääminen.

Edellä mainittua periaatetta olemme seurakunnassamme yrittäneet toteuttaa jo vuosikaudet. Ja tuloksia on syntynyt. Ollaanko ortodoksisessa kirkossa kaikella muutoshakuisuudella ja keskittäytymisvimmassa pyrkimässä tällä hetkellä aivan toiseen suuntaan? Olemmeko päätävällän siirrosta seurakunnasta ylemmille tasoille romuttamassa toimivaa järjestelmää?

Isä Leo Huurinainen

Elämään tyytyväinen Joha

■ Loviisan kirkon isännöitsijä Johannes Karhu kertoilee mielellään elämästään ja uskosta Jumalaan. Erityisesti mielessä hänellä on karjalainen ortodoksisuus ja sen rikkaat perinteet.

Omakotitalossa Loviisassa, lähellä merenrantaa, isännöitsijä Johannes Karhu istuu eloisesti pehmeällä sängyllä. Hän arvelee, että ihmiset olisivat nyt yhä enemmän kiinnostuneita kirkon toiminnas-

ta. Loviisassakin monet luterilaiset ovat tulleet mukaan kirkon toimintaan. Silti hän on hieman huolissaan kirkossakävijöiden määrästä.

– Aika mukavasti meillä menee kyllä, vaikka paljon onkin sellaisia eläviä kuolleita ortodok-

seja. Olenkin sanonut monelle, että tulkaa kirkkoon, mutta ei heitä siellä näy.

Armoitettuna juttumiehenä Johannes muisteleeikin käyntiään Pietarissa, jossa silloin vietettiin vanhan ajanlaskun mukaista joulua. Koko päivän hän kierteli tu-

nnes

levan vaimonsa **Raisan** kanssa kaupungilla sen kirkkoissa ja luostareissa. Illalla he lähtivät yhdeksäksi joulukirkkoon. Yllätys oli kuitenkin Johannekselle suuri, kun palvelus kestäikin yhdeksän tuntia, ja vasta ani varhain aamulla kuudelta oli palvelus päätöksessään.

– Kirkko oli koko ajan niin tupaten täysi, ettei sopinut silmiä ristimään. Eikä päässyt kaatumaan, vaikka olisi nukahtanutkin. Siellä oli kaiken ikäisiä, pikkulap-

■ Raisa-vaimo on Johannekselle rakas. Raisa toimii apulaisena Loviisan kirpputorilla.

set nukkuivat joulukuusen alla ja kuka missäkin. Vanhoilla mummosilla oli omat pienet lypsyjakkaransa mukana, joilla he saattoivat aina hetkittäin levähtää. Kukaan ei lähtenyt kesken pois.

Johanneksen mielestä venäläisten usko on seurakunnissa hyvin voimakasta, kun se on päässyt vapaaksi uskonnolle vihamielisestä kommunismista.

Hyviä ratkaisuja

Johannes on hiljattain täyttänyt 75 vuotta. Hän sanoo olevansa tyytyväinen omaan elämäänsä. Hän pitää myös oikeana ratkaisuna sitä, että monien pyyntöjen ja kieltäytymisien jälkeen uskalsi ryhtyä kirkon isännöitsijäksi. Tehtävän myötä hän on saanut paljon hyvää elämäänsä, kun on voinut olla mukana hoitamassa kirkon asioita. Hyvää on sekin, että usko Jumalaan on säilynyt ja aina voimistunutkin. Jonkin veran ihmiset tulevat jakamaan huoliaan hänen kanssaan. Ja kun isä **Veikko Lisitsin** viime syksynä kysyi, vieläkö hän jatkaa isännöitsijänä, oli vastaus selvä: ”Kyllä!”

Johannes on toiminut myös esittelijänä kolmen vuoden ajan Loviisan kirkossa, kun siellä on ollut avointen ovien päiviä.

– Ensimmäisellä kerralla kävi seitsemänsataa ihmistä. Siinä oli minulla tietämistä, piti olla silmä tarkkana, että tavarat pysyivät paikoillaan. Seuraavana vuonna oli viisisataa ja tänä vuonna noin parisataa. Varmaankin nyt kaikki loviisalaiset ovat käyneet tutustumassa kirkkoon! Monet ovat kyläluulleet, että kirkon pihalla oleva kellotorni on tämä kirkko, mutta eihän sinne sopisi seisoamaan kuin pari ihmistä, hän nauuraa silmät loistaen.

Evakkotaivalta

Johannes on kotoisin Suojärveltä, josta perheen piti lähteä pakoon marraskuun lopulla 1939.

– Eikä ollut kuin kaksi tuntia aikaa. Sinne jäivät eläimet navettaan huutamaan, vaikka ruokaa-

kin annettiin. Kyllä eläimet ovat viisaita, heti ne vaistosivat, että jotakin pahaa on tekeillä.

Evakkojen taivas suuntautui Rautalammille, ensimmäiseen sijoituspaikkaan, jossa viivytettiin kahdeksan kuukautta. Sen jälkeen matka jatkui Ala-Härmään Pohjanmaalle ja jonkin ajan kuluttua Sotkamoon, josta he saivat kylmän maatilaa. Sitä rakentamaan he eivät kuitenkaan ryhtyneet, koska tarkoitus oli päästä takaisin Suojärvelle. Välirohuha 1940–1941 teki sitten lyhyeksi aikaa tämän mahdolliseksi. Kotitalo oli säilynyt pystyssä, vaikka naapurissa oli koettu kovat tuhot. Uusi rakentaminen käynnistyi heti, mutta rauhanaikaa ei kestänyt kauaa. Uusi evakkotaival alkoi vuonna 1944 juhannuksen aikaan.

– Kesä oli parhaimmillaan, viljat tähkässä, perunat olivat kukassa. Silloin lähdössä ei ollut niin kiirettä kuin ensimmäisellä

Eikä ollut kuin kaksi tuntia aikaa. Sinne jäivät eläimet navettaan huutamaan.

kerralla. Menimme sieltä Savoan Keiteleelle Kuopion lähelle. Olimme siellä muutaman vuoden. Saimme sitten Nurmeksesta maatilaa kylmästä korvesta. Raivasimme pellot, viisitoista hehtaaria korpipeltoa, rakensimme myös talot. Meitä lapsia oli kaikkiaan seitsemän, ja vanhimpana poikana minun piti olla ensimmäisenä töitä johtamassa.

Maatila oli noin 60 hehtaaria, metsää ja vähän peltoa. Alkuperäistä peltoa oli noin pari hehtaaria, kaiken muun he joutuivat raivaamaan ja rakentamaan, uudet ladot, navetat ja muut rakennukset.

– Siihen aikaan oli niin mah-

doton työinto, että kun maammo aina iltaisin kutsui: ”Tulkaa syömään!”, niin emme malttaneet, kun piti vielä muutama aari raivata peltoa. Silloin ei ollut kaivinkoneita, kaiken teimme kuokalla ja kirveellä ja rautakangella, Johannes muistelee haikeana.

Siellä ei kuitenkaan kaikille riittänyt tilaa vaan lasten oli etsittävä itselleen omat kotinsa.

Karjalaisten usko vahvaa

Näissä kaikissa surun ja tuskan vaiheissa usko Jumalaan toi luottamusta tulevaisuuteen.

– Usko oli hyvin voimakasta siellä Karjalassa. Vanhempani olivat ammatiltaan maanviljelijöitä, ja he olivat hyvin uskonnollisia, mummo erityisesti. Häneltä sain jo pikkupojasta lähtien ortodoksisuuden siemenet. Lapsena kävin aina Leppäniemen kirkossa. Kirkot olivat aina täynnä väkeä, ja siellä noudatettiin tarkoin kaikkia kirkollisia juhla-aikoja ja paastoja.

■ Johannesen puutöihin kuuluvat monet hautakroput (kuvassa), myös suuritöisiä paanusta tehtyjä kirkkojen kattospuleita hän on valmistanut.

Tämän ajan tilanteesta Johannes sanoo mielteliäänä, että nykyään on menty välinpitämättömään suuntaan.

– Aika pahasti nykyään lipsutaan. Minä olen yrittänyt pitää yllä entistä taktiikkaa ja systeemiä.

Asettuminen Loviisaan

Kun 1960-luku alkoi loppua, Johannes tuumi, että hänen pitäisi hankkia jokin ammatti. Niinpä hän päätyi levyseppähitsaajakurs-

sille Lieksaan. Valmistuttuaan osa kurssilaisista lähetettiin Etelä-Suomeen, ja Johanneksen oli määrä mennä töihin Karhulan Konepajaan. Ongelmana oli vain se, että työmatkaa sinne kertyi sata kilometriä. Silloin hän ajatteli, että Loviisa olisi paikkana parempi, koska se oli lähellä Rauma-Repolan konepajaa.

– Meitä oli kymmenen, kun tulimme tänne, ja siinä olivat asunnot aivan vieressä. Me sovimme, että tulemme viikon päästä takaisin. Ja siitä alkaen olen täällä asunut.

– Olin siellä töissä vuodesta 1970 asti aina siihen saakka, kunnes Loviisan Hästholmeniin, tuonne lahden toiselle puolelle, alettiin neljän vuoden päästä rakentaa atomivoimalaa. Melkein kolme vuotta minä rakensin sitä. Kun voimala valmistui, minä olin niitä viimeisiä poislähtijöitä. Sen jälkeen pääsin sahalle töihin. Siellä sahasin hyviä petäjiä kolme-toista vuotta, niitä lähetettiin ympäri maailmaa. Ne olivat maailman hienointa petäjää, niissä ei ollut oksaa.

Emännän hankinta

Eläkkeelle päästyään Johanneselle tapahtui kuitenkin jotakin uutta, kun kuusi vuotta sitten hänen siihenastinen poikamieselämä yllättäen loppui, niin kuin hän sanoo: ”Kerralla!” Venäläinen Raisa tuli Johanneksen elämään kuin taivaan lahjana.

■ Johannes on monipuolinen puutöiden tekijä. Tsasounia hän on rakentanut kotitalalleen Nurmekseen, Essoilaan Itä-Karjalaan lähelle Petroskoita Säämäjärven rannalle ja kuvassa olevan Loviisan hautausmaan Pyhittäjä Serafim Sarovilaisen tsasounan.

– Hän tuli ja sanoi, että ota minut! Hän oli täällä kylässä, ja oli lauantai-ilta. Kun lähdin kauppaan, tapasin tuttavani, jonka luona hän oli käymässä. Tuttavani pyysi minua käymään ja sanoi, että hänellä on kylässä lääkäri-ihminen, hyvä ihminen. Minä mielessäni arvuuttelin, että mistähän mahtaa olla kyse. Kuitenkin sanoin, että tulkaa kummatkin huomenna kirkkoon, tänä iltana en voi lähteä. Kirkkoa oli sitten aamulla jo kymmenisen minuuttia mennyt, eikä heitä alkanut näkyä. Katsoin, ja johan he tulivat sinne! Sitten sovin tämän Raisan kanssa, että menen heille illalla kylään.

Hyvä hieroja

– Kun menin sinne heille kylään, ensimmäiseksi Raisa sanoi, että minä hieron sinua lahjaksi. Sanoin, ettei minua ole koskaan hierottu. Olkapääni oli silloin ollut kipeä jo vuoden, kun olin kaatunut liukkaalla. Minä sanoin, että hiero sitten! Hän hieroi kahdeksan kertaa, ja käsi parani. Ja minä ajattelin, että kyllä minun pitää ottaa tämä nainen omiin nimiini!

Anteeksiantamus on noussut haudasta

Metropoliitta Ambrosiuksen pääsiäistervehdys 2008

Suuren viikon ja pääsiäisen tapahtumiin tihentyy koko pelastushistoria. Kristuksessa Jumala tuli ihmiseksi tuodakseen meille kestävän elämän perustan ja iankaikkisen toivon. Kristus antoi itsensä maailman elämän edestä. Hän on myös ylösnoussut kolmantena päivänä.

Kärsimyksestä ja kuolemasta kulkee tie ylösnousemuksen ihmeeseen. Kuolemaa ei enää ole sanan varsinaisessa merkityksessä, sillä Kristus muutti kuoleman portiksi ikuiseen elämään, matkaksi Jumalan kirkkauden maailmaan.

Tyhjän haudan ihme antaa elämällemme ainutkertaisen syvyyssulottuvuuden. Kun olemme tästä osallisia, asettuvat oikeisiin mittasuhteisiinsa meidän inhimilliset ja moraaliset mittapuumme. Tämä koskee paas-

toajan syyllisyyttä ja kipua, joita nykyään toisinaan liikaakin painotetaan.

Johannes Krysostomoksen pääsiäissaaran sanoma on ajaton: ”Älköön kukaan itkökö syntejään, sillä anteeksiantamus on haudasta noussut. Älköön kukaan pelätkö kuolemaa, sillä Vapahtajan kuolema on meidät kuolemasta vapahtanut... Kristus on noussut kuolleista, enkelit riemuitsevat; Kristus on noussut kuolleista, elämä on voittanut.”

Pääsiäisenä Kristuksen ylösnousemuksen ilo ja kirkkaus valaisevat tietämme eteenpäin. Pääsiäisaika jatkuu 50 päivää, helluntaihin saakka. Siksi uudistunein mielin tervehdimme toisiamme pääsiäistervehdyksellä: Kristus nousi kuolleista!

Siunauksin

■ **Metropoliitta Ambrosius**

Raisa on harras ortodoksi. Johannes kertoo, että hänellä on aina käsilaukussa mukanaan Raamattu.

– Tämä minun emäntäni on erittäin uskonnollinen, toisissaan uskovainen. Se hänessä minua viehätti eniten. Hän on minulle kuin Jumalan lahja taivaasta. Hänet tapasin kirkossa enkä missään kapakassa, niin kuin nykyään monilla on tapana – ja viikon päästä erotaan!

Johannes kertoo, että nyt elämä tuntuu hyvin kotoiselta. Enää ei tarvitse kulkea pitkin maailmaa.

Jumala arkipäivässä

Jumalan vaikutuksesta elämäänsä Johanneksella on hyvin myönteiset kokemukset. Hänelle on elämän eri vaiheissa sattunut monenlaisia asioita, joissa Jumala on häntä auttanut ja johdattanut. Yh-

den esimerkin hän kertoo Nurmeksesta, jonne rakennettiin heinälatoa. Rakennustelineet olivat jo ylhäällä, ja Johannes oli puistelemassa tellingiltä lumia pois, kun ne pettivät. Hän syöksyi nuolen tavoin kohti maata ja varmaa kuolemaa.

– Mutta isäni sai minut viime hetkellä kiinni, niin ettei pääni kolahtanut lattiaan. Siitäkin minä selvisin ja sanon suoraa, että Jumala auttoi minua!

Toinen tapaus on Helsingin satamasta, jossa hän oli töissä. Englannista oli tullut suuria näyteikkunoita, viisi metriä pitkiä ja kolme metriä korkeita. Ne olivat suurissa kuljetuslaatikoissa, jotka painoivat tuhansia kiloja. Kun laatikoita nostettiin, niiden piti olla pystyssä. Trukin kuljettaessa laatikkoa varastoon Johannes oli tukemassa ikkunapakettia keskelä, kaksi miestä piti sitä päistä.

Yhtäkkiä hän joutui niin ahtaalle laivan viereen, ettei päässyt hyppäämään edes mereen.

– Lasilaatikko alkoi kaatua kaikella painollaan minun päälleni. Voi, voi, miten olisin siinä liiskaantunut! Mutta juuri ehdin hyppäämään alta pois ja sain vain pienen raapaisun. Kyllä oli hengenlähde lähellä! Koko porukka huusi, että nyt mies menee! Ja ikkunalasit menivät ihan säpäleiksi.

Johannes kertoo usein huomanneensa, heti tapahtuman jälkeen tai joskus vähän myöhemmin, milloin Jumala on häntä auttanut.

– Monta kertaa on sattunut, että hengenlähde on ollut hiuskarvan varassa. On sattunut pahoja tilanteita, mutta minulle ei ole käynyt kuinka. Silloin tiedän, että Jumala on taas varjellut minua!

■ **Isä Hariton**

Ajan

ulottuvuudet

■ Ihminen ja maailma ovat sidoksissa aikaan, mutta meillä on mahdollisuus kokea jo tässä ajassa iankaikkisuutta, kirjoittaa kirkkoherra **Timo Tynkkynen**. Suuren paaston aikana etsimme kosketusta pyhään, jonka tulisi eheyttää ajan haavoittama ihmissielu. Jumalan armosta voimme ”maistaa ja katsoa, kuinka Herra on hyvä” kirkkoveisun sanojen mukaisesti.

Aika ja iankaikkisuus ovat läsnä meissä joka hetki, mutta katoavainen aika kaikkinen ilmiöineen voi tukahduttaa kosketuksen iankaikkisuuteen. Paaston kilvoitustie voi avata meille kuitenkin suuria hengellisiä näköaloja ja tehdä meidät osallisiksi illattomasta päivästä. Paasto opettaa meidät myös tuntemaan ajan rajallisuuden, mutta tuo meille valoisan toivon iankaikkisuuden ja todellisen elämän rajattomuudesta, Jumalan rakkaudesta.

Raamatun näkökulma

Kristillinen näkemys ajasta ja sen monista ulottuvuuksista pohjautuu raamatulliseen lähtökohtaan. Aika, joka on saanut alkunsa luomistapahtumassa, käsitetään luotuna. Aika on eräällä tavalla konkreettinen hetki, joka on sidoksissa tiettyyn tapahtumaan, historiaan. Luomiskertomuksessa tämä tulee esille sanoissa: ”Alussa Jumala loi taivaan ja maan – – Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni ensimmäinen päivä.” (1. Moos 1:1–5) Jumala itse on ikään kuin toisessa ulottuvuudessa, iankaikkisuudessa, mutta luotu maailma elää

ajassa, jolla on selkeä alkunsa ja loppunsa.

Aika ei ole kuitenkaan Jumalalle tarpeellinen, mutta hän ”antaa muuttua aikojen ja hetkien, hän suistaa kuninkaat vallasta ja nostaa kuninkaat valtaan”. (Dan. 2:21). Luomiskertomus myös määrittää ajan laskemisen, seitsemänpäiväisen rytmin; työn ja levon välisen suhteen. Aika muodostaa kristillisessä ajattelussa lineaarisen näyn, jossa luotu aika päättyy ja historia kohtaa loppunsa. Ihminen ja Jumala kohtaavat toisensa kuitenkin jo tässä ajassa.

Erityisesti Vanha testamentti on historian kirja, jossa seurataan kehitystä luomisesta eteenpäin Israelin kansan näkökulmasta. Mennyttä voidaan tarkastella muistin avulla, mutta tulevaisuus on ihmisiltä suljettua alue. Vain profeetat voivat avata sitä jumalallisen ilmestyksen kautta. Jumalan ilmoitus profeetalle tulevaisuudesta palvelee pelastuksen sanomaa ja sen toteutumista.

Uuden testamentin kertomukset poikkeavat Vanhan testamentin rakenteesta. Luotu aika ja iankaikkisuus kohtaavat toisensa erityisellä tavalla. Jumalan Poika, Kristus syntyy maailmaan. Juma-

la astuu konkreettisesti keskelle ihmiskunnan aikaa ja historiaa. Jeesuksen elämänvaiheet (syntyminen, ristiinnaulitseminen ja ylösnousemus) ovat aikaan sidottuja kerran tapahtuneita asioita, mutta ne liittyvät iankaikkisen käsitteeseen. ”Aika on täyttynyt, Jumalan valtakunta on tullut lähelle.” (Mark. 1:15) Tästä alkaa lopun eskatologinen odotus. Kristuksen toinen tuleminen; ajan ja historian päätös lähenee. Tämä odotuksen aika on ihmiselle parannuksen ja etsimisen aikaa. Lopun odotus ei ole kauhun täyttämää vaan Jumalan armon tuntemista ja sovituksen löytämistä. Tulevaisuuden näkymä on lohdullinen ylösnousemuksen sävyttämä aamu.

Kristillinen kalenteri

Ajan ulottuvuuksia mitataan kalenterilla, sillä aika on luotuna mitattavissa oleva asia. Kristityillä seitsenpäiväisen viikon huipennukseksi tuli juutalaisuudesta poiketen ylösnousemuksen päivä, sunnuntai. Näin ajattomuus sitoutui yhä voimakkaammin kalenterin sanomaan. Vuodenkierron keskipisteeksi kristillisessä kalenterissa muodostui pääsiäinen, Kristuksen ylösnousemuksen juhla. Myöhemmässä vaiheessa mukaan tulivat pyhien ihmisten muistopäivät, ja bysanttilaisen kristillisen kalenterin huipentuma olivat pääsiäiskierto ja kak-

sitoista suurta juhlapäivää.

Kristillisten juhlien vietto ei kuitenkaan muodostunut menneen ajan muistelemiseksi, kuten Vanhan testamentin juutalaisuudessa, vaan kyse on uskontotuuk-sien julistamisesta. Sen vuoksi esimerkiksi ortodoksinen kirkko ei jouluna laula menneessä aikamuodossa ”Kristus syntyi, kiittäkää” vaan se muistuttaa iankaikkisuuden ulottuvuudesta toteamalla ”Kristus syntyy, kiittäkää”, Jumala on tullut keskuuteemme (joulukanonin 1. veisu). Luodussa ja katoavassa ajassa on jo mukana luomaton jumalallinen ikuisuus. Luotua aikaa mitataan kalenterilla, mutta varsinkin kirkollisessa muodossaan se julistaa iankaikkisuuden totuuksia.

Kristityt ottivat käyttöönsä Rooman valtakunnan Julius Caesarin ajalta peräisin olleen kalenterin. Nikean kirkolliskokous vuonna 325 määritteli yhtenäisen pääsiäiskäytännön, joka liitettiin tähän niin sanottuun juliaaniseen kalenteriin. Kristillinen juhlapäivien vietto pyhitti maallisen elämän kierron. Esimerkiksi vuoden alku muinaisen Rooman ensimmäisestä maaliskuuta siirrettiin Konstantinus Suuren pakanahallitsija Maxentiuksesta saaman voiton vuoksi ensimmäiseen syyskuuta. Tästä alkoi myös ortodoksinen kirkkovuoden laskeminen. Kristinuskon voitto määritteli näin vuodenkierron alun, ja Jumalaa pyydettiin siunaamaan aika, jotta se johdattaisi ihmisen pelastuksen tielle.

Usean vuosisadan ajan bysanttilaisessa maailmassa kirkko ja valtio elivät *sinfoniassa*, ja ajankierron seuraaminen oli yhtäläistä. Myöhemmässä vaiheessa huomattiin juliaanisen kalenterin epätarkkuus ja sen jääminen vähitellen jälkeen todellisesta ajankulusta. Rooman paavi **Gregorius VIII** teetätti tarkemman kalenterin, ja vuonna 1582 lännessä siirryttiin lokakuun neljäntestä päivästä suoraan lokakuun viidenteentoista päivään. Näin syntyi niin sanottu uusi ajanlasku, gregoriaaninen kalenteri.

Vaikka kristityillä oli nyt kaksi toisistaan poikkeavaa ajanlas-

kua, niin kirkollisessa mielessä kumpikin täytti saman tehtävän uskontotuuk-sien julistamisesta. Molemmat tuovat iankaikkisuuden ulottuvuuden rajalliseen ajankäsitykseen.

Hengellinen ulottuvuus

Ihminen persoonana kulkee elämänsä osallisena katoavaisuudesta, luodusta ajasta sekä ikuisesta jumalallisesta ulottuvuudesta kahden maailman kansalaisena. Ihminen on kosketuksissa sielunsa kautta niin sanotusta kahdeksannesta päivästä. Aika ja ikuisuus kohtaavat ihmisessä; kyseessä on elämä.

Ajan rajallinen käsittäminen kristillisessä ajattelussa on voimavara. Rajallisuuden tulisi vapauttaa ihmisessä luovuutta ja saada hänet toimimaan luomistyön hyvänä jatkajana. Lopun

Ajan rajallinen käsittäminen on voimavara. Lopun ymmärtämisen tulisi saada meidät toimimaan Jumalan puolesta pahuutta vastaan.

ymmärtämisen tulisi saada meidät toimimaan Jumalan puolesta pahuutta vastaan. Aika ja ikuisuus kamppailevat ihmisessä, ja siitä syntyy elämä, joka on antanut muun muassa lukuisille kirjailijoille äärimmäisen suuren innoituksen. Tästä esimerkiksi **Fedor Dostojevski** ammensi suurien romaaniensa sisällön.

Erytisen vaikuttava ajankäyttöön liittyvä kuvaus löytyy Dostojevskin romaanista *Idiootti*. Romanin päähenkilö, ruhtinas Myskin, kertoo kuolemaantuomitun viimeisistä hetkistä. Kuvaus on kirjailijan omakohtainen kokemus, joka jätti häneen lähtemättömän pyhän etsimisen nälän. ▶

► Dostojevski oli itse tuomittu kuolemaan osallistumisesta vallankumoukselliseen liikehdintään, ja hän toi tuntonsa esille romaanihenkilön, ruhtinas Myskinin suulla.

Idiootissa kerrotaan, kuinka teloitettava mies laskee elämänsä viimeisiä minuuksia. Ne ovat hänelle äärimmäisen suuri rikkaus, ja hän kokee jo iankaikkisuuden kosketuksen. Viimeisinä hetkinä hän elää kiihkeästi: ”Jos voisin saada elämän takaisin – mikä loputtomuus! Kaikki olisi minun! Minä muuttaisin silloin jokaisen hetken kokonaiseksi vuosisadaksi, en hukkaisi mitään, laskemalla laskisin jokaisen minuutin, en tuhlaisi mitään suotta!” Läheisen kirkon kupolien kimallus herättää todellisen ymmärryksen, ja pyhyys koskettaa tuomitun sielua. Kuoleman läheisyys ja ikuisuuden kokeminen haavoittavat sielua niin voimakkaasti, että tuomittu toivoi teloituksen tapahtuvan mahdollisimman nopeasti.

Yllättävä kuolemantuomion peruminen merkitsi paluuta elämään. Mikään ei enää koskaan kuitenkaan ollut samanlaista. Paluu takaisin ajan rajalliseen maailmaan oli raskas, koska siihen tulisi sisällyttää myös epäonnistumisia.

Yhtälailla meillä paastokilvoituksemme paljastaa epäonnistumisemme ja raadollisuutemme; meidän sidoksemme katoavaan ja tuhoutuvaan aikaan. Paaston tarkoituksena on kuitenkin syvällisemmin opettaa meidät näkemään iankaikkisuuden todellisuuden. Sen tehtävänä on auttaa meitä löytämään kosketuksen pyhydestä, joka muuttaa elämämme toisenlaiseksi. Tällöin ei ole paluuta entiseen kuolemaan johtavaan aikaan, vaan elämä suuntautuu tästä ulos ylösnousemuksen ajattomuuteen, iankaikkisuuteen.

■ Isä Timo Tynkkynen

Kirjoitus perustuu semiotiikan verkostoyliopiston Talvikoulussa 2.2.2008 pidettyyn esitelmään.

Kirkolliset lehdet tavoittavat suomalaiset

■ Analogi-lehden kustantajan Kotimaa-Yhtiöiden varatoimitusjohtajan **Heikki Palaskarin** mielestä suomalaisen mediakulutuksen viime vuosina lisääntynyt merkittävästi ja samalla entisestään pirstaloitunut. Tämä johtuu hänen mielestään sanoma- ja aikakauslehtien, ilmaisjakelehtien, uusien sähköisten medioitten ja viihdetuotannon tarjonnan jatkuvasta kasvusta. Mediakentässä ei tässä tilanteessa enää kilpailla yksinomaan lehtien levikistä ja lukijamääristä vaan ennen kaikkea kuluttajien ajasta.

Vaiikka molemmilla kansankirkoilla on yhteiskunnassamme edelleen poikkeuksellisen vahva asema, niiden on yhä vaikeampaa tavoittaa jäseniään kirkollisten toimitusten ulkopuolella ja saada heidät sitoutumaan seurakunnan toimintaan.

Näin ollen nykyaikaisen viestinnän merkitys on korostunut entisestään niin, että sen tulisi olla keskeinen työmuoto kirkossa ja samalla olennainen osa seurakuntien perustehtävän suorittamista. Tämän päivän käsittein määriteltynä voimmekin ajatella, että lähes kaikki kirkon työ liittyy jollakin tavoin viestintään.

Laajan lukijakunnan tavoittaminen ja nykyisestä mediatalvasta erottuminen edellyttää myös kirkollisilta lehdistä mahdollisimman korkeaa laatutasoa, jonka tulisi näkyä ennen kaikkea sisällössä mutta myös kuvajournalismissa, graafisessa suunnittelussa, painatuksessa ja jakelussa. Sanoman perillemeno edellyttää kaikilta lehden toimittamiseen osallistuvilta monipuolista osaamista ja kirkon toiminnan perusteellista tuntemusta.

Kirkolliset lehdet ovat ennen kaikkea jäsenlehtiä, jotka kertovat kirkon toiminnasta ja tarjoavat lukijoilleen sellaista sisältöä, joka voi parhaimmillaan koskettaa, antaa tukea arkeen ja samalla vahvistaa kirkon jäsenyyttä. Hyvä lehti antaa myös tietoa ja virikkeitä sekä herättää keskustelua elämän perimmäisistä kysymyksistä.

Neljäkymmentä lehteä

Kirkkopalvelut ry:n omistama

■ Varatoimitusjohtaja Heikki Palaskari tutustumassa juuri ilmestyneeseen Analogiin.

doksia seurakuntia Analogi-lehden kustantajana, ja tänä keväänä on allekirjoitettu sopimus Pyhien Sergein ja Hermanin Veljekunnan kanssa Aamun Koitto -lehden kustantamisesta. PSHV teki samanaikaisesti lehden toimittamista koskevan erillisen so-

Yhteisenä tavoitteena on mahdollisimman korkealuokkaisten julkaisujen aikaansaaminen.

pimuksen LogosMedia Oy:n kanssa.

Kotimaa-yhtiöitten muutkin liiketoimintayksiköt ovat lisänneet yhteistyötä ortodoksisen kirkon kanssa, mikä näkyy muun muassa Kirjapajan ja Verkkopalvelujen tuotannossa. Viime vuoden kristilliseksi kirjaksi valittiin Kirjapajan kustantama ja munkki **Serafinin** kirjoittama teos *Va-paus*.

Kotimaa-yhtiöt on kustantanut Kotimaa-lehteä vuodesta 1905 ja seurakuntalehtiä 1970-luvulta alkaen. Kirkollisten lehtien määrä on tänä aikana jatkuvasti kasvanut, ja tällä hetkellä Kotimaa-yhtiöitten kustannustoiminnan piirissä on kymmenen kirkollisten järjestöjen lehteä ja kolmekymmentä seurakuntalehteä, joiden jakelu kattaa 120 seurakunnan alueella yhteensä 1,3 milj. taloutta.

Kustannussopimukset määrittelevät työnjaon siten, että julkaisevat seurakunnat ja yhteisöt vastaavat aina lehden sisällöstä kustantajan vastatessa tuotannosta. Yhteisenä tavoitteena on mahdollisimman korkealuokkaisten julkaisujen aikaansaaminen. Kus-

tannuspalvelu sisältää lehden taiton, painatuksen ja jakelun lisäksi myös sisällön kehittämisen avuksi tarjottavia lisäpalveluja, muun muassa seminaareja, koulutusta, lukijatutkimuksia, juttuja kuvapankin sisältöjä sekä verkkojulkaisujen toteuttamista. Yhä useampi seurakuntalehti onkin jo luettavissa internetissä joko näköislehtenä tai liikkuvaa kuvaa ja ääntä sisältävänä nykyaikaisena verkkolehtenä (esim. www.kotimaa.fi).

Ortodoksisten seurakuntien palvelemista

Vuoden 2006 alusta alkaen Kotimaa-yhtiöitten Viestintäpalveluyksikkö on palvellut myös orto-

Korkeatasoista tarjontaa

Eräänä näkyvänä osoituksena painetun viestinnän merkityksestä Suomessa on kansainvälisessäkin vertailussa poikkeuksellisen kattava seurakuntalehtien ja kirkollisten lehtien kustannustoiminta. Kirkollisten lehtien välittämän viestin tukena ja täydentäjänä sähköiset mediat ovat viime vuosina nopeasti yleistyneet, vaikka toistaiseksi ne eivät ole pystyneet miltään osin korvaamaan painettua viestintää. Erityisesti nuoremmissa ikäryhmissä internet ja mobiiliteknologia ovat aikaansaaneet uudenlaista yhteisöllisyyttä, joten on odotettavissa, että viestinnän kehitys ja kilpailu kuluttajien ajasta edellyttävät kirkolta ▶

Bysantin isien opetus

■ Sukututkimus kiinnostaa nykyihmistä. Historiallisen mielenkiinnon lisäksi se tarjoaa tietoa itseltämme ja siitä perhekokonaisuudesta, mihin kuulumme. Kirkon isien tutkimus muistuttaa sukututkimusta: se on historiallisesti mielenkiintoista, mutta antaa myös tietoa ja ymmärrystä omasta kirkkokunnasta ja vielä omasta uskonelämästäkin. Seuraavassa lyhennelmä professori Gunnar af Hällströmin esitelmästä, jonka hän piti Haminan kirkon 170-vuotisjuhlassa viime kesänä.

Bysantin isät kertovat varsinkin ortodoksisen kirkon juurista ja nykypäivästä. Bysantin tuhatvuotisen valtakunnan historiaan mahtui kuitenkin niin valtava määrä ajatusta, uskoa ja toimintaa, ettei ole mahdollista tehdä täyttä oikeutta kaikelle. Maallisilta isiltä jää usein lapsille perintö, ja hengellisiltä isiltä jää samoin hengellinen perintö. Bysantin isien kohdalla siis valtavan monipuolinen ja runsas

perintö. Kaikella, minkä perimme, ei ole suurta arvoa, mutta yleensä siihen mahtuu myös jotain meille hyvin rakasta ja tärkeää. Bysantin perintö ei välttämättä ole kokonaisuudessaan enää omaksuttavissa, mutta teologian, taiteen, musiikin aloilla on hyvin paljon sellaista, josta olemme kiitollisia edelleen.

Seitsemän synodin kirkko

Usein sanotaan, että ortodoksinen kirkko on seitsemän synodin kirk-

ko. Kaikki nämä synodit tapahtuivat Bysantin aikaan, mutta myös Bysantin alueella. Edustajia saapui muualtakin, mutta itäisen Välimeren alueelle kokoonnuttiin. Synodit ovat jo ilmiönä Bysantin isien perintöä. Mutta vielä enemmän ovat sitä ne päätökset, mitkä tehtiin.

Mistä näissä kirkolliskokouksissa puhuttiin? Jumalasta! Kristuksesta! Kristuksen äidistä, Jumalan-synnyttäjästä! Bysantin teologia on vastamyrkkyä kaikelle sekularisaatiolle ja maallistuneelle teologialle. Bysantin isät jättivät meille yksiselitteisesti teosentrisen (jumalakeskeisen) ja kristosentrisen (kristuskeskeisen) perinnön.

Moni Bysantin isä ajatteli, että Jumala on Hyvyys ja Kauneus. Ja ihmisiä rakastava. Tämä perusajatus värjää Bysantin muitakin ilmiöitä. Kristinusko saa voimakkaasti esteettisiä piirteitä. Ja tämä perintö kiehtoo edelleen kirkkotaiteessa, liturgiassa, musiikissa. Mutta korostuuko Jumalan hyvyys ja kauneus liikaakin? Siinä määrin, että Jumalan vihasta ja tuomiosta tulee ongelma? Vastaus riippuu omasta vakaumuksestamme.

Bysantin varhaiset isät joutuivat pohtimaan, miten Jeesusta Kristusta voidaan rukoilla ja palvoa. Onhan palvonnan kohdistuttava vain Jumalaan! Isien vastaus kuului: Totta kai voi palvoa, koska Kristus on Jumala. Ja Jumalan Poika. Ja Isän virheetön kuva. Siksi taiteessa Kristus onkin, ei mikä ta-

Kirkolliset lehdet...

► tulevaisuudessa entistä enemmän resursseja.

Olemme rakentaneet kauniita kirkkoja keskeisille paikoille kaikkiiin asutuskeskuksiin, mutta nykyisenä sähköisen median aikakautena on erittäin tärkeää, että kirkko näkyy kaikissa niissä välineissä ja verkostoissa, joissa ihmiset liikkuvat. Kirkkorakennuksissa, kirkkomusiikissa ja -taiteessa on pyritty aina toteuttamaan

parasta, mikä inhimillisesti on mahdollista. Myös kirkollisessa viestinnässä meidän tulisi pyrkiä tarjoamaan jatkuvasti laadultaan mahdollisimman korkeatasoisia tuotteita ja palveluja.

Media kutsuu yhteyteen

Seurakuntalehdet ovat edelleenkin tehokkain keino tavoittaa säännöllisesti kaikki seurakuntien jäsenet, mukaan lukien kirkosta vieraantuneet tai sen toimintaan harvoin osallistuvat ihmiset. Kir-

kollinen viestintä eri välineissä ei voi kuitenkaan koskaan korvata aitoa seurakuntayhteyttä, mutta hyvin toteutettuna se voi parhaimmillaan palvella tehokkaasti seurakuntien perustehtävän suorittamista ja kutsua seurakuntalaisia kirkon yhteyteen. Korkealuokkaisilla kirkollisilla lehdillä voi samalla olla myös erityisen suuri merkitys seurakuntien ja kirkon julkisuus kuvan muodostumiselle.

■ Heikki Palaskari

hansa hurskas ihmeidentekijä muiden joukossa, vaan Kaikkivaltias, kirkon korkeimmalla paikalla. Mutta menivätkö Bysantin isät liiankin pitkälle? Niin pitkälle, että Kristuksen inhimillinen luonto joutui vähemmälle huomiolle? Hänen kiusauksensa, heikkoutensa ja kärsimyksensä vaille niille kuuluvaa vakavuutta? Tästä joskus kiistellään. Mutta Bysantin isien kiistaton perintö on usko Kristuksen aitoon jumaluuteen.

Uusi Eeva

Jumalansynnyttäjä on myös keskeinen osa Bysantin isien perintöä. Uusi Eeva kääntää ihmiskunnan kehityksen suunnan. Mutta eikö ”Jumalansynnyttäjä” ole jo liikaa sanottu? Mutta kun ensin on vuonna 325 todettu, että Kristus on Jumala, lienee johdonmukaista todeta vuonna 431, että Neitsyt on Jumalan äiti! Totta kai silloin puhutaan ihmiseksi tulleesta Jumalasta, ei iankaikkisuudessa Jumalasta syntyneestä Jumalan Pojasta.

Krysostomos saarnaa yhä

Käytännön kristillisyyden suhteen Bysantin isät antoivat pyhityskilvoittelun perinnöksemme. He olivat vakuuttuneita siitä, että uskonelämässä voidaan edetä. Lapsi kasvaa, kristitty pyhittyy. Esimerkkejä tästä löytyi piispojen, marttyrieni, askeettien ja tietysti Raamatun pyhien joukosta. Näistä kerrottiin ja luettiin. Isät eivät olleet lohduttomia pessimistejä. Pyhyiden kaipaus on aidointa Bysanttia, siitä huolimatta, ettei sieltä raadollisuuttakaan puuttunut. Rukouksessa tapahtuu ihmeitä – rukoilijassakin. Onko tällä alalla mahdollisuus liioitteluun? Ehkä, jos hengellisyyttä ja pyhyttä korostetaan siinä määrin, että ruumiillisuutta ja syntisyyttä vähätellään. Mutta juuri ”spiritualiteetin” alalla, hengellisyyden opettajina, Bysantin isien perintö valtaa alaa nykypäivinä koko kristikunnassa ja jopa sen ulkopuolella. Nyt on aivan erityisesti syytä muistaa Bysantin isistä Johannes Krysostomosta ja hänen jättämäänsä perintöä, sillä hän saarnaa yhä, tuhat kuusisataa vuotta kuolemansa jälkeen.

■ Gunnar af Hällström

Kanttori

Moraalin Moniottelija

Seurakunnassa kuohuu! Kanttori vihjasi liturgian jälkeen 75 vuoden ikään ehtineelle pitkäaikaiselle kirkkokuoron sopraanolle, että hänen olisi ehkä jo aika siirtyä eläkkeelle ja antaa tilaa vähän nuoremmille laulajille. Tästä sopraano suivaantui ja lähti kirkosta ovet paukkuen ulos. Hän kirjoitti kirkon kirjelman seurakunnan valtuustolle, kirkkoherralle ja piispalle, jossa hän kertoi kanttorin kohdelleen häntä kaltoin: ”Olen laulanut kirkkokuorossa 35 vuotta, ja tässäkö kiitos!?” Nyt valtuustossa pohditaan, toimiko kanttori moraalisesti oikein.

Taustoista kerrottakoon, että kanttori oli pohtinut tämän kyseisen sopraanon ”irtisanomista” jo pitkään. Pitkän kirkkokuorouran tehneenä sopraano osasi jumalanpalvelukset unissaankin, mutta iän myötä laulu oli muuttunut alavireiseksi eikä se kuulostanut enää kauniilta. Lisäksi sopraano oli luonteeltaan äkkipikainen ja loi kuoroon eripuraa. Kirkkokuoron nuorempi polvi oli lähestynyt kanttoria moneen kertaan valittaen, miten raskasta kyseisen sopraanon kanssa oli laulaa ja olla ylipäättään tekemisissä. Kanttori päätyi pitkän harkinnan jälkeen ratkaisuun, jonka koko seurakunta sai seuraavalla viikolla tietää.

Toimiko kanttori moraalisesti oikein? Sympatiani jakaantuu kaikille: Ymmärrän sopraanoa, joka haluaisi laulaa kirkkokuorossa kuolemaansa asti. Kirkossa laulamista oli tullut hänelle elämäntapa, ja kun se häneltä riistettiin, tunsin hän pettymystä ja katkeruutta. Ymmärrän myös kanttoria, joka toivoo kirkkolaulun olevan kaunista ja sopusointuista. Hän haluaa myös kuoron olevan toimiva sosiaalinen yhteisö, jossa vallitsee keskinäinen kunnioitus. Ymmärrän myös seurakunnan valtuustoa, joka päätti kokouksessaan olla ottamatta asiaan kantaa.

On helppoa spekuloida hypoteettisella tilanteella, jossa päärooleissa ovat neiti Y ja herra X. Mutta entäs sitten, kun sopraano oletkin sinä ja minä olen kanttori? Kun tarinan henkilöahmot personoituvat, tilanne mutkistuu. Näin on käynyt monessa (kirkko)kuorossa.

Kirkkokuoron laulun tulisi kuvastaa jumalanpalveluksissa taivaallisen kuoron laulua. Tavoite on korkea, ja luonnollisesti se luo kanttorille paineita. Minkälaisia toimenpiteitä kanttori saa tehdä tämän lähes paradoksaalisen tavoitteen saavuttamiseksi? Saako hän uhrata korkean tavoitteen alttarille laulajan, jonka äänen kvaliteetti tms. ei läpäise ”taivaallisen kuoron mittaria”? Toisin sanoen: Missä määrin kanttori saa olla kunnianhimoinen?

Musiikkia ammatikseni tekeväni haluaisin sanoa: ”Kyllä! Kanttorin pitää olla kunnianhimoinen. Hänen tulee kehittää omaa osaamistaan, oman kuoronsa osaamista ja koko seurakunnan musiikkikoulutusta niin korkealle kuin kykyjä riittää.” Tehtävä on kuitenkin vaikea, sillä kanttori joutuu seurakunnan työntekijänä sukuloimaan oman kunnianhimon, sosiaalisten vuorovaikutussuhteiden ja yhteisen hyvän välillä. Jos tästä tehtävästä selviää ilman konflikteja, noston hattua!

Mikä on kertomuksen kanttorin tuomio? Toimiko hän moraalisesti oikein? Kirkkokuorosta erotettu sopraano sanoisi ”Ei!” Kirkkokuoron nuorempi polvi sanoisi ”Kyllä!” Itse haluan uskoa kanttorin toimineen omantuntonsa mukaan; hän valitsi huonoista vaihtoehdoista vähiten huonoimman. Näin ollen olisin valmis antamaan kanttorille synninpäästön.

Mutta mitä seurakunnassa tapahtui tämän jälkeen? Sopraano loukkaantui verisesti ja piti vihaa kanttoria kohtaan hamaan kuolemaansa asti. Kirkkokuoro alkoi elää uutta, kukoistavaa aikaa kanttorin tuntiessa siitä aina välillä syyllisyyttä. Valtuusto jatkoi entiseen malliin.

P.S. Tiedote kaikille omien kuorojeni sopraanoille: Nukkukaa yöne rauhassa; en tule erottamaan teistä ketään!

■ Mikko Sidoroff

Enkelin siiven kosketuksia

■ Kallvikissa sijaitseva kulttuurikeskus Sofia avattiin virallisesti helmikuun alussa. Keskus vihittiin käyttöön arkkipiispa Leon toimittamalla vedenpyhityksellä. Oman kirkkonsa tervehdyksen tilaisuuteen toi arkkipiispa **Jukka Paarma**. Seuranneessa juhlaseminaarissa ”henkisyys ja muutos” juhlapuhujina olivat presidentti **Tarja Halonen**, pääjohtaja **Reijo Karhinen**, tohtori **Sari Baldauf**, kulttuurivientiyksikön päällikkö **Paula Tuomikoski** sekä metropoliitta **Ambrosius**.

Seminaarissa johti puhetta toimitusjohtaja **Pauli Aalto-Setälä**. Avajaissanoissaan hän korosti, että kulttuurikeskus Sofia on perustettu edistämään hiljentyä, uskontojen välistä vuoropuhelua sekä eettistä pohdintaa. Hän toivoi, että keskuksessa käydään avointa ja rohkeaa dialogia kaikille avoimen ”City-Valamon” hengessä.

– Henkisyys on maailmanlaajuinen megatrendi, jonka jokainen yksilö löytää itsestään – uudelleen ja uudelleen vuosituhansien jatkumona. Tämän hetken hengellinen

yhteisöllisyys on usein yksilöllistä yhteisöllisyyttä, joka nojaa vallinnanvapauteen ja luovuuteen. Haluamme olla kaikki erilaisia ja vapaita mutta kuitenkin samalla tavalla kuin muut. Samalla kun näissä saleissa ja tällä niemellä pohdimme ratkaisuja ihmiskunnan suurimpiin haasteisiin, etsimme salaa sisimmässämme omalle elämällemme merkitystä. Afrikkalaisen sananlaskun mukaan, jos haluat liikkua nopeasti, kannattaa juosta yksin. Mutta jos haluat päästä pitkälle – lähde joukolla. Täällä Sofiassa puolustamme hitautta ja yhteisöllisyyttä. ■

■ Presidentti Tarja Halonen puhui kulttuurikeskus Sofian seminaarissa.

HITAUS, HILJAISSUUS, INTOHIMO

Metropoliitta Ambrosius kertoi seminaarissa Sofian lähtökohdista ja tavoitteista. Seuraavassa lyhennelmä hänen puheestaan.

Kulttuurikeskus Sofia on keskinäisen oppimiskeskemme, vuorovaikutuksen ja dialogin paikka. Se vaalii ekumeenisisessa hengessä Euroopan kristillisen tradition parasta perintöä, välittämistä, yhteisöllisyyttä ja rakkautta. Ovathan nämä ainoita luonnonvaroja, jotka eivät kulu käytämällä vaan kasvavat jakamalla ja tuhlaamalla. Pyrimme myös edistämään eri uskontokuntien välistä vuoropuhelua.

Patriarkan kirje

Kulttuurikeskus Sofian perustamiseen liittyen Konstantinopolin ekumeeninen patriarkka Bartolomeos tervehtii vastauskirjeessään metropoliitta Ambrosiusta. Seuraavassa otetta kirjeestä.

”Meille rakas Suomen autonominen kirkko on kuin kaikkein pyhimmän Hengen innostama hyvin purjehtiva laiva. Olemme ylpeä kaikista sen pastoraalisen elämän tärkeistä tapahtumista, jotka lupaavat sille myös tulevaisuudessa valoisaa kehitystä. Sydämellisesti ja isällisesti iloitsemme Teidän Jumalan varjeleman Helsingin hiippakuntanne hengellisestä edistyksestä, jota ortodoksinen laumanne saa päivästä toiseen kokea, sekä niistä hyvistä asioista, joita Herran kaikesa voimallinen käsi Teidän rakastetun pyhyttenne kautta tekee.”

”Kirjeenne mukaan tämä uusi ortodoksinen hengellinen keskus tulee tästedes muodostamaan metropoliittakuntanne hengellisen keskipisteen. Sen vuoksi olemme varma, että vihkimällä ja antamalla Jumalalle yhden sen saleista kappeliksi Teillä on siinä jatkuvan armon ja elämän kokonaisuuden, sekä sen hengellisen että käytännöllisen ja päivittäisen ilmauksen, pyhityksen lähde ja koette selvästi Jumalan Sanan läsnäolon ja hänen armonsa runsauden yhä runsaamman säteilyn.”

”Kirjoittaen tämän Teidän Kristuksen rakastamalle piispuudellenne syvästi onnittelemme kaikkia Teidän kanssanne ortodoksinen kulttuurikeskuksen hankkimisen, valmistelun ja kaunistamisen hyväksi ponnistelleita, ja ilmaisten patriarkaalisien tyytyväisyytemme ja siunauksemme Jumalan Viisauden kappelin vihkimisen johdosta, vakuutamme Teille, että pysyvästi rukouksellisesti muistamme Herran puoleen kantamissamme rukouksissa kaikkia pyhän metropoliittakuntanne jäseniä ja koko pyhää Suomen kirkkoa.”

”Näin toivoen, että kaiken lahjoittavan ja armolahjoja jakavan kaikkein pyhimmän Hengen pyhittävä läsnäolo antaisi Teille jumalallista voimaa ja viisautta jalostaen taukoamatta Teidän ja valitun laumanne uudistumista Kristuksessa, anomme Teille hänen armoaan ja ääretöntä laupeuttaan.”

**Konstantinopolin Kristuksessa
rakas veli B(artolomeos)**

Seminaarit, luentotilaisuudet, pyöreän pöydän keskustelut ja taidetapahtumat sopivat loistavasti idän kirkon spirituelliin miljööseen, jossa jo liturgisessa elämässä on totuttu lyhyisiin saar-noihin mutta pitkiin seremonioihin. Erityisesti taiteen ilmaisukeinot tuovat näkymättömän näkyväksi, auttavat kohtaamaan ajan ja iankaikkisuuden sisäkkäin, siis tuovat enkelin siiven kosketuksen. Pyhät ikonit, liturginen draama, tuohuksen tuli, suitsutuksen savu sekä rukouksellinen kirkkolaulu kauneudellaan muistuttavat meitä, miten Kristus on kaiken mystiikan ja hengellisen kokemuksen sydämessä. Hänen valonsa ja kirkkautensa säteilee meil-lekin iloa ja rakkautta, johon saamme osallistua.

Tilaa hiljentymiselle ja dialogille

Sofia on kulttuurikeskus. Jo sen nimessä on monikerroksisesti läsnä kulttuurimme viisaustraditioita. Sofia viittaa Platonin ja Aristoteleen, antiikin suurten ajattelijoiden, filosofiseen ja hengelliseen ajatteluun, jossa varhaiset kirkkoisät näkivät jo välähdyksen Pyhästä Hengestä. Kristillisessä perinteessä Hagia Sofia merkitsee Kristusta Pyhänä Viisautena, jolle tämän keskuksen kappeli on pyhitetty.

Kulttuuriperintömme ei kuitenkaan elä menneisyydessä, mutta juuri tradition aktiivinen vaaliminen antaa paljon meille tänään. Sofian tarkoituksena on vahvistaa ja välittää ortodoksista perinnettä sekä tuoda osaltaan suomalaiseseen yhteiskuntaan lisää arvokeskustelua. Globalisaatio, Euroopan integraatio sekä kansallisvaltioiden rajojen murtuminen edellyttävät myös Suomelta aktiivista suhtautumista monikulttuurisuuteen. Itse asiassa ortodoksisuus ei Suomessa historiallisesti ole ollut olemukseltaan – vaikkakin käytännössä – puristuksissa oleva vähemmistökulttuuri vaan monikulttuurisen Suomen ensimmäisiä pioneereja

aikana, jolloin koko termi ei ollut vielä käytössä.

Haluaisimme nähdä Sofian kohtauspaikkana, jossa on tilaa dialogille, eettiselle pohdiskelulle ja hiljentymiselle. Sofia ei katsele menneeseen Bysanttiin, Venäjään tai Karjalaan. Se ammentaa erilaisista traditioista ja nykypäivän todellisuuksista. Samalla se omassa ajassamme ja tilantees-

samme välittää ja tulkitsee itäistä henkistä ja hengellistä traditiota täällä Suomessa, idän ja lännen kohtauspaikassa.

Monikulttuurisuuden mahdollisuutta edesauttaa kokemus idän kirkon vuosituhantisesta rinnakkaiselosta islamin kanssa Lähi-idässä ja muualla. Uskontojen kohtaamiselle tärkeää on sekin, että ortodoksinen hiljentymis-

perinteen parhailla ilmenemis-
muodoilla, esimerkiksi Jeesus-
rukouksella, on useita selkeitä
yhtymäkohtia Aasian suurten us-
kontojen meditaatioon sekä elä-
mäntapakysmyksiin. Valmiiksi
rakennetun ”koelaboratorion” tar-
joaa Sofialle naapurimme, Vuo-
saaren monikulttuurinen maahan-
muuttajayhteisö.

Vastauksia luovalle luokalle

Suomessa ortodoksinen kirkko eri
yhteisöineen näyttää tarjoavan
kodin monelle luovalle ihmisel-
le, joka etsii syvällisellä tavalla
elämän suuriin kysymyksiin vas-
tauksia. Sofiansa on heille tarjol-
la ”luova luokka” pohdintojensa
ympäristöksi.

Kuitenkin, kiistanalaisen Flor-
ridan luovan luokan urbaanissa
yhteisöllisessä hyörinnässä jää
kaipaamaan jotain oleellisesti ih-
misyyteen kuuluvaa. Se on tilaa
ja kunnioitusta hiljentymiseen,
pysähtymiseen, myös tyhjenty-
miseen, ja sitä kautta mahdollisuu-
delle latautumiseen, luovuuteen,

kasvuun. Luovuuden ja innovatii-
visuuden kannalta tärkeää on löy-
tää myös rauhallisen elämisen
jaksoja, tasapainoista, seesteistä
ja stressitöntä elämäntapaa. Hita-
us tarkoittaa oman elämän hallin-
taa, tietoisuuden syvenemistä ja
oman rytmin kuuntelemista.

Tuottamalla erilaisia malleja
hiljentymiselle ja myös yksilöllis-
tä ohjausta siihen Sofia tarjoaa
osaltaan yhden vaihtoehdoisen
ympäristön kiireelle ja huippuun
viritylle tehokkuudelle.

Askeesin mahdollisuus

Retriittiliikkeestä ja muusta hil-
jaisuuden viljelystä kristilliset kir-
kot ovat löytämässä yhden megat-
rendin. Tämä yhdistettynä askeet-
tisen tradition uudentyypiseen
nousuun muissakin suurissa us-
konnoissa saattaa olla nykyihmi-
selle maailmanlaajuinen kohta-
lonkysymys, tai pitäisikö sanoa
selviytymisstrategia.

Länsimainen elämäntapa on
syvällisessä murroksessa. Perin-
teiset kirkot ovat tässä suhteessa

suurten haasteiden edessä, kun
arkipäivän materialismi on pitkäl-
ti peittänyt alleen askeesiin, paas-
toon ja yksinkertaiseen elämän-
tyyliin sitoutuneet kristilliset
ihanteet, tai ne on ”ulkoistettu”
luostareihin, joissa pieni, herkkä
mystikoiden ja elämäntapainoi-
lijoiden joukko vaalii niitä mui-
den puolesta. Sofia omalta osal-
taan on mukana hakemassa uutta
suuntaa, jossa pitkän aikavälin
ekologiset tavoitteet nostetaan
kvartaalitarkastelun yläpuolelle.

Etsimisen intohimoisuus

Kaikkeen tähän tarvitaan passio-
nia, intohimoa suhteessa oman-
tunnon, näkyväisen ja näkymät-
tömän maailman etsimiseen. Hita-
us ja hiljaisuus eivät sulje pois
intohimoa, vaan päinvastoin tar-
joavat alustan ja kohtauspaikan
intohimoisille ja luoville ajatuk-
sille. Siitä nousee myös meidän
sitoutumisemme ja halumme pa-
nostaa täysillä siihen, mikä elä-
mässä on tärkeintä.

■ Isä Hariton

ASIAANTUNTIJAN MATKASSA

JYRKI HÄRKÖNEN
Päätoimittaja, TM Jyrki Härkönen on opiskellut ja työskennellyt kuusi vuotta Ranskassa ja Venäjällä. Hän on julkaissut artikkeleita kulttuuri-
historiasta ja uskontopolitiikasta vuodesta 1990 lähtien useissa
aikakauskirjoissa ja lehdissä. Härkönen on johtanut myös kymmeniä
kulttuurimatkoja Ranskaan, Venäjälle ja Baltian maihin.

Päätoimittaja Jyrki Härkönen opastamat matkat:

**ROMANIAN KULTTUURIA JA HISTORIAA -
ROMANIAN LUOSTARIT 8.-14.6.**
Bukarest—Brasov—Piatra-Neamt—Suceava—Iasi—Bacau—Focsani 1299

**TARUNHOHTOISET LUOSTARIT -
NOVGOROD, PETSERI JA PÜHTITSA 27.-30.7.**
Pietari—Novgorod—Pihkova—Petserin munkkiluostari—Tartto—Pühtitsan nunnaluostari 418

KIOVA - TUHATVUOTINEN METROPOLI 1.-4.8. 798

PARIISI JA SANCERREN VIINIALUE 13.-19.9.
Elämysmatka Pariisiin sekä Sancerren ja Pouillyn viinialueille. Pariisissa kolme opastettua
teemapäivää. Maaseuturetkellä tutustutaan maailmankuuluihin Sancerren ja Pouillyn
valkoviineihin, vuohenjuustoihin ja idyllisiin kyliin. 1358

KULTTUURIMATKA ARMENIAAN 22.-29.9.
Jerevan—Khor Virap—Sevanjärvi—Echmiadzin—Amberdin linnoitus—Garni—
Geghardin luolaluostari 1328

LAATOKAN VANHA VALAMO 25.-27.6., 18.-20.7. ja 8.-10.8.
• Matkanjohtaja Esko Lappalainen 358

VIENAN KARJALA JA SOLOVETSK 1.-4.7.
Kostamus—Kalevala—Vienan Kemi—Solovetsk—Rukajärvi
• Matkanjohtaja evl Teuvo Saharinen 498

LAATOKAN LUOSTARIT VALAMO JA KONEVITSA 8.-11.7. ja 27.-30.7.
Sortavala—Valamo—Lahdenpohja—Käkisalmi—Konevitsa
• Matkanjohtaja Esko Lappalainen 498

VIENAN KARJALA JA SOLOVETSK 21.-25.7.
Kostamus—Kalevala—Vienan Kemi—Solovetsk—Rukajärvi—Jyskyjärvi
• Matkanjohtaja evl Teuvo Saharinen 598

VIENAN KARJALA JA SOLOVETSK 7.-11.8.
Kostamus—Rukajärvi—Vienan Kemi—Solovetsk—Kalevala
• Matkanjohtaja evl Teuvo Saharinen 598

AKVARELLIKURSSI SAARENMAALLA 7.-13.7. ja 13.-18.7.
• Kurssin opettaja taidemaalari Mika Törönen .....alk. 578

**KARTANOROMANTIikkaa, VIRKISTYSHOITOJA JA
LUOSTARIMYSTIikkaa VIRON PÜHAJÄRVELLÄ 27.-31.8.**
Virkistystoitoja Pühajärven kylpylähotellissa, retket Tarttoon ja Petserin luostariin
• Matkanjohtaja Virve Vast 495

**TILAA UUSI ASIAANTUNTIJAN
MATKASSA 2008 -ESITEEMME**

Aleksanterinkatu 29, 33100 Tampere
puh. (03) 3140 3300, 3140 3310
lomalinja@lomalinja.fi, www.lomalinja.fi

Uusia johtajia

Ortodoksisten kirkkojen johdossa on tapahtunut viime kuukausina merkittäviä vaihdoksia

Kansainvälisesti ehkä tuntuvimmat muutokset ovat olleet Romanian iäkkään **patriarkan Teoctistin** kuolema ja **Danielin** valinta hänen seuraajakseen menneen syksyn aikana ja nyt tammikuussa Kreikassa tapahtuneet asiat. Saapunut suruviesti kertoo **arkkipiispa Kristoduloksen** poismenosta.

Saimme elävän kosketuksen arkkipiispa Kristodulokseen hänen toissa kesänä tekemällään virallisella vierailulla kirkkoomme ja maahamme. Olen tavannut hänet vuosia aikaisemmin ja viimeksi arkkipiispa **Paarman** kanssa Athosvuoren matkamme yhteydessä syksyllä 2006.

Arkkipiispa Kristodulos oli hyvin energinen ja ahkera kirkon johtaja. Hiukan vajaassa kymmenessä vuodessa hän ehti tekemään varsin paljon. Arkkipiispa on muun muassa vihkinyt yli kolmanneksen nyt virassa olevista piispoista. Jotkut Kristoduloksen lausunnot ja toimet saivat heti tuoreeltaan laajaa huomiota ja myös kritiikkiä ainakin kreikkalaisissa lehdissä. Arkkipiispa oli valmis kommentoimaan oman maansa ja Euroopan unionin poliittisia ja yhteiskunnallisia ratkaisuja. Mieleen palautuu hänen kiihkas intoilunsa uskontokunnan merkitsemisestä henkilökortteihin. Asialle löytyi vastustajia, ei vain poliittiselta puolelta vaan myös maan piispakunnasta. Eräänä heistä oli nyt Kristoduloksen jälkeen arkkipiispaksi valittu **Hieronimos**. Jotkut arkkipiispan kommentoinnit olivat mahdollisesti tarpeettomia tai antoivat ainakin aihetta turhalle kritiikille. Esimerkiksi tällaisesta voi nostaa Suomea Eurovision laulukilpailuissa edustaneen yhtyeen arvostelun.

Eräänä esimerkkinä arkkipiispa Kristoduloksen ehkä tietynlaisesta vallanhalusta oli taannoinen Thessalonikan metropoliitan valinta ja kysymys vuonna 1912 turkkilaisilta vallatun Pohjois-Kreikan hiippakuntien asemasta. Perinteisesti Thessalonikan metropoliitan vaalin ehdokaslista on alistettu Konstantinopolin patriarkan hyväksyttäväksi. Kristodulos ei kuitenkaan suostunut tähän, minkä johdosta Konstantinopoli hyväksyi valinnan vasta 6.2.2008 eli vasta kolme vuotta Kreikan kirkon piispainkokouksen suorittaman valinnan ja arkkipiispan äskettäisen kuoleman jälkeen. Näiden hierarkkien välit eivät arvatavasti olleet kaikilta osin kunnossa.

Edellä kirjaamistani muutamista esimerkeistä ja niiden merkityksestä voidaan toki olla monta miel-

tä. Merkillepantavaa ja erityisen myönteistä arkkipiispa Kristoduloksen kaudessa oli mielestäni se, että Kreikan kirkolla oli oma selkeä linjansa ja päättäväinen keulakuva. Tämän mahdollistivat yhtäältä arkkipiispan luonne ja toisaalta hänen koulutuksensa ja kokemuksensa. Hänellä lienee ollut selkeä oppositio, joka nosti nyt arkkipiispan virkaan toisentyypisen henkilön.

Uusi arkkipiispa Hieronimos valittiin 7.2.2008. Hän oli jo edellisessä arkkipiispan vaalissa Kristoduloksen vastaehdokkaana. Nyt valitsijat katsoivat sekä hänen laajan kokemuksensa että kirkkopoliittisen linjansa olevan tehtävään sopivan. Arkkipiispa Hieronimos on opiskellut aluksi arkeologiaa ja vaihtanut sittemmin teologiaan. Hän aloitti opintonsa Ateenan yliopistossa ja jatkoi opintojaan aluksi Grazissa Itävallassa ja myöhemmin Regensburgissa ja Münchenissä Saksassa. Thivan (Theban) ja Levadian metropoliitaksi Hieronimos valittiin vuonna 1981. Suuren hiippakunnan esipaimenena hän on osoittanut esimerkillistä organisointikykyä ja taitoa innostaa papistiaan yhtäältä opiskeluun ja toisaalta monipuoliseen seurakunnalliseen työhön.

Tulevaisuus näyttää, missä määrin Kreikan ortodoksisen kirkon linja muuttuu.

Ainakin suhteet Konstantinopolin patriarkatin suuntaan tulevat arvattavasti lämpenemään, ja ehkäpä uusi arkkipiispa pidättäytyy suuremmissa määrin kommentoimasta maansa politiikkaa ja yhteiskunnallista elämää. Toivottavasti emme kuitenkaan puhu mistään välikauden valinnasta.

■ **Arkkipiispa Leo**

Monia vuosia!

ARKKIPIISPA LEON 60-vuotisjuhlat ovat Kuopiossa 6. ja 8. kesäkuuta. Syntymäpäiväonnittelujen vastaanotolle perjantaina 6.6. voi varata ajan arkkipiispan kansliasta. Mahdolliset muistamiset Karjalan hiippakunnan säätiön arkkipiispa Leon nimeä kantavaan lasten ja vanhusten rahastoon. Säätiön tilinumerot ovat: Kuopion Osuuspankki 560005-2219190, Nordea Pankki 107830-234046, Sampo Pankki 800010-71031943. Tiedonantosaan onnittelijoiden nimet. Juhlapäivään liittyen arkkipiispa Leo toimittaa liturgian Kuopion Pyhän Nikolaoksen katedraalissa sunnuntaina 8.6. klo 9.

Suuri paasto

Kärsimystäkö vai iloa?

Kotimaa-lehdessä oli ansiokas kirjoitus paastosta, jossa kirjoittaja sanoo: ”Luterilainen paasto ei ole kärsimystä vaan riemullista asettumista Jumalan sanan ruokittavaksi. Paasto ei ole ensi sijassa ruokalistan riisumista. On kyse turhuuksien, häiriötekijöiden ja Jumalan tahtoa rikkovien asioiden poissulkemista.”

Nyt meillä ortodokseilla on suuri paasto. Miten riemullinen aika se onkaan, vaikka kilvoitella pitää kovasti. Ruokapaaston noudattaminen luostarissa on helpompaa kuin maailman ihmisillä. Ruoasta päättävä tekee kerrallaan koko viikon ruokalistan, ja helppo on kaikkien sitä noudattaa. Tietysti otetaan huomioon ruokavaliota vaativat. Pois on suljettu maito, juustot, liha, kananmunat ja kalakin melkein kokonaan. Kalapäiviä paastossa on tänä vuonna virallisesti vain palmusunnuntai. Poikkesimme säännöstä ja tarjosimme lauuantaina kalaa, kun oli **igumenia Antonin** kuoleman kymmenvuotispäivä. Kun hän oli elossa, hän

myös joskus määräsi helpotuksen ja sanoi aina: ”Minä otan tämän synnin päälleni.”

Suuren paaston ensimmäisellä viikolla trapesa eli ruokasali on suljettu, ja ruokailu on keittiössä. Kolmena ensimmäisenä päivänä

on kevyttä tattikeittoa, jossa vuorotellen perinteisesti vaihtelevat ohraryynit, makaroni ja riisi. Jälkiruokana on puuro. Jotkut sisarista ovat kokonaan syömättä igumenian siunauksella kolme päivää. Neljänä iltana kuuntelemme iki-ihanaa Andreas Kreetalaisen katumuskanonia. Siitä löytyy kaikki omat inhimilliset puutteemme. Perjantaina marttyyri Teodoros Teronin (Alokkaan) juhlanä sitten siirrytään trapesaan. On ollut ennen pyhitettyjen lahjain liturgia ja rukouspalvelus Teodorokselle, jossa siunataan muisteluriisi. Palvelusten jälkeen

Paastoruokien siunaus.

■ Lintulan portti talvipuvussaan.

isä **Herman** siunaa pyhitetyllä vedellä paastoruokat. Ensimmäisenä otetaan lautaselle muisteluriisi, jossa ei ole rusinoita eikä ristiä vaan värikkäitä hedelmiä. Marttyyri Teodoros ei ollut tavallinen vainaja vaan kirkastunut pyhä (ks. Synaksarion / helmikuu, 17.2. sivu 269).

Paaston kohokohtia

Paastonajassakin on omat kohokohtansa. Ihmistä aivan kuin rohkaistaan ja lohdutetaan riemullisesti.

■ Sisar Kaarina paistaa blinejä.

lapset käyvät virpomassa, ja siten alkaakin jo odotettu suuri viikko eli piinaviikko. Seurataan Kristuksen kärsimystietä päivä kerrallaan. Palvelukset ovat pitempiä. Edessä hämmöttää jo ylösnousemuksen valo. Väsymys unohtuu ja suuren juhlan odotus täyttää mielen.

Ruokapaasto ei yksistään riitä. Tarvitaan rukousta ja mielen ja hengen paastoa. Vihasta ja kauden pidättäytymistä, lähimmäisen huomioonottamista, nälkäisen auttamista. Valamolainen-lehdestä (4/90) löytyi Hehkuvasta Hiiloksesta 1-3/1976 otettu kirjoitus ”Erään vanhuksen elämänohjeet” Lintulan luostarin kätköistä: ”Nöyrytkää kaikkien kristittyjen edessä, niin Herra, teidän Jumalanne, tulee rakastamaan teitä ja iloitsemaan teistä. Osoittamatta närkästymistä kestäkää kärsimättömyyttä ja järjettömyyttä, typeryyttä ja aiheetonta vihaa. Älkää tuomitko ketään, älkää maksako pahaa pahalla, rakastakaa kaikkia, kaikille antakaa anteeksi, olkaa kaikkien palvelijoita.”

Oivallinen parivaljakko

Athosvuoren isä **Efraim** opetti Valamon seminaarissa paastosta: ”Ellei ihminen pidättäydy ruoista ja juomista muulloinkin kuin vain erityisinä kirkon kaikille määrääminä paastonaikoina, eli

ellei hän noudata itsehillintää ruoan ja juoman määrässä myös paastottomina päivinä, hänen rukouksensa – rukous ylipäättään, mutta aivan erityisesti mielessä tapahtuva sisäinen rukous – ei löydä vastakaikua Kristukselta eikä tule vastaanotetuksi. Mielessä tapahtuva lakkaamaton rukous ja tiukennettu paasto muodostavat oivallisen parivaljakon. Ne ovat kaksi siipeä, joitten avulla ihmisen on mahdollista nousta hengen korkeuksiin.”

Olemme luostarissamme etuoikeutettuja, sillä kaikissa palveluksissa meillä on joka päivälle varattu omat tekstit laulettavaksi ja luettavaksi. Olemme etuoikeutettuja. On minea eli päivän pyhien muisto, paastotekstit, kahdeksansävelmistö Oktoekhos. Isä **Johannes Seppälä** on suomentanut kreikasta kaiken mahdollisen koko vuotta varten, ja meidänkin kaapissamme on näitä käännöksiä lähes 50 kansiota A4-lehtisinä. Unelmanani on, että ne joskus saataisiin käsiteltyinä sidotuina vihkosina. Osaammekohan kirkossamme olla kiitollisia siitä suuresta työstä, minkä isä Johannes on tehnyt jumalanpalvelustekstien suomentamisessa. Näin meille on avautunut pääsy kirkomme liturgisen elämän pohjatoimiin rikkauksiin.

Ylösnousseen Kristuksen valo valaiskoon meitä kaikkia!

■ **Igumenia Marina**

sella tapahtumalla. On Herran ristin ylentämisen sunnuntai keskelä paastoa, jolloin pääsiäisen aiueena lauletaan pääsiäiskanoni. Sebastian 40 marttyyrin juhla on teksteineen puhutteleva. Viidenellä viikolla torstaina kuulemme taas katumuskanonin luettuna ja laulettuna kokonaisuudessaan. Tätä seuraa akatistoksen lauantai, jossa lauletaan tuhat vuotta vanha akatistoshymni. Lasaruksen lauantaina palmusunnuntain aaton palveluksissa on jo pääsiäisen esimakua. On tavallisuudesta poikkeava järjestys, jopa lauletaan ”Niin monta kuin teitä on Kristukseen kastettu, te olette Kristukseen pukeutuneet.” Tämä päivä on minulle yksi paaston kohokohdista. Palmusunnuntaina

Ortodoksisen kirkon väestömäärä lisääntyi

Suomen ortodoksisen kirkon myönteinen jäsenmäärän kehitys jatkui myös vuonna 2007. Kirkkoon kuului viime vuoden lopussa 61 159 henkilöä. Kirkon lähes kaksi vuosikymmentä kestänyt myönteinen väestökehitys jatkui siis myös viime vuonna, mutta kasvultaan pienempänä kuin aikaisemmin. Kasvua on ollut aikaisempina vuosina jopa kaksinkertainen määrä.

Seurakuntiin liittyi uusia jäseniä yhteensä 938. Kirkosta eronneita oli nyt 490, mikä on suurin määrä vuosiin. Huomatavan osan kirkkoon liittyneistä sai jäsenikseen jälleen suurin seurakunta Helsinki, 385 uutta jäsentä. Kastettuja oli 526 ja kuolleita 714. Lukujen suhde on pysynyt ennallaan. Sellaisia avioliittoja, jossa ainakin toinen oli ortodoksisen kirkon jäsen, solmittiin 334. Avioliittoja purettiin 289.

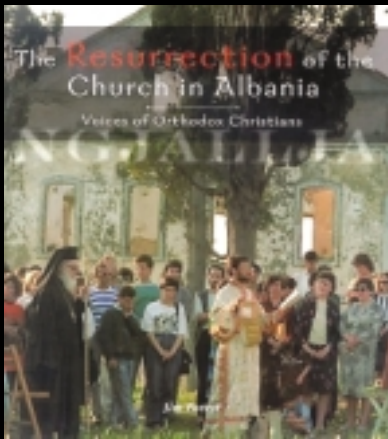
Karjalan hiippakunnan yhteentoista seurakuntaan kuului

21 573 jäsentä, Helsingin hiippakunnan kahdeksaan seurakuntaan kuului 32 232 ja Oulun hiippakunnan viiteen seurakuntaan 6 986 jäsentä. Lintulan luostarin sisaristossa oli neljätoista ja Valamon luostarin veljestössä seitsemän jäsentä.

Kirkollishallituksessa pidettävässä keskusarkistossa oli kirjoilla 347 henkeä. Edellä mainittuihin lukuihin sisältyy myös poissaoleva väestö. Läsänä oleva kirkon väkiluku oli vuoden päättyessä jäsenrekisterijärjestelmän tuottaman tilaston mukaan 58 378 henkeä.

Suurin seurakunta on Helsinki, johon kuului vuoden 2007 lopussa 19 350 jäsentä. Seuraavina ovat Joensuu (5 666), Kuopio (4050), Tampere (2 808) ja Turku (2 666). Jäsenmäärältään pienin seurakunta on Kiuruvesi (533 jäsentä). Muut alle tuhannen jäsenen seurakunnat ovat Lieksa (802), Kotka (940) ja Rautalampi (982).

Jim Forest, *The Resurrection of the Church in Albania. Voices of Orthodox Christians*. WCC Publications, Geneva. 2002. 128 s.

Uhrauksia pelkäämätön nöyryys

■ FT, TM Esko Nikander tarkastelee Jim Forestin kirjan pohjalta Albanian ortodoksisen kirkon selviytymistä kommunistisen sorron alta uuteen kukoistukseen.

Kommunistinen Albanian valtio julistautui vuoden 1967 kulttuurivallankumouksessa perustuslaillisesti ateistiseksi. Kirkot ja moskeijat suljettiin, uskonnollisista juhlista ja nimistä tehtiin lain vastaisia. Lähes kaikki papit ja monet uskovaiset maallikot vangittiin tai kuolivat kidutuksiin. Kotihartauksista tehtiin rikosasia. **Enver Hoxhan** (k. 1985) johtama Albania oli täysin eristäytynyt, vihaa ja pelkoa kansalaisiinsa kylvänyt valtio.

Kommunismien kukistuttua vuonna 1990 seurakunnat ilmaantuivat vähitellen maanalaisista kätköpaikoistaan. Yksi näistä oli ortodoksinen kirkko, joka on Albanian vanhin ja perinteisesti suurin kirkkokunta. **Arkkipiispa Anastasioksen** johdolla kirkko nousi hengellisesti ja aineellisesti ja on osallistunut Albanian yhteiskunnan tervehdyttämiseen ja demokratian lujittamiseen.

Jim Forestin toimittama julkaisu Albanian kirkon ylösnousemuksesta on koskettavaa ja sielua ravitsevaa luettavaa. Teos kertoo Forestin haastattelemien uskovaisten äänellä kristittyjen vainojen pimeimmistä vuosikymmenistä ja tapahtuneesta kirkon ilmiömaisestä uudelleen elpymisestä. Haastat-

telut hän teki aivan 2000-luvun alussa.

Kirkon kärsimyksen ja ylösnousemuksen todistajista kosketavimpia ovat lukuisten naisten haastattelut. Hengellisesti antoisia ovat arkkipiispa Anastasioksen ja **metropoliitta Johnin** opetukset ortodoksisesta uskosta. Julkaisun tyylisiin pätee sen esipuheen kirjoittaneen entisen Kirkkojen maailmanneuvoston pääsihteerin **Konrad Reiserin** luonnehdinta, jonka mukaan kirjan tapauskertomuksissa yksittäiset ihmiset eivät korostu liikaa. Haastattelut antavat nöyrän todistuksen siitä, miten he ovat saaneet olla Pyhän Hengen käytössä jo kuolleeksi väitetyn kirkon ylösnousemuksessa.

Punaisia munia

Idän ja lännen välisen kulkureitin ansiosta ortodoksisuuden juuret Albaniassa ulottuvat apostoliseen aikaan ja maantieteellisesti eteläosiin. Pohjoisosat ovat olleet Rooman kirkon vaikutuksen alaisia. Ottomaanien valta-aika ulottui 1400-luvulta 1900-luvun alkuun, jolloin tehokkain veropakottein kansasta huomattava osa käännettiin islamiin. Vanhastaan eri ryhmien välillä vallitsi keskinäinen suvaitsevaisuus. Kommunismien kukistumisen jälkeisessä tilantees-

sa uskonnollisten ryhmien rauhanomainen kanssakäyminen on jälleen todellisuutta.

Kommunismi tuotti tuhoa eniten albanialaisten sielulle. Neuvostoliitto tai edes kommunistinen Kiina eivät ole pyrkineet niin täydelliseen uskonnollisen elämän tuhoamiseen kuin Hoxhan Albania. Merkillistä on se, että vaikka tuhoamattomista pyhistä paikoista oli tehty jopa asevarastoja, niiden pyhyys ei kadonnut ihmisten mielistä. Uskovaiset kävivät salaa entisissä kirkkoissa tai niiden rannoilla rukoilemassa. Kuitenkin arkkipiispa Anastasioksen mukaan kerran opitusta pelosta on vaikea päästä vapaaksi.

Kotejakin koskenut uskonnon harjoittamisen ehdoton rikoslain piiriin saattaminen tarkoitti sitä, ettei ikoneja, Raamattuja tai muita näkyviä uskon merkkejä saanut omistaa. Ristin merkin tekeminen tai aterian siunaaminen olivat rangaistavia tekoja. Hautamuistomerkeissä ei saanut olla uskonnollisia tunnuksia. Hoxhan Albania ylpeilikin asemallaan maailman ensimmäisenä Jumalasta täysin vapautettuna valtiona.

Kotietsinnöissä uskovaiset kokivat myös ihmeitä. Ikoneita oli kätkeyty vaatteiden alle, mutta etsinnät eivät tuottaneet tulosta. Ko-

dissaan tällaisissa tilanteissa ollut **Maria Cicio** toteaa, ettei Jumala sallinut heidän nähdä noita pyhiä esineitä, vaikka ne olivat heidän nenänsä alla. Ihmeet eivät rajoituneet vain näihin tilanteisiin.

Marian kertoman mukaan pääsiäisenä he maalasivat kanamunia punaisiksi. Oli vain pidettävä huoli siitä, että pienimmätkin kuoren palaset tulivat poltetuiksi. Lapsia oli kiellettävä mainitsemasta mitään punaisista munista. Kerran kuitenkin **Elizabeta Xhokaxhin** tytär sattui koulussa mainitsemaan, että meidän kana munii punaisia munia. Perhe selvisi pelkällä säikähdyksellä. Myös Kreikasta lähetettävän liturgian seuraaminen radiosta kuului pääsiäisen viettoon: ”Sytytimme kynttilän. Ikkunat oli peitetty huovilla. Asetimme leipää ja viiniä radion päälle. Tämä oli meidän pyhä ehtoollisemme.” Jotkut menivät ylös vuorille rukoilemaan pidätetyksi tulemisen uhalakin.

Myös salailmaisuja käytettiin esimerkiksi tähän tapaan: ”Nouda villaa lampaista, niin että Franji voi kutoa vaatteita lapsille.” Viestin saatuaan pappi tiesi, että lähettäjät paastoavat ja ovat valmistautumassa pyhään ehtoolliseen. Paastoa pidettiin kokonainen viikko.

Skandaali

Arkkipiispa Anastasios (synt. 1929) eli nuoruutensa Kreikassa aikana, jolloin maallistuneet aatteet, sodat, politiikka ja talous näyttivät saaneen yliotteen ihmisten mielistä. Monet hänen ikätoverinsa eivät pitäneet ortodoksista kirkkoa juuri muuna kuin menneisyyden koristeellisena vaatteena.

Anastasioksen hengellinen herääminen liittyy toiseen maailmansotaan ja Kreikan sisällissotaan. Näissä oloissa hän lukioiässä kyseli: ”Missä on vapaus ja missä on rakkaus?” Monet löysivät vastauksen kommunistisesta liikkeestä. Anastasios ei voinut käsittää, että kommunismista tai mistään muustakaan puolueesta kumpuaisi vapaus ja rakkaus.

Anastasios muistelee rukoileensa polvillaan: ”Oletko sinä olemassa? Onko totta, että on olemas-

sa rakkauden Jumala? Osoita rakkautesi. Anna minulle merkki.” Anastasioksen mukaan Jumala vastaa tällaiseen rukoukseen. Ihminen vain tajuaa, että hän on Jumalan edessä.

Anastasioksen matemaattinen lahjakkuus nosti lähipiirissä odotuksia pääsystä suosituille aloille yliopistossa. Kuitenkin kamppailu vei hänet lähemmäksi kirkkoa. Vapauden ja rakkauden näkeminen oleellisimmaksi ihmisydessä merkitsi kääntymistä kohti Kristusta. Anastasios hakeutui teologisiin opintoihin, mikä oli skandaali toisenlaisia arvoja edustaneessa lähipiirissä.

Arkkipiispana Anastasios tähdensi teologian harjoittamisen olevan mahdotonta ilman antautumista. Kirkko tarvitsee nuoria, jotka ottavat teologisen koulutuksensa vakavasti. Tämä tarkoittaa, etteivät teologian opinnot ole heille ammatin valintana toinen tai kolmas vaihtoehto. Antautuminen rakkaudelle, uhrautumiselle ja anteeksi antamiselle ovat kirkon kasvatustyön tavoitteet.

Ylösnousemuksen todistaja

Tefta Kugen kuvauksesta välittyvä ilo, jonka jumalanpalveluselämän salliminen synnytti uskovaissa: ”Kun vuonna 1991 kuulin, että Neitsyt Marian ilmestykselle pyhitetystä kirkosta tulee jälleen elävä kirkko, olin niin iloinen, että kuljin talvisäästä huolimatta paljain jaloin kirkkoon. Toisetkin juoksivat. Aloimme heti pestä kirkkoa. Se oli sanoinkuvaamattoman likainen. – Ensimmäisenä pääsiäisenämme professori Beduli johdatti kuoroa. Hän oli johtanut kuoroa jo silloin, kun olin 12-vuotias. Kiittän Jumalaa kaikista ihmisistä, jotka ovat auttaneet siinä, että minusta tuli ortodoksinen kristitty – vanhempiani, pappeja ja muita. Ei ole minun ansioni, että olen ortodoksi. Se on heidän työtään.”

Arkkipiispa Anastasios ja metropoliitti John korostavat, että Kristuksen yösnousemuksen voima on yhteydessä kärsimyksen kantamiseen ja jakamiseen. Pääsiäinen ei ole ristin takana vaan ris-

tin sisällä.

Kristus ei parantanut halvaantunutta halvaantuneen uskon vuoksi vaan hänet tuoneiden uskon vuoksi. Ylösnousemususko on yhteisöllistä. Usko on yhdessä ajatteleminen, yhdessä rukoileminen ja yhdessä toimiminen. Me rukoilemme yhdessä ja olemme tästä toisillemme vastuussa. Kirkon rakentaminen tarkoittaa sitä, että ihmiset ymmärtävät yhdessä rukoilemisen merkityksen.

Kirkko ei ole itseään vaan myös niitä varten, joilla ei ole mitään mihin uskoa. Nykyisessä Albaniassakin jotkut vihaavat kirkkoa. Se on heidän valintansa. Kirkko ei pidä ketään vihollisenaan. Kirkossa rukoilemme niiden puolesta, jotka meitä vihaavat ja nii-

Pääsiäinen ei ole ristin takana vaan ristin sisällä.

den puolesta, jotka meitä rakastavat. Viimeisellä tuomiolla pelastuksemme on yhteydessä siihen, miten olemme kunnioittaneet toista. Kunnioittaminen merkitsee Ylösnouseksen säteilyn näkemistä toisessa kulttuurissa tai paikassa kuitenkin pitämällä kiinni kristillisyytemme alkuperäisyydestä. Näin tuomme maailmalle jotain erityistä.

Kirjan viesti

Jim Forestin teoksen viestinä on ihmeen mahdollisuus. Se mitä on tapahtunut Albanian kirkolle, on mahdollista myös siellä, missä hengellinen herkyys on köyhtynyt. Pyhän Hengen tuomasta vapaudesta nouseva uhrauksia pelkäämätön nöyryys pelastaa maailman. Vehnänjyvän on ensin kuoltava, jotta se voi tuottaa hedelmää.

■ Esko Nikander

”Ydinpappi” Sakarilla

moni-kielinen seurakunta

Teksti: Simo Ojanen

■ Viidettä ydinvoimalaa Eurajoen Olkiluotoon rakentavien suomalaisten käsiparien joukossa on rakentajia myös ulkomailta. Jo pelkästään puolalaisia on mukana peräti toistatuhatta. Kuinka ydinvoiman rakentajien sielunhoito on järjestetty? Löytyykö Satakunnassa puolalaiselle ortodoksille tai serbille sapattina kappeli, jossa voi arjen jälkeen hiljentyä?

Ainakin Porin ortodoksissa kirkossa on sydäntalven liturgioissa nähty muun muassa sekä puolalaisia että serbejä. Entä, miten muitten kirkkokuntien sielunhoito on järjestetty?

– Kyllä me pyrimme huolehtimaan ulkomaalaisten rakentaji-

en sielunhoidosta niin hyvin kuin mahdollista, vakuutti ”ydinpappi” eli työmaan päätoiminen pastori **Sakari Leppänen**. Hän vastaa koko ydinvoimalatyömaan ”sielunhädästä” jo kolmatta vuotta.

– Kuljen päivittäin alueella papin virkapuvussa ja koetan olla näkyvästi esillä yleisissä tiloissa.

Varsinaiselle työmaalle minulla ei tietenkään ole asiaa. Meille saapuu runsaasti vuokratyövoimaa, eivätkä vuokraajat ihan ensimmäiseksi ajattele työntekijöitensä sielunhoitoa. Työmaakielenä on Olkiluodossa englanti. Monet puolalaiset puhuvat saksaa, ja minä juttelenkin ”asiakkaitteni” kanssa lähinnä englanniksi ja saksaksi. Joskus saatetaan tarvita tulkin apua, kun kyseessä on harvinaisempi kieli.

Katolinen messu

– Suurin osa puolalaisista on katolilaisia, ja niinpä onkin jo vakiintunut käytäntö, että Eurajoen kirkossa järjestetään joka toinen sunnuntai katolinen messu, jonka toimittaa isä **Peter Gebara** Turusta. Messuun osallistuu lähes kolmesataa henkeä, ja voi kyllä todeta, että mukana ollaan suurella hartaudella. Katolilaiset turvautuvat sielunhoidossa omaan paimeneensa. Minuun turvautuvat luonnollisesti ennen muuta suomalaiset sekä englanniksi ja saksaksi kommunikoiivat.

– Minulla ei ole ihan tarkkaa käsitystä siitä, kuinka paljon meillä on ortodokseja, mutta on hieno asia, jos serbit ovat löytäneet hengelliseksi tyyssijakseen Porin ortodoksisen kirkon. Myös muutamat latvialaiset ovat ortodokseja. Oletan työmaallamme olevan myös muslimeja, koskapa kerran aluetta kierrellessäni näin sementtiin piirretyyn nuolen, jonka alla luki Mekka.

– Olen mukana työmaatoimikunnassa, jossa käsitellään työmaan turvallisuutta sekä työntekijäin palkkaus- ja vapaa-ajan kysymyksiä. Tällä hetkellä suunnitellaan ulkomaalaisten tutustuttamista asuinympäristönsä Eurajoella ja Raumalla. Työmaallamme oli pappi myös atomivoimalan ykkös- ja kakkosvaiheen aikana. Silloista pappia tituleerattiin atomipapiksi. Minä olen mieluummin ydinpappi: välitän ydinvoimalan työvälille hengellistä ydintä – ylhäältä! ■

TARJA NURMIO

Lapset ja nuoret

Lastensivujen toimitus:
Leena Lomu, puh. 040 707 6715,
leena.lomu@pp.inet.fi

Julian päiväkirjasta

Piirros: Klaudia Honkamäki

Olen 10-vuotias Julia. Minulla on isovelji Daniel ja pikkusisko Anastasia. Isä on liikkamaikka ja äiti tietsikka-alalla. Äidin kiireisiin tulee suuri muutos, kun meille syntyy kesällä vauva.

Minä olen vähän omituinen. Pienestä asti minua on kiinnostanut yliluonnolliset jutut: keijukaiset, maahiset, mystiset tapahtumat, mutta erityisesti enkelit. Enkeleiden puoleen on helppo kääntyä toiveiden, surujen ja kiitostenkin kanssa. Ihan pienenä minulla oli mielikuvitusolentoja. Elvis-pappa huolehti kouluun menosta ja Säde-keiju piti seuraa metsässä. Enkelit ovat näyttäneet silloin, kun niillä on ollut jotain ilmoitusasioita. Viime aikoina en ole ehtinyt koulun takia enää "seurustella" muille näkymättömien olentojen kanssa, mutta aina silloin tällöin jotain erikoista putkahtaa esiin.

Äiti on ortodoksi ja isä luterilainen. Me käydään kirkossa aika harvoin. Varmaan johtuu eniten vanhemmista, kun ne ovat aina menossa. Kyllä siellä olisi ihan mukava käydä, kun se kanttorikin aina pyytää laulamaan sinne kuoroon. Mielelläni minä sinne menenkin, kun aika kuluu silloin paljon nopeammin. Minä pidän laulamisesta, ja kirkossa on niin paljon katseltavaakin. Ikonit ovat ihania. Isompana minäkin rupean maalamaan noita pyhiä kuvia. Nyt en vielä jaksa keskittyä, kun se on niin pikkutarkkaa ja syvällistä touhua.

Paras ystäväni on Nonna, joka on samasta uskontoryhmästä, ja me asutaan aika lähellä. Vähän ennen paaston alkua ussanope sai meidät houkuteltua sovintosunnuntain ehtoopalvelukseen. Kirkko oli hämärä, ja palveluksen jälkeen kaikki pyysivät

toisiltaan anteeksi. Me mietittiin, että miksi ihmeessä täytyy pyytää kaikilta anteeksi, kun eihän me niitä kaikkia mummoja edes tunneta, mutta siitä tuli hyvä mieli. Ajattelin rauhata paaston aikana perheenikin kirkkoon. Äidillä onkin omantunnon tuskia, kun ei ehdi käymään kirkossa laulamassa, mutta nyt hän lupasi, että tulee ainakin muutamaaan paastoliturgiaan ennen suurta viikkoa. Pääsiäisyönpalvelukseen ainakin mennään, kun se on perinne.

Sain viime keväänä ihanan synttärilahjan. Olin ruikuttanut pitkään koiraa. Halusin sellaisen hylätyn, joka tarvitsee turvallisen ja rakastavan kodin. Isäni vei minut koiratarhaan, ja yksi sekarotuinen puolivuotias

luppakorva valitsi minut omistajakseen. Sen nimi on Runo, jonka kanssa me leikitään ja käydään ulkoilemassa. Daniel ei siitä pahemmin välitä, joten Anastasian kanssa me kilpaillaan Runon mielisuosioista. Onneksi se ei loukkaa ketään ja on aina yhtä iloinen nähdessään minut. Harmi, etten voi viedä sitä kirkkoon, kun sinne ei saa tuoda eläimiä. Se varmaan tykkäisi haistella suitsutuksen ja tuohusten maailmaa.

Yhteen aikaan harrastin ratsastusta, ja kerran sinne tuli pappi ja siunasi sen tallin kaikki hevoset. Lähiseudun asukkaat olivat tuoneet ulkopuolelle muitakin eläimiä, ja minusta se oli tosi siisti juttu. Eläimet antavat ihmisille niin paljon mukavia tunteita, että kyllä niitäkin täytyy välillä kiittää ja arvostaa siunaamalla.

Minusta pitää elää tässä ja nyt. Minulla ei ole mitään pitkäntähtäyksen suunnitelmia. Elämä vie minua omalla painollaan. Toivottavasti en tee liikaa tyhmyyksiä.

Jatkuu seuraavassa numerossa...

Askartele luovasti

Barbiesta enkelkäsinnukke

Leulaaatikko on usein lapsille aarrearkku, johon ei saa koskea tai ainakaan siltä ei saa laittaa mitään roskeeseen (ei edes rikkinaisiä leluja). Näin paastonajan hengessä voitaisiin ruveta tekemään näistäkin aarteista uusioleluja. Säästetty lapselta luopumisen vaikeus ja vanhemmilta muutama euro.

Tarvitset:

- nukun pään,
- harsokangasta, kankaan nenäliinan tai minkä tahansa kankaanpalan,
- kynän tai pienen kepin,
- lankaa,
- siiviksi esimerkiksi foliopaperia, kertakäyttölakanaa tai vaikka talousmyssyn.

Laita kynä harsokankaan keskeltä nukun päähän vartaloksi. Muotoile siivet ja kiinnitä langalla ne kankaaseen. "Koristele" oman mielen mukaan, ja enkeli on valmis.

Kun ei käytetä liimaa eikä saksia, niin harsokangasta ja talousmyssyäkin voidaan käyttää edelleen toiseenkin tarkoitukseen. Kaikkia mahdollisia rikkinaisiä nukun päitä tai pehmoleluja voi hyödyntää käsinnukkeen tekoa varten, ja lapset voivat esittää hienoja teatteriesityksiä.

■ Leena Lomu

■ Kaisaleena Minkkisen "MM"-virpomavitsakukka 2008.

■ Virpomavitsakilpailun kolme parasta kukantekijää. Keskellä I palkinnon saanut Kaisaleena Minkkinen Kuusankoskelta. Oikealla II palkinnon saanut Maarit Koverola Haminasta. Vasemmalla III palkinnon saanut Lahja Wartiainen Kouvolasta. Kuvasta puuttuu erikoismaininnan saanut kukantekijä Tamara Lamponen.

■ Virpomavitsakilpailun tuomarit: Karjalanliiton puheenjohtaja Markku Laukkanen, teol.tri Tarja von Creutlein ja opettaja Anna Laukkanen ovat valinneet kolme parasta virpomavitsaa.

■ Koko perhe otti osaa kilpailuun.

Diakoniatyö Haminan seurakunnassa

Seurakunnan diakoniatyöllä tarkoitetaan seurakunnan jäseniin suuntautuvaa palvelustyötä, toisista huolehtimista ja välittämistä, ihmisten kohtaamista ja myös seurakunnallista yhteisvastuuta jäsenistönsä tarpeista. Diakoniatoiminta on ennen kaikkea seurakunnan sisäistä tukitoimintaa mutta se voi myös resurssien rajoissa suuntautua yhteisön ulkopuolisiin kohteisiin ja henkilöihin. Toimintaan voi kuulua suoraa sosiaalista ja pienimuotoista taloudellista avustamista, mutta suurelta osin se on kuitenkin ihmisten tapaamista, keskustelua, kuuntelua sekä avustamista erilaisissa pienissä ongelmissa ja askareissa.

Seurakunnassa toteutetaan eriasteista diakoniatyötä viikoittain ja jopa päivittäin. Sitä tekevät seurakunnan kirkkoherra ja

muu papisto sekä periaatteessa kaikki ne seurakunnan työntekijät ja luottamushenkilöt, jotka joutuvat jatkuvasti tekemisiin ihmisten kanssa. Tätä työtä he tekevät sekä tehtävissään että niiden ulkopuolella. Useimmiten työ on niin paljon muuhun toimintaan liittyvää, ettei sitä välttämättä edes tiedosteta diakoniatyöksi. Seurakunnan työntekijöitä ja luottamushenkilöitä lähestytään erilaisissa asioissa, ja työ voi olla pelkästään keskustelua ja kuuntelua mutta myös myötätuntoa, suoraa auttamista, tukea ja neuvojen antamista. Se voi olla osana maahanmuuttajatyötä, ja on ollut tapauksia, jolloin seurakuntaan muuttavaa on tuettu ja ohjattu lähes tyhjiä lähtökohdista asunnon hankintaan ja elämän alkuun uudessa kotimaassaan. Seurakunnan työntekijöiden ja luot-

tamushenkilöiden lisäksi diakoniaa toteuttavat tiistaiseurat ja Haminan Pyhän Annan seura. Seurakunnassa on myös monia henkilöitä, jotka omatoimisesti ja vapaaehtoisesti, asiasta suurempaa ääntä pitämättä, käyvät tapaamassa syrjäytyneitä tai sairaita ja vanhuksia ja auttavat heitä erilaisissa tarpeissa.

Haminan seurakunnassa toimii seurakunnanvaltuuston valitsema diakoniatyötoimikunta, jonka tehtävänä on kirkkoherran apuna koordinoida, suunnitella sekä omalta osaltaan myös organisoida ja toteuttaa seurakunnan jäsenille suunnattavaa diakoniatyötä. Päättyneellä vaalikaudella 2005–2007 toimikuntaan on kuullut seitsemän jäsentä, joista kaksi oli papistoon kuuluvia ja loput maallikoita.

■ **Jukka Jauhiainen**, diakoniatyötoimikunnan jäsen ja sihteeri 2005–2007

Kuvia lastenleiriltä

Katso myös takakannta.

KUVAT: JOUNI KORHONEN

■ Takkatulen ääressä lämmittelemässä Saara, Heljä, Sonja, Lidia, Milja ja Aleksii.

■ Taitelijat: Saara, Milja ja Noora.

■ Lasten taidetta.

Forssan rukoushuone

Uusien tilojen käyttöönottojuhla

20. tammikuuta 2008

KUVAT: ARI STENBERG

■ Juhltilaisuus ravintola Sävessä.

Isä Markus saarnaa

■ Forssan luterilaisen seurakunnan tervehdyksen toivat kirkkoherra Esa Löytömäki ja kirkkoneuvoston jäsen Aura Petteri.

■ Anneli Nuoranne iloitsi kaikkien Forssan ortodoksien puolesta oman rukoushuoneen saamisesta.

Paastoon laskeutuminen ja blini-ilta

TEKSTI: SINIKKA LEHIKONEN
KUVAT: VANJA BALCIN

Pyhän Nikolaoksen kirkon kellot kutsuivat pimenevässä illassa 3. helmikuuta meitä seurakuntalaisia syyttämään tuohuksia pyhien ikonien eteen ja osallistumaan sovintosunnuntain ehtoopalvelukseen. Siinä isä **Veikko Lisitsin** ja isä **Aarne Ylä-Jussila** palvelivat

suureen paastoon, ja meihin oli tarttunut jotain sen hengellisestä mielialasta ja surumielisyydestä. Olimme valmiita siunauksen saatelemina yhdessä muiden kanssa lähtemään paastokilvoituksen vaativalle tielle, ensin oman elämämme suuntaa tarkistaen ja myöhemmin Kristuksen kanssa kärsimystietä kulki pääsiäisen ylösnousemusiloon.

Blini-ilta

Blini-iltaa vietimme printheiseen

nut erittäin näyttävän blinipöydän.

Ensin isä Veikko Lisitsin siunasi ruoat, sitten kävimme ottamaan ruusuliinalla koristellulta pitkältä pöydältä blinejä ja miellemme mukaisia täytteitä niiden kanssa nautittavaksi. Tarjolla oli suolaista ja makeaa sekä erilaisia salaatteja: sieni-, vihannes-, porkkana-, kaali/puolukka- ja kurkkusalaatteja. Oli myös mätiä, silliä, sipulia, suolakurkkuja, punajuuria ja smetanaa. Makeana vaihtoehtona oli blinien ja kuuman teen kanssa hunajaa, erilaisia hilloja ja kermavaahtoa.

Ilta sujui mukavasti tuttujen kanssa kuulumisia vaihtaen ja blineillä herkutellen. Blini-illassa oli noin sata henkilöä. Illasta kertyneet tulot käytetään seurakunnan diakoniatyön hyväksi.

■ Seurakunnan papisto blinipöydän äärellä.

tummissa paaston ajan puvuisaan. Kuoro lauloi paastonajan mollivoittoisia stikiroita. Välillä polvistuimme paastorukoukseen: ”Minun elämäni Herra ja Valtias, estä minusta laiskuuden, velttouden, vallanhimon ja turhanpuhuminen henki...” Kuulimme myös isä Veikon lämpimät sanat, joka kehottivat meitä muistamaan paastokilvoituksessamme rukouksen ja ennen kaikkea katumuksen merkityksen. Sillä ilman katumusta ei ole myöskään anteeksiantoa. Keskinäisen rakkauden ja anteeksiannon ilmapiirin vallitessa kuoro lauloi lopuksi pääsiäisstikiraa: ”Kristus nousi kuolleista, kuolemalla kuoleman voitti ja haudoissa oleville elämän antoi!”

Näin olimme laskeutuneet

tapaan Nikolaossalissa jo seitsemän kerran sovintosunnuntain ehtoopalveluksen jälkeen. Taitava seurakuntaemäntä **Sirkka Paasonen** oli yhdessä ahkerien ”diakoniasisarten” kanssa katta-

BLINIT

Sirkka Paasonen tapaan (5 annosta)

Ainekset:

1 l haaleaa maitoa
50 g hiivaa
5 tl suolaa
5 munaa
10-15 rkl smetanaa tai kermaviiliä
5 dl vehnäjauhoja
5 dl tattarijauhoja
paistamiseen voita

Sekoita hiiva maitotilkkaan, lisää keltuaiset, suola ja jauhot. Lisää smetana. Peitä taikina ja anna kohota tunnin. Vatkaa valkuaiset kovaksi vaahdoksi ja sekoita taikinaan. Paista pieniä blinejä kauriininruskeiksi molemmin puolen.

■ Blini-illan kutsuva ateria on katettu.

Ikonikerholla kymmenvuotisjuhla

TEKSTI JA KUVA:
MARJA LUUMI-LAASONEN

Kotkan seurakunnan ikonikerholaiset ovat kokoontuneet maalausharrastuksensa parissa jo kymmenen vuoden ajan. Kuusihenkinen ryhmä aloitti toimintansa tammikuussa vuonna 1998 taiteilija ja ikonimaalari **Mirjam Laineen** johdolla. Viimeiset puolitoista vuotta ryhmä on jatkanut harrastusta omillaan opettajan vetäytyttyä työstä. Suurin osa ikonikerhon jäsenistä on harrastanut maalaamista jo kymmenien vuosien ajan, mutta myös aloittelijat hyväksyttiin mukaan uuteen kerhoon. Ennen Laineen opetuskautta osa ryhmästä maalasi muun muassa ikonimaalari **Irene Schyzin** johdolla. Ikonikerholaiset ovat kymmenen vuoden aikana maallaneet ikoneita rukouksella ja palavalla innostuksella noin kahden ikonin vuosivauhdilla. Ryhmä on pitänyt myös useita näyttelyitä muun

muussa kotkalaisessa Galleria Nikolaissa. Tällä hetkellä maalaereilla on työn alla Kotkan Pyhän

Nikolaoksen kirkkoon tuleva kirkkovuoden suuret juhlat -ikonisarja.

■ Ikonikerholaiset maalaavat parhaillaan kirkkovuoden suurista juhlista kertovia ikoneita sekä lahjaksi annettavaa suurikokoista pyhän Nikolaoksen ikonia.

OHJEITA MAAHANMUUTTAJILLE

Rovasti Veikko Lisitsin opastaa maahanmuuttajia toimimaan oikein:

Suomessa kuulutaan kirkkoon. Venäjältä ja muualta niin sanotuista ortodoksisista maista Suomeen muuttaneille on varsin luonnollista liittyä Suomen ortodoksisen kirkon jäseneksi.

Liittyminen tapahtuu seuraavasti. Otat mukaasi passin ja ke-lakortin ja tulet kirkkoherranvirastoon (Kymenlaaksonkatu 2, arkisin klo 9-13 ja lisäksi keski- viikkoisin klo 16-18) ja allekirjoitat liittymisasiakirjan. Mikäli Sinulla on ala-ikäisiä lapsia, he voivat liittyä samalla.

Lapsen kastekysymys. Kun olet saanut seurakunnasta kasteeseen liittyvän lapsen tietojen ilmoittamislomakkeen, soitat kirkkoherranvirastoon tai papille tai

tulet käymään kirkkoherranvirastossa. Samalla voidaan sopia kastepäivä. Suomessa ei ole tapana ilmoittaa lasta maistraattiin, jos on tarkoituksena kastaa lapsi.

Jumalanpalveluksiin liittyviä käytännön asioita

Jumalanpalvelukset ovat lauantaisin ja juhlapäivien aattoina (vigilia klo 18 ja sunnuntaisin ja juhlapäivinä liturgia klo 10). Katumuksen sakramentille voi osallistua vigilian jälkeen, mutta siitä täytyy ilmoittaa papille.

Myös avioliittoon vihkimisasiat selvitetään kirkkoherranvirastossa.

Ortodoksisen uskon liittyä kodinpyhitys. Kun olet saanut kotisi kutakuinkin järjestykseen,

sovi papin kanssa, milloin kodinpyhitys toimitetaan

Suomessa jokainen lapsi ja nuori saa oman uskontonsa mukaista uskonnonopetusta. Myös ortodoksit saavat peruskoulussa ja lukiassa oman tunnustuksen mukaista uskonnonopetusta. Mikäli asioissa on epäselvyyttä, ota yhteys seurakunnan kirkkoheraan tai ortodoksisista uskontoa opettavaan seurakunnan työntekijään.

Kotkan ortodoksisen seurakunnan papit: isä Veikko Lisitsin, kirkkoherra, isä Aarne Ylä-Jussila, isä Viktor Maksimovski (asuu Lahdessa).

■ Isä Veikko Lisitsin

Karjalaisen puvun koreutta

Suuren paaston ja hiljentymisen keskellä on Imatralla perehdytty Soja Murto-Hartikaisen sarafaanikurssilla itäisen ihmisen pukuun ja juhlapukeutumiseen

RAIJA MUTANEN

Sarafaanikurssin järjesti Imatran tiistaiseura yhdessä PSHV:n ja Kristillisen opintokeskuksen kanssa. Opettajana kurssilla oli artesaani Soja Murto-Hartikainen, joka omassa työssään on erityisesti perehtynyt kansallispukuihin, mutta irrottelee luovuuttaan erityisesti sarafaaneja ja feresjä ommellessaan.

Miten karjalainen tausta ja ortodoksisuus ovat vaikuttaneet uravalintaan ja työhön? Miten elämän eri osa-alueet sulautuvat kokonaisuudeksi nuoren käsityöammattilaisen arkeen? Pohtiessamme uravallinnan kriteerejä Soja myöntää, että käsityön ammattilaisten lapsena yrittäjän ja käsityöläisen ammatti ei ollut itsestään selvä valinta. Tuttua oli nimittäin se, että yrittäjän arki on vaihdellen työn puutetta ja kovaa työtä, elanto ei tule itsestäänselvyytenä. Kuitenkin lopulta Soja haki Lappeenrannan Käsi- ja taide-

teolliseen kouluun, josta hän valmistui vaatetus- ja tekstiilialan artesaaniksi vuonna 2000. Omalle yritykselle on varattu työtilat perheen kodin yhteyteen Imatralla.

Kankaita ja pukuja

Päätoimenaan Soja valmistaa kansallispukukankaita ja kansallispukuja. Äskettäin Etelä-Karjalan kulttuurirahasto myönsi Sojalle apurahan kansallispukukankaiden tutkimustyöhön, mikä varmasti edistää alan tuntemusta valtakunnallisestikin. Sarafaanit ovat kansallispukujen tarkkaan säännöstelyihin malleihin tottuneelle käsityöläiselle se työn sara, jossa pääsee toteuttamaan omaa luovuuttaan. Vaikka kansallispuvutkin ovat värikylläisiä ja ompeleiltaan haastavia, on sarafaaneissa perinteisesti päästetty valloilleen itäisen naisen luovuus, väri-ilottelu ja koreilunhalu. Perinteisesti erityisesti suorasarafaanin runsaat laskokset ovat olleet myös ompelijan

■ Kansallispukuompelija Soja Murto-Hartikainen valmistamassaan sarafaanipuvussa.

taidonnäyte. Niin myös Sojalle, ja vaikka hän sanoo nauttivansa väreistä ja kauniista materiaaleista, on hänelle erityisen tärkeää, että kokonaisuus on kaunis ja yksityiskohdat ovat kauniit sekä laskokset suorat ja laadukkaat.

Koreus saa näkyä

Käyttötarpeesta riippuen on sarafaaniin hankittu erilaisia materiaaleja. Kun on ollut juhlan aika, myös vaatteissa on annettu koreuden näkyä. Soja tunnustaa, että oma karjalainen tausta varmaan vaikuttaa mieltymykseen valita sarafaaneihin näyttäviä ja värikylläisiä kankaita ja kiiltäviä koristeita. Sarafaani sopii niin nykyiseen arkeen kuin juhlaankin, samalla tavalla kuin se on Sojan suojärveläisille esi-äideilläkin sopinut. Erityisesti oman kirkon tilaisuuksissa tuntuu luontevalta pukeutua juhlavasti. Kirkossa on aina ymmärretty, että suuri hengellinen juhla heijastuu kokonaisvaltaisesti siitä osallisiksi päässeistä.

Vaikka sarafaanit ja feresit ovat alkujaan olleet erityisesti itäisen naisen pukeutumisperinnettä, on niiden suosio kasvanut viime vuosikymmeninä ympäri nyky-Suomea. Myös äskettäin Karjalan liiton järjestämällä kurssilla Helsingissä, jossa Soja oli opettajana, osallistujat pohtivat, ketkä voivat sarafaania käyttää. Sarafaani on puku, jonka käyttö ja käyttäjät elävät tässä ajassa – käyttötarve muokkautuu nykytarpeisiin.

Uskonto ja kirkko ovat olleet Sojan elämässä aina. Kouluajat ja nuoruus olivat omaa aikaansa, ja uskontotunneista on jäänyt mieleen lähinnä uskonnonopettajan esikoisen syntymä: isä Timo toi tunnille laatikon, jossa oppilaat luulivat uuden vauvan olevan – sisällä olivatkin vihkikruunut, joista tunnin aikana oli määrä puhua. Omat lapset ovat tuoneet kirkon taas konkreettisemmin lähelle Lasten oma pääsiäispalvelus ja muu seurakunnan toiminta tuntuvat luontevilta, vaikka harvemminkin pääsisi osallistumaan. Vuosien poissaolon jälkeen myös omat häät olivat lämmin muistutus siitä, että usko ei ole kadonnut – tuntui, kuin olisi palannut kotiin.

■ Liisa Tynkkynen

Pyhiä kasvoja Imatran kulttuurikeskuksessa

Kun Pyhä laskeutuu lähelle ihmistä, elämä muuttuu. Niin kävi vaikkapa Maria Egyptiläiselle sekä Aleksanteri Syväriläisille. Kaikilla ihmisiä pyhyys kosketta jossain elämän vaiheessa jollakin erityisellä tavalla, niin että on pakko muuttaa suuntaa. Pyhien elämäkerroista löytyy paljon rohkaisua ja selviytymiskertomuksia elämän käännekohtiin.

Imatran kulttuurikeskuksen käytävägalleriassa oli helmikuun aikana esillä pyhien ikoneja, kuvia selviytyneistä ja kirkastuneista. Näyttely on runko laajemmalle kokonaisuudelle, joka on esillä mahdollisesti Lappeenrannassa myöhemmin tänä vuonna.

■ Taitelija Liisa Tynkkynen, isä Timo ja näyttelyvieraita.

Vanhainkoti Heinävedelle

Valamon luostarin läheisyyteen ollaan suunnittelemassa vanhainkotiä. Vanhainkodista kaavaillaan palvelukokonaisuutta, jossa ikääntyneille tai toimintarajoitteisille henkilöille tarjotaan asumis-, hoiva- ja hoitopalveluita lähellä luostarin hiljaisuutta ja kansanopiston kulttuuritarjontaa.

Hankkeen eteenpäin viemiseksi on perustettu Valamon vanhainkotiyhdistys ry. Yhdistyksen tarkoituksena on edistää vanhainkodin syntymistä Valamon luostarin läheisyyteen, tukea vanhainkotiä ja koordinoita sen yhteydessä tapahtuvaa vapaaehtois- ja muuta toimintaa.

VESI JA HENKI

Kirkon suuren poaston keräyksellä
VETTÄ JA TERVEYTTÄ ETIOPIAAN
1.2.–31.3.2008.

Kuiva maa ja pitkät vedenhakumatkat vaikeuttavat etiopialaisten päivittäistä elämää. "Vesi ja Henki"-keräyksellä parannetaan vedensaantimahdollisuuksia ja voimaannutetaan kyläyhteisöjä Haikin köyhällä alueella Etiopiassa.

Kanna vettä ja osta lääkkeitä haikilaisille 1.2.–31.3.2008.

Keräystili: OP 548005-223308. Tiedonantoihin "Etiopia".

Lisätietoja: www.ort.fi/ortaid.

EPITAFI Kristuksen hautakuva

KUVAT: AARNE YLÄ-JUSSILA JA LEENA NORTAMAA

■ Isä Aarne Ylä-Jussila kertoo Kristuksen hautakuvan historiasta ja Kotkassa olevista hautakuvista

Epitafi eli hautakuva (kr. epitafios – haudan päällä oleva) on Kristuksen hautaan laskemista tai hautapaadella lepäävä Kristusta esittävä suuri suorakaitteen muotoinen kankaalle tai puupohjalle maalattu ikoni. Kristus kuvataan siinä yleensä käärinliinoiniin verhottuna, kädet ristiin rinnalle asetettuina. Hän on joko yksin tai hänen ympärillään ovat lähimmät surijat: Jumalanäiti, Magdalan Maria, Johannes Teologi, Nikodemos ja Joosef Arimatialainen sekä arkkienkelit Mikael ja Gabriel. Varhaisimpina aikoina vain enkelit kuvattiin suremaan hautaan laskettua Kristusta. Vähitellen surevien lukumäärää kuitenkin lisättiin, aluksi mukaan liitettiin Neitsyt Maria ja apostoli Johannes ja lopulta läsnä oli koko surevien runsaslukuisen joukko. Tosin jatkuvasti säilyi yleisenä myös tapa kuvata Kristus vain yksinään haudassa lepäävänä.

Varhaisimmat hautakuvat valmistettiin kirjomalla. Vähitellen 1700-luvun lopulla siirryttiin huomattavasti nopeampaan tekniikkaan, kun niitä alettiin maalata öljyvärein joko pellava- tai silkkikankaalle. Tapa yleistyi pian, ja 1800-luvulla varsinkin Venäjällä hautakuvia pääasiassa maalattiin. Epitafin kuvaa ympäröi suuren lauontain troparin teksti: ”Kunniallinen Joosef, otettuaan puun päältä sinun puhtaimman ruumiisi, käärityään puhtaaseen liinavaatteeseen ja

peitettyään tuoksuvilla yrteillä, pani sen uuteen hautaan.” Vaikka itse kuva on yleensä maalattu, sitä ympäröivä teksti on kuitenkin usein toteutettu kirjomalla. Ortodoksisten kirkkojen tekstiileistä monesti juuri epitafit ovat kauneimpia ja arvokkaimpia kirjon-tatöitä.

Epitafin käyttö jumalanpalveluksissa

Epitafi kuuluu suuren viikon ja pääsiäisajan liturgiseen esineistöön. Muulloin sitä säilytetään sille erityisesti varatussa paikassa, joka monissa ortodoksissa kirkkoissa on lasikannella peitetty puinen katafalkki. Suurena perjantaina hautakuva siirretään alttariin pyhälle pöydälle, josta se ehtoopalveluksessa – Kristuksen ristiltä ottamisen muistoksi – kannetaan juhllallisessa saatossa keskellä kirkkoa olevan katafalkin tai analogin päälle. Juuri tuolloin veisataan troparia, jonka teksti reunustaa epitafia. Palveluksen lopussa papisto ja kirkkokansa osoittavat kunnioitustaan Kristuksen kärsimyksille ja kuolemalle kumartamalla hautakuvan edessä ja suutelemalla sitä. Suuren lauontain aamupalveluksessa, jota vietetään Kristuksen hautaamisen muistoksi, epitafia kannetaan kirkon ympäri laulaen hautajaisvälmällä veisua *Pyhä Jumala, Pyhä Väkevä, Pyhä Kuolematon, armahda meitä*. Saaton päätteeksi epitafi asetetaan jälleen keskelle kirkkoa, ja ihmiset käyvät palveluksen lopussa kunnioit-

tamassa sitä samalla tavoin kuin ehtoopalveluksessa.

Ennen pääsiäisyön ristisaattoa hautakuva on siirrettävä keskeltä kirkkoa alttariin pyhälle pöydälle. Siitä, milloin hautakuva siirretään, on erilaisia liturgisia käytäntöjä. Eräissä kirkkoissa on tapana, että hautakuva kannetaan juhllallisesti alttariin pääsiäisen puoliyöpalveluksen päätyttyä. Vanhan konstantinopolilaisen tavon mukaan epitafin siirtäminen tapahtuu suuren lauontain aamupalveluksessa ristisaaton jälkeen. Toista vanhaa perinnettä noudattaen se viedään pyhälle pöydälle suuren lauontain liturgiassa joko pienessä tai suuressa saatossa. Eräiden sääntöjen mukaan se kannetaan alttariin liturgian jälkeen ilman juhllallisuksia. Pyhällä pöydällä epitafi on 40 päivän ajan ja siirretään säilytyspaikkaansa pääsiäisen päättäjaisjuhlan liturgian jälkeen.

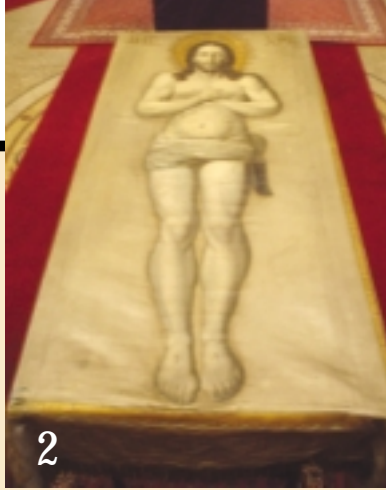

Kotkan kirkon epitafit

Kotkan Pyhän Nikolaoksen kirkossa on kuusi hautakuvaa, joista neljä on valmistettu 1800-luvulla ja kaksi 1900-luvulla. Kirkon vanhin hautakuva on 1800-luvun alusta (kuva 1). Se on viinipunaista samettia, ja siihen on kuvattu Kristuksen hautaan laskeminen ja hänen lähimmät surijansa. Kultakirjontainen lehväkoristelu reunustaa hautakuvaa, ja sen kulmiin on kirjottu kuusisiipiset serafit. Kultahapsu kiertää reunaa. Kuvattujen henkilöiden puvut on muotoiltu kultabrokadista korkokuvioksi ja heidän kasvonsa on maalattu öljyvärein pella-vakankaalle.

Toinen 1800-luvun alkuun ajoittuva hautakuva (kuva 2) on

2

on kevyt liina lantion ympärillä. Leveähkö kultahapsu reunustaa hautakuvaa.

Kahdesta 1900-luvun alussa valmistetusta hautakuvasta toinen on saatu seurakuntalaisilta lahjoituksena vuonna 1912 (kuva 3). Se on maalattu öljyvärein vadelmanpunaiselle silkille; Kristus on kuvattu käärinliinoihin käärittyinä.

3

Jumalanäidin Kaikkien murheelisten ilon ikonin kirkosta, joka sijaitsi Ruotsinsalmen linnoituskaupungin merisairaalassa. Kirkko suljettiin vuonna 1828 ja sen esineistö siirrettiin Pyhän Nikolaoksen kirkkoon. Tämä hautakuva on vaaleansininen sävyltään, ja se on maalattu öljyvärein atlassilkille. Kristus on kuvattu hautaan laskettuna, ja hänen kätensä ovat ristissä rinnalla. Verhona hänellä

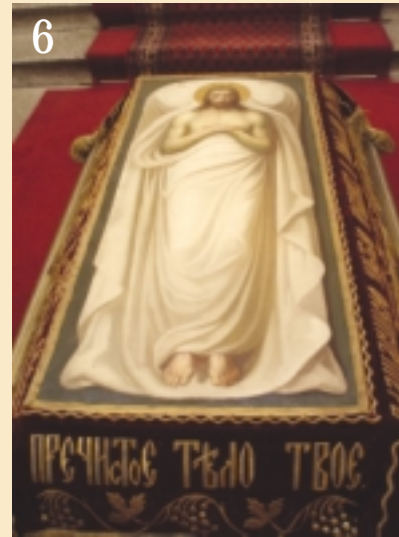
5

Kristuksen hautaan laskemisesta kertovan troparin teksti sekä jugendtyylinen kasviaiheinen koristeornamentti on painettu hopeavärillä. Kapea hopeahapsu täydentää kokonaisuutta. Toinen 1900-luvun alkuun ajoittuva hautakuva (kuva 4) on viininpunaisella silkkiä, johon Kristuksen hautaan laskemisen kuva-aihe ja reunustava teksti on valmistettu lehtikultauksella. Hautakuva saattaa olla peräisin Kouvolan sotilaskirkosta, joka valmistui 1915 ja oli toiminnassa Venäjän vallankumoukseen saakka. Osa Kouvolan sotilaskirkon esineistöstä sijoitettiin Kotkan Pyhän Nikolaoksen kirkkoon.

Kirkossa on myös pienikokoinen epitafi, johon on kuvattu Kristuksen hautaan laskeminen ja haudan äärellä surijat (kuva 5). Hautakuva on maalattu 1800-lu-

4

6

7

vulla öljyvärein pellavakankaalle. Maalaus edustaa primitiivistä, kansanomaisista maalaustyyliä, ja se on todennäköisesti tehty pienessä ikoniverstaassa. Tämän epitafin alkuperästä ei ole varmaa tietoa. Tällaisia hautakuvia on Ortodoksisen kirkkomuseon kokoelmissa useita; ne ovat alun perin kuuluneet karjalaisiin kyläkirkkoihin.

Nykyisin palveluksissa käytettävään hautakuvaan (kuva 6) Kristus on kuvattu käärinliinoihin verhottuna ja hautaan laskettuna. Kuva on maalattu öljyvärein 1800-luvun lopulla ja kiinnitetty tummanpunaiselle samettialustalle, johon on kultalangoin kirjottu viiniköynnös ja suuren lauontain troparin teksti. Ortodoksisen perinteen mukaisesti tämä epitafi koristellaan kukkasin suurena perjantaina (kuva 7). Kukat Kristuksen hautakuvan äärellä ovat rakkautemme, kunnioituksemme ja kiitollisuutemme osoitus siitä, että hän on kärsimyksillään, kuolemallaan ja ylösnousemuksellaan avannut meille tien iankaikiseen elämään.

■ Isä Aarne Ylä-Jussila

Käsityön arvostus hiipumassa?

Itse tehty ei ole muodikasta

TEKSTI JA KUVAT: SIMO OJANEN

- Käsityön arvostus on viime vuosina ollut hiipumassa...
- Omien käten aikaansaannoksista ei enää ylpeillä...
- Käsityöperinteen tiedot ja taidot vaarassa unohtua...

Porin kirkon käsityökerhon monivuotinen vetäjä, askartelunohjaaja **Eira Vepsä** on todella murheissaan käsityön arvostuksen romahtamisesta.

- Muistan hyvin, kun vielä 1980-luvulla ylpeiltiin omin käsin tehdystä käsityöstä tai vaatteesta. On huolestuttavaa, että ”tiimari-ajattelu” on vallannut ihmisten mielet: kaupasta tavarana saa niin vaivattomasti. Myöskään vanhempi väki ei arvosta käsitöitä niin kuin ennen. Toivon vain, että kyseessä olisi ohimenevä muoti-ilmiö. Kerrostalomme alakerrassa on kangaspuut kaikkien vapaasti käytettävissä, mutta eipä sieltä juuri työn ääniä ole kuulunut. Mutta ehkä jo piankin ylpeillään ystäville, että ”minä olen ihan itse valmistanut tämän villatakin!”

Martti Talvela koulutettu

Laatokan-Karjalan Hiitolasta lähtöisin oleva 77-vuotias Eira Vepsä muistaa vielä hyvin kotimaisen, vaikka hän toisen kerran evakkoon lähtiessään oli vasta alun toisella kymmenellä. Koulumatkoilla tulivat tutuksi muun muassa Talvelan veljekset, joista sitten Martista kehkeytyi maailmankuulu oopperalaulaja.

Porin kirkon askartelukerho on toiminut toista vuotta Pyöröset-nimellä. Varhemmin toimittiin Käspaikkakerhon nimikkeellä, ja kerhossa on tehty vuosikymmeniä käsitöiden lisäksi muun muassa perinneruokia.

Eira on toiminut kerhossa

■ Kerholaisten taidonnäytteitä. Askartelunohjaaja Eira Vepsä esittelee kerhossa valmistettuja analogeja.

1980-luvun alusta lähtien, ja hän on ollut myös Valamon luostarin kurseilla, joilla perehdyttiin kirkkotekstiilien valmistamiseen ja entistämiseen. Niinpä Eira onkin kunnostanut myös Porin kirkon kirkkotekstiilejä.

Salmilaiset ja muut!

- Vuosikymmeniä sitten kerhosamme oli monia Salmista kotoisin olevia, muistelee Eira Vepsä. – Ruoanvalmistusasioissa syntyikin monesti kaksi eri kuppikuntaa: salmilaiset ja muut! Iäkkäimmät salmilaiset ovat jo siirtyneet rajan taakse. Tänä päivänä saatetaan taas talkoissa sanalla vaikkapa karjalanpiirakoista: toiset painavat piirakankärjen sisälle ja toiset jättävät sojottamaan pystyyn.

Kerhon iäkkäin on edelleen salmilainen 87-vuotias **Saara Reiniho**. Myös lapsia on mukana aika ajoin. He keskittyvät pääasiänsä kynnyksellä eritoten virpovitsojen valmistamiseen.

- Askartelukerhomme on monille välttämätön henkireikä arjen keskellä, Eira vakuuttaa. – Juttelomme ja otamme aidosti osaa tois-

ten iloihin ja murheisiin. Monille yksinäisille vanhuksille kerhomme tarjoaa sekä levähdystä että virkistystä.

Nyt ollaan Pyörösiä...

Kerhotoiminnassa myös pitkään ollut Porin tiistaiseuran sihteeri

Elli Honkala kiittelee Eira Vepsää, jonka huolellaan valvonnassa kerholaiset ovat valmistaneet käsitöitä kirkkoon ja koteihin sekä lahjoiksi että myyjäisiin. Myös Valamon luostarin kirkkoon on

■ Pyörösiä

Porissa valmistettu useita analogeja ja rukousmattoja.

Elli Honkala muuten keksi kerholle uuden nimen Pyöröset.

- Pyörösen on pulla- tai hapanleipäpätkästä valmistettu kakkara, jonka päälle ennen paistamista levitetään esimerkiksi riisi-, ohra- tai mannapuuroa tai rahkaa, selvittelee Elli Honkala pyörösen reseptiä. ■

HAMINA, PIETARIN JA PAAVALIN KIRKKO

Suuri viikko

Ti 18.3.	klo 18	paastoliturgia
To 20.3.	klo 9	liturgia
Pe 21.3.	klo 18	iltapalvelus
Pääsiäinen, Kristuksen ylösnousemuksen juhla		
La 22.3.	klo 23.30	puoliyöpalvelus, ristisaatto, aamupalvelus ja liturgia
Pe 28.3.	klo 10	liturgia
Tuomaan tiistai, muistelupalvelus		
Ti 1.4.	klo 18	ortodoksinen hautausmaa
La 19.4.	klo 18	vigilia
Su 20.4.	klo 10	liturgia (slaavi)
La 26.4.	klo 18	vigilia
La 3.5.	klo 10	liturgia (slaavi)
La 3.5.	klo 18	vigilia
Su 4.5.	klo 10	liturgia
La 24.5.	klo 18	vigilia
La 7.6.	klo 18	vigilia
Su 8.6.	klo 10	liturgia

KOUVOLA, PYHÄN RISTIN KIRKKO

Su 16.3. klo 10 liturgia (slaavi)

Suuri viikko

Ke 19.3.	klo 17	yleinen sairaanhoito
To 20.3.	klo 18	12 kärsimysevankeliumia
Pe 21.3.	klo 11	ekumeeninen pitkänperjantain ristisaatto, Kouvolan keskuskirkko, Autuaan Ursulan kirkko, Pyhän ristin kirkko
Pe 21.3.	klo 16	ehtoopalvelus
Su 23.3.	klo 16	pääsiäishetket
Jumalansynnyttäjän Neitseen Marian ilmestys		
Ti 25.3.	klo 10	liturgia
Tuomaan tiistai, muistelupalvelus		
Ti 1.4.	klo 14	Vanha hautausmaa
Ti 1.4.	klo 15	Lepolan hautausmaa
La 5.4.	klo 10	liturgia (slaavi)
La 5.4.	klo 18	vigilia
Su 6.4.	klo 10	liturgia
Ke 9.4.	klo 18	ehtoopalvelus
Ke 16.4.	klo 18	ehtoopalvelus

Ke 23.4.	klo 18	ehtoopalvelus
Su 27.4.	klo 10	kansallisen veteraanipäivän ekumeeninen jumalanpalvelus Kouvolan jäähallissa
Ke 7.5.	klo 18	ehtoopalvelus
Pyhän Kolminaisuuden päivä (helluntai)		
La 10.5.	klo 18	vigilia
Su 11.5.	klo 10	liturgia, toimintapiirien päättäjät
Ke 14.5.	klo 18	ehtoopalvelus
La 17.5.	klo 18	ehtoopalvelus
Su 18.5.	klo 10	liturgia (slaavi)
Ke 21.5.	klo 18	ehtoopalvelus
Su 25.5.	klo 10	liturgia
Ke 28.5.	klo 18	ehtoopalvelus
La 14.6.	klo 18	vigilia
Su 15.6.	klo 10	liturgia

MYLLYKOSKEN TSASOUNA

Herran ratsastus Jerusalemiin

La 15.3.	klo 18	vigilia
Su 16.3.	klo 10	liturgia

Suuri viikko

Ma 17.3.	klo 18	paastoliturgia
Ma 24.3.	klo 10	liturgia, lasten pääsiäinen
La 29.3.	klo 18	vigilia
Su 30.3.	klo 10	liturgia
Tuomaan tiistai, muistelupalvelus		
Ti 1.4. klo 16.30		Väläkankaan hautausmaa
La 12.4.	klo 18	vigilia
Su 13.4.	klo 10	liturgia
Herran taivaaseen astumisen juhla (helatorstai)		
Ke 30.4.	klo 18	vigilia
To 1.5.	klo 10	liturgia
Pyhän Hengen päivä		
Ma 12.5.	klo 10	liturgia
La 31.5.	klo 18	vigilia
Su 1.6.	klo 10	liturgia

TAAVETIN SEURAKUNTAKESKUS

Marttilantie 5

Pe 14.3.	klo 18	paastoliturgia, Taavetti
----------	--------	--------------------------

YHTEYSTIEDOT:

Haminan seurakunta

Ortodoksiakeskus Sypressi
Kirkkoherranvirasto ja taloustoimisto
Varuskuntakatu 14, 45100 Kouvola
Avoimena ti-pe 9–15, puh. (05) 312 0839,
fax (05) 312 0842, puh. 040 704 7171
www.ort.fi / hamina@ort.fi

Kirkkoherra **Leo Huurinainen**
puh. (05) 312 0839 tai 040 095 0631,
leo.huurinainen@ort.fi

Kanttori **Kari Päivinen**,
puh. 040 866 76866
kari.paivinen@luukku.com

Kanslisti-taloudenhoitaja **Marita Nieminen**,
puh. (05) 312 0839 tai 040 704 7171
marita.nieminen@ort.fi

Rovasti **Martti Honkaselkä**,
puh. 040 535 6667

martti.honkaselka@pp.inet.fi

Pastori **Johannes Wuorinna**,
puh. 050 589 9011
jouko.wuorinna@kolumbus.fi

Pastori **Vassi Livio**, puh. 040 752 7727
vassi.livio@fimnet.fi

Pastori **Ville Kiiveri**, puh. 041 441 1174
ville.kiiveri@ort.fi

Kiinteistöjen isännöitsijä **Jukka Jauhainen**,
puh. 040 095 8760,
juka.jauhainen@kolumbus.fi

Seurakunnan vahtimestari **Jaana Juka**
puh. 040 548 7680, jaana.juka@pp.inet.fi

Kirkkojen isännöitsijät 2008–2011:
– Haminan Pietarin ja Paavalin kirkko
Jukka Jauhainen, puh. 040 095 8760
– Kouvolan Pyhän ristin kirkko

Esa Nieminen, puh. 040 724 4642
– Myllykosken tsasouna

Tamara Lamponen, puh. 050 088 4930
– Haminan hautausmaan kirkko
pastori **Vassi Livio**, puh. 040 752 7727

PYHÄKÖT:

Haminan Pyhien apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko
Raatihuoneentori 2, Hamina

Kouvolan Pyhän ristin kirkko
Sakaristonmäki, Kirkonmäenkatu 2

Myllykosken tsasouna
Koulutie 4, Myllykoski

Hautausmaan kirkko
Hirveläntie 22, Hamina

Virvon varvon

Virvon varvon tuoreeks´ terveeks´ ja toivotan kaikki seurakunnan vastuunkantajat aloittamaan uutta nelivuotiskauttaan! Kirkkokuntamme seurakunnissa on mielestäni toimiva ja myös tuloksia tuot-

tava hallintojärjestelmä. Seurakuntalaisten valitsema seurakunnanvaltuusto on hallintoelin, joka päättää seurakunnan suurista linjoista. Seurakunnan talousarviosta, toimintasuunnitelmasta ja ennen kaikkea tekee päätöksen siitä, ketkä seurakuntalaiset toimivat seurakuntaelämän "moottoreina". Eri toimikuntien ja lautakuntien tehtävä on tärkeä siinä mielessä, että siellä tehdään käytännön suunnitelmat ja myös toteutetaan ne. Seurakunnanneuvosto on avainasemassa kaiken kokoajana ja koordinaattorina. Mikäli jossakin hallintoportaassa esiintyy tarkoitushakuista eripuraa, niin tämä moottori ei toimi lähestulkoonkaan täydellä teholla.

Tämän takia hallintokoneisto tarvitsee jatkuvaa huoltoa, mikä kirkossa on omasta takaa jo olemassa. Jumalan tah-

don etsimistä ja inhimillisten pyyteiden, pahan olon ja päämäärien unohtamista. Seurakunta ei ole yhdistys tai poliittinen pelikenttä vaan se on rukouksen, toinen toisen kunnioittamisen ja lähimmäisen rakkauden keidas kylmässä maailmassa. Jos ilmapiirin täyttää kateus, kyynisyys ja katkeruus, on yhteistyö vaikeaa. Nöyrympänä toivomuksenani ja rukouksenani on, että lähimmäisenrakkaus, itsensä rakastaminen ja ennen kaikkea Jumalan rakastaminen olisivat mielessämme, kun käsittelemme myös vaikeita ja hankalia asioita.

Kristuksen ylösnousemisyjuhlan haluan toivottaa kaikille: "Kristus nousi kuolleista, kuoleamalla kuoleman voitti ja haudoissa oleville elämän antoi!"

■ Isä Leo Huurinainen

Hamina Toimintaa ja tapahtumia

Haminan seurakunnan luottamushenkilöt 2008–2011

Seurakunnanvaltuusto:

Leo Huurinainen (pj.), Irmeli Lasarenko (vpj.), Jukka Jauhiainen (vpj.), Aleksander Kovaljeff, Maarit Koverola, Juhani Kyöttinen, Tamara Lamponen, Ahti Mäkinen, Yrjö Palviainen ja Immo Turunen.

Seurakunnanneuvosto:

Leo Huurinainen (pj.), Seppo Koverola, Esa Nieminen, Helena Rastas, Ulla Romanainen, German Vakkari ja pääkirkon isännöitsijä Jukka Jauhiainen.

Vaalilautakunta:

Leo Huurinainen (pj.), Seppo Koverola, Esa Nieminen ja Ulla Romanainen.

Kiinteistölautakunta: Jukka Jauhiainen, Seppo Koverola, Juhani Kyöttinen, Kari Muuttoranta, Elisa Mäkelä, Marita Nieminen ja Immo Turunen.

Diakoniatyötoimikunta: Irene Kiviranta, Risto Kiviranta, Irmeli Lasarenko, Minna Miinalainen, Natalja Peräsaari, Veska Valtchanova ja Johannes Wuorlinna.

Nuorisotyötoimikunta: Ville Kiiveri, Maarit Koverola, Anu Kärkkäinen, Irmeli Lasarenko, Kari Päivinen, Eduard Semenenko ja Anna Syrjänen-Filppu.

Pitkän tähtäyksen suunnittelutyön toimikunta: Nina Ivanova, Jukka Jauhiainen, Pekka Kärkkäinen, Kari Muuttoranta, Esa Nieminen ja Ulla Romanainen.

Luottamushenkilöiden edustaja hiippakuntaneuvostoon: Ulla Romanainen.

Kerhot ja piirit:

Ortodoksiakeskus Sypressi, Varuskuntakatu 14, Kouvola
Pyhän Ristin kirkko, Kirkonmäenkatu 2, Kouvola
Myllykosken tsasouna, Koulutie 4, Myllykoski
Pietarin ja Paavalin trapesa, Isoympyräkatu 2, Hamina

KIRKKOKUORON HARJOITUKSET

Kanttori Kari Päivinen, puh. 040 866 7686
● ke klo 18 Kouvola Pyhän ristin kirkon juhlasalissa
● to klo 18 Hamina Pietarin ja Paavalin trapesassa

PYHÄN RISTIN AIKUISTEN KERHO

Leena Juka, puh. 040 744 4049
Ortodoksiakeskus Sypressi, pe 14.3. piirakantekotalkoot

Hamina seurakunnan perheutisia tammikuussa 2008

KASTETUT
Helander, Seela Iiris Unelma

IKUINEN MUISTO
Tentke, Olga

TERVETULO SEURAKUNTAAN
Mainonen, Antti Jussi

HAMINAN PYHÄN ANNAN SEURA

Vassi Livio, puh. 040 752 7727,

- Pietarin ja Paavalin trapesassa liturgian jälkeen su 9.3.

ORTODOKSIPIIRI

Lahja Wartainen, puh. (05) 371 3434

- Ortodoksiakeskus Sypsessissä to 13.3., 10.4. ja 15.5. klo 18. Aihe: "Pyhän ristin kirkon ikonit"

HAMINAN RAAMATTUPIIRI

Isä Martti Honkaselkä, puh. 040 535 666

- Pietarin ja Paavalin trapesassa klo 18 ti 11.3., 25.3., 8.4., 22.4., 6.5. ja 20.5.

KOUVOLAN LASTENKERHO

Anna-Kaisa Miinalainen, puh. 050 341 9508

- Pyhän ristin kirkon juhlasalissa klo 18 ma 31.3., 14.4., 28.4. ja 12.5. Huom! Toimintapiirien päättäjät 25.5.

KOUVOLAN TEATTERIKERHO NUORILLE

Anna-Kaisa Miinalainen, puh. 050 341 9508

- Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa. Soitella!

■ Talvipraasniekassa kilpailun lomassa tarjottiin blinejä, rokkaa ja muuta hyvää.

LASTEN KOKKIKERHO

Irmeli Lasarenko, puh. 044 257 8428

- Pyhän ristin kirkon juhlasalin keittiössä klo 18 ti 11.3. ja 22.4.

IKONIPIIRI KOUVOLASSA

Antti Narmala, puh. 050 934 6437

- Ortodoksiakeskus Sypsessissä 8.3., 29.3., 5.4., 12.4. ja 19.4. klo 12-17.

KIRKKOTEKSTIILIKERHO KOUVOLASSA

Irma Leimulahti, puh. 040 587 8798

- Pyhän ristin kirkon juhlasalissa tiistaisin klo 10-13.

IKONIPIIRI HAMINASSA

Ritva Koverola, puh. 044 837 5909

- Pietarin ja Paavalin trapesassa: perusopetusryhmä 5 klo 18-21 joka toinen keskiviikko; perusopetusryhmä 3 klo 13-16 joka toinen sunnuntai.

VENÄJÄNKIELINEN KERHO

Isä Viktor Maksimovski, puh. 050 461 7381

- Haminassa: la 5.4. klo 15 ja la 3.5. liturgian jälkeen, Pietarin ja Paavalin trapesassa.
- Kouvolassa: la 5.4. liturgian jälkeen, la 3.5. klo 15, Pyhän ristin kirkon juhlasali.

**Taide-
näyttely**Ortodoksiakeskus
Sypsessissä

"Marttyyrit"

Antti Halonen

Avajaiset
tiistaina 11.3.
klo 18.00Näyttely avoinna
30.4. saakka
ti - pe klo 9-15

"Ilmestys"

**Puolustusvoimien
hengelliset päivät**

3.-4.4. Valamon luostarissa

Ilmoittautumiset ja tiedustelut
(05) 312 0839 tai 040 704 7171**KONSERTTI****Ortodoksinen kanttorikuoro**Tiistai 15.4. klo 18
Kouvolan Pyhän ristin kirkko**Kristinoppikoulun
päättäjät**sunnuntaina 15.6. klo 10
Valamon luostarissa

Toimittajat: **Papisto:** Markku Aroma, Gaius Sahlberg ja Mikael Sundkvist, diakoni Hariton
Kanttori: (Leena Lomu) Tuomas, Markus ja Mikko Sidoroff

MAALISKUU

Ti 25.3. klo 10 ilmestysjuhlan liturgia
Pe 28.3. klo 9 koululaisliturgia
Tuomaan tiistai
Ma 31.3. klo 18 yleinen muistopalvelus
Ti 1.4. klo 12 alkaen litaniat haudoilla, alkaen Vuorentaan matkamiehenristiltä
La 29.3. klo 17 Tuomaan sunnuntain vigilia
Su 30.3. klo 10 liturgia

HUHTIKUU

La 5.4. klo 17 vigilia
Su 6.4. klo 10 liturgia
La 12.4. klo 17 vigilia
Su 13.4. klo 10 liturgia
La 19.4. klo 17 vigilia
Su 20.4. klo 10 liturgia
La 26.4. klo 17 vigilia
Su 27.4. klo 10 liturgia
Helatorstai
Ke 30.4. klo 18 (huom. aika!) juhlargilia
To 1.5. klo 10 juhlargurgia

TOUKOKUU

La 3.5. klo 17 vigilia
Su 4.5. klo 10 liturgia (radiointi)
Sielujen lauantai
La 10.5. klo 16.30 yleinen muistopalvelus
klo 17 helluntaijuhlan vigilia
Helluntai
Su 11.5. klo 10 juhlargurgia ja polvirukoukset
La 17.5. klo 17 vigilia
Su 18.5. klo 10 liturgia
La 24.5. klo 17 vigilia
Su 25.5. klo 10 liturgia
La 31.5. klo 17 vigilia

KESÄKUU

Su 1.6. klo 10 liturgia
La 7.6. klo 17 vigilia

Su 8.6. klo 10 liturgia
La 14.6. klo 17 vigilia
Su 15.6. klo 10 liturgia
La 21.6. ei palveluksia
Su 22.6. klo 10 liturgia
Ti 24.6. klo 10 Johannes Kastajan syntymäjuhlan liturgia (AHVENISTO)

FORSSA, Serafim Sarovilaisen rukoushuone, Keskuskatu 10
Pappi: isä Gaius Sahlberg, puh 0400 107 232

La 19.4. klo 18 vigilia
Su 20.4. klo 10 liturgia, samarialaisen naisen sunnuntai
Su 4.5. klo 10 liturgia, pyhien isien sunnuntai
La 7.6. klo 18 vigilia
Su 8.6. klo 10 liturgia
Su 6.7. klo 10 liturgia
Liturgioiden jälkeen kirkkokahvit ravintola Sävelessä.

LOPPI, Apostoli Jaakobin ja Herran äidinäidin Annan kirkko
Läyliäinen

Su 27.4. klo 10 liturgia, kirkkokahvit

SOMERO Seurakuntakeskus

Su 18.5. klo 10 liturgia, muistopalvelus venäläisellä
hautausmaalla

Hämeenlinnan seurakunnan perheutisia

KASTETUT

Bogdanoff Konsta Ilmari
Konttila Miro Kristian Jalmari
Lomu Daria

IKUINEN MUISTO

Hietanen Maria
Sirtö Anni
Sotikoff Nikolai

TERVETULOA SEURAKUNTAAN

Aroma Kyllikki
Halovaara Pirjo
Heinonen Pirkko
Leander Jarmo
Moisala Aitti
Paavilainen Kaisa
Peiponen Outa-Maria
Piiroinen Maija
Piiroinen Jaana
Piiroinen Janne

YHTEYSTIEDOT:

Kirkkoherranvirasto: hameenlinna@ort.fi
avoinna ti, ke, pe klo 9.30–12, puh. (03) 616 5228, fax (03) 616 5248
Kirkkoherra **Markku Aroma**, puh. (03) 616 5229 (virkaahuone),
(03) 612 7166 (koti), maukku@hotmail.com

Muu papisto:

- pastori **Gaius Sahlberg**, puh. 0400 107 232, gaius.sahlberg@suomi24.fi ja kai.sahlberg@hotmail.com

- pastori **Mikael Sundkvist**, puh. (03) 684 6050, 050 350 9356,
mikael.sundkvist@joensuu.fi

- diakoni **Hariton** (Kari M. Rantilä), puh. 040 550 6272

Kanttori: Leena Lomu, puh. (03) 618 4254, 040 707 6715,

Leena Lomun vuosi- ja äitiysloman aikana kanttorin tehtäviä hoitavat: **Mikko Sidoroff**, puh. 050 346 1378, msidoroff@gmail.com, **Markus Sidoroff**,
puh. 050 530 3114

Uskonnonopettaja **Jenni Sundkvist**, puh. 050 306 6338

PYHÄKÖT:

Hämeenlinnan kirkko

Pyhän Aleksanteri Nevskin ja Pyhän Johannes
Krysostomoksen muistolle
Erottajakatu 2

Ahveniston kirkko

vanhalla hautausmaalla (Keskussairaala vastapäätä)
Pyhän Johannes Kastajan mestauksen muistolle
Isännöitsijä: Yrjö Usvasalo, puh. (03) 671 6240

Forssan rukoushuone

pyhittäjä Serafim Sarovilaisen muistolle
Keskuskatu 10

Isännöitsijä Heikki Halme, puh. 040 558 0465

Ihmissyys kadoksissa

Pääsiäinen on meille kristityille todellisen vapauden, uuden elämän ja ihmisyyden juhla. Me nykyajan ihmiset haluamme elää "täysin vapaina" ja muista

riippumattomina (mikä illuusio!) omaa elämäämme.

Kuitenkin Jumala on luonut ihmisen elämään yhteydessä ja yhteydestä Jumalan, lähimmäisten ja koko luomakunnan kanssa. Aina kun ihminen vapaaehtoisesti katkoo näitä yhteyksiä, hän kaventaa omaa ihmisyyttään ja myös kärsii siitä itse eniten. Rikkaus, menestys ja nautinto valehtelevat meille "päin naamaa", kun ne lupaavat täyttää meidän syvimät tarpeemme ja päämäärämme ihmisinä. Monet meistä elävät tyhjää ja merkityksetöntä elämää tämän valheen varassa ilman todellista yhteyttä muiden kanssa, jota rikkaus, menestys ja nautinto eivät pysty luomaan.

Pyhä Kolminaisuus – rakkauden ja yhteyden syvin ilmaus – jonka kuvaksi ja kaltaisuuteen meidät on luotu, antaa meille syvimmän esimerkin rakkaudesta ja ykseydestä erilaisuudessa: meidän on opittava Kolminaisuuden esimerkin mukaan rakastamaan, jakamaan ja hyväksymään ilman ehtoja... Silloin me löydämme myös alkuperäisen ihmisyytemme tuosta yhteydestä ja jakamisesta!

■ Isä Markus Aroma

Hämeenlinna Toimintaa ja tapahtumia

IKONIMAALAUSSIPIIRI

Opettajana Pasi-Mikael Huovinen, puh. 041 576 6143.

● Ikonipiiri kokoontuu perjantaisin, I ryhmä klo 14.30-17.30 ja II ryhmä 17.30-20.30. Kokoontumiset: 28.3., 11.4., 18.4. ja 2.5.

LASTENKERHO

Ohjaajana Samuli Korhonen, puh. 050 306 1781.

● Lastenkerho kokoontuu seurakuntakodilla joka toinen lauantain klo 12-14. Seuraavat kokoontumiskerrat: 29.3., 12.5. ja 26.5.

ORTODOKSINEN LUKUPIIRI

Ilkka Marjanen, puh. 040 530 6552.

● Lukupiiri kokoontuu seurakuntakodilla klo 18 seuraavina torstai-iltoina: 27.3., 24.4. ja 22.5.

TARVITSETKO YSTÄVÄÄ?

Tarvitsetko saattajaa, kävely- tai keskustelukumppania tai vain muuten ystävää HÄMEENLINNAN alueella? Hämeenlinnan diakoniatyön vapaaehtoistyöntekijät tulevat luoksesi ystävinä ja voivat tarvittaessa tehdä kauppatatkan tai terveyskeskusreissun kanssasi tai vain yhdessä viettää aikaa kanssasi keskustellen. Ota yhteys isä Markukseen viraston aukioloaikoina (ti, ke, pe klo 9.30-12), puh. 616 5229 tai jättämällä viestin kotivastajaan, puh. 612 7166.

TIISTAISEURA

Pj. Elma Jokinen, puh. 040 718 8255

● Tiistaiseura kokoontuu tiistaisin klo 17 seuraavasti: 11.3., 8.4., 29.4. ja 27.5. Luennoitsijat ovat isä Markus, isä Gaius ja isä Mikael Punnala. Kokoontumispaikkana on ortodoksinen seurakuntakoti, Matti Alangon katu 11 A. Kaikki uudet ja entiset jäsenet tervetulleita!

NUORTEN LASKETTELURETKI HIMOKSELLE

ja tutustuminen Jyväskylän seurakuntaan 29.2.-1.3.

Lähdetään reissuun perjantaina koulun jälkeen, ajellaan Jyväskylään, vieraillaan Jyväskylän seurakunnassa, tutustutaan sikäläisiin nuoriin, osallistutaan ehtoopalvelukseen ja yövytään. Lauantaiaamuna siirrymme reippain silmin, hyvin levätyn yön jälkeen Himoksen rinteisiin ja lasketellaan koko päivä. Matkat ja perjantai-illan ja lauantiaamun ruoat kuuluvat retken hintaan. Lauantaina jokainen syö omalla kustannuksellaan, samoin lasketelun jokainen maksaa itse.

KYYRÖLÄKERHO

Pj. Antonina Sosunov-Perälä, puh. 612 5850, 040 721 8436

● Su 16.3. paastonajan borsseiteito

● Su 20.4. kirkkokahvit

● Kyyröläkerhon pihakirpputori osoitteessa Tykistötie 17 lauantaina 5.4. klo 10-18, sunnuntaina 6.4. klo 12-18 ja jatkuen vielä päivittäin seuraavan viikon 7.-13.4. klo 12-18. Otamme vastaan erilaisia pientä kirpputoritarvaa.

● Kotiseutumatka Kyyrölään 28.-29.6. (la-su), hotelli ja bussikuljetus varattu. Ilmoittautumiset hyvissä ajoin Antoninalle. Matkasta tarkemmin seuraavassa numerossa. Kaikki matkasta kiinnostuneet ovat tervetulleita!

● Matka Mustanmeren rannalle Ukrainaan Jaltalle elo-syyskuun vaihteessa. Menomatka junalla 1. luokassa, paluumatka lentokoneella ja junalla. Matkan kesto 14 päivää perillä Jaltassa, jossa paljon kiinnostavia retkikohteita. Mikäli olet kiinnostunut matkasta, kysy tarkempia tietoja Antoninalta.

LASTEN PÄÄSIÄINEN 24.3.

Liturgia ja ristisaatto klo 10, jonka jälkeen ruokailu seurakuntakodilla. Tervetuloa kaikki lapset ja nuoret mukaan! Ja ottaa myös vanhempanne matkaan!

ONL:N VUOSIJUHLAT

Jyväskylässä 4-6.4.

● Ortodoksisen Nuorten Liiton vuosijuhlat on tänä vuonna Jyväskylässä. Vuosijuhlille lähdetään porukalla, kunhan vain saamme riittävänjoukonmukaan. Lisätietoja lähempänä tapahtumaa.

LASTEN JA LASTENMIELISTEN KESÄLEIRI 5.-8.6.

Taas on aika viettää lasten ja lastenmielisten kesäleiriä! Viime kesänä meitä oli 25 Rengossa viettämässä leiriä. Tehdään tämänkin vuoden leiristä yhtä mukavaa ja ikimuistoinen tapahtuma! Kaikki kouluikäiset lapset ja nuoret ovat lämpimästi tervetulleita. Alle kouluikäisten osallistu-

essa edellytetään äidin tai isän osallistumisesta leirille.

NUORTEN VAE LLUS

heinäkuun lopussa

● Heinäkuun viimeisellä viikolla seurakunnan nuorilla on mahdollisuus lähteä Kuusamoon Karhunkierrokselle. Oppaana ja vaelluksen johtajana toimii Jouni Korhonen. Reitti ja päivämäärät on suunniteltu niin, että ensikertalainenkin pärjää. Koko vaelluksella on pituutta 70 km.

NUORISOTYÖTOIMIKUNTA 2008

Jouni Korhonen, puheenjohtaja, muut jäsenet Riitta Rönttilä, Soja Männistö ja Samuli Korhonen. Kyselyt lapsi- ja nuorisotyöstä sekä ilmoittautumiset tapahtumiin sähköpostilla: hml.ortodoksinuoret@gmail.com tai puhelimitse: Jouni Korhonen 050 345 3136.

KIRKKOKUORO

- La 23.2. klo 14-16 kuoroharjoitus (Mikko)
- La 1.-2.3. kuoroleiri kirkossa (Markus ja Mikko)
- Ke 5.3. klo 17-18 kuoroharjoitus kirkossa ennen EPL:aa (Markus)
- Ti 18.3. klo 17-18 kuoroharjoitus kirkossa ennen EPL:aa (Mikko)
- Ke 19.3. klo 16-17 kuoroharjoitus kirkossa ennen yleistä sairaanvoitelua ja EPL:aa (Markus)

ORTODOKSISUUS TUTUKSI -kurssi

Forssassa keväällä 2008

Paikka: Forssan rukoushuone, Keskuskatu 10

- Ti 25.3. klo 18.30 Raamattu elää kirkossa
- Ti 15.4. klo 18.30 ortodoksinen ihmiskäsitys
- Ti 20.5. klo 18.30 ortodoksinen kirkon jumalanpalvelukset ja niiden sanoma

Kurssin vetäjänä toimii isä Markus, puh. (03) 616 5229 (virasto) tai (03) 612 7166 (koti).

KIRKKOMUSIIKKI-ILTA

Tervetuloa Hämeenlinnan seurakuntakodille tiistaina 4.3. klo 18 tuttujen ortodoksinen kirkkolaulujen ja ortodoksinen levyraadin merkeissä. Tilaisuus on avoin kaikille.

Lisätietoja: Mikko Sidoroff, puh. 050 346 1378, msidoroff@gmail.com

DIAKONIASEURA

Pj. Hannele Seppälä, puh. 040 514 0005, Anneli Ahtola, puh. 612 1369.

Diakoniaseuran kevät ohjelma:

- 19.4. kirpputori Etiopian vesihankkeen hyväksi
- 4.5. vanhusten kirkkopyhä, ateria ja kahvi

Tulossa...

KIRPPUTORI

Arpajaiset * kahvio * ohjelmaa

● La 19.4. klo 10 alkaen Hämeenlinnan seurakuntakodilla Etiopian vesiprojektin hyväksi Ortaidin kautta.

Kaikenlaista hyvää ja hauskaa tavaraa vastaanotetaan 14.4. alkaen viraston aukioloaikoina.

Järjestää Diakoniaseura, tiedustelut: Riitta Rönttilä, 050 588 6832

ORTODOKSISUUS ON ELÄMÄÄ -kurssi

Hämeenlinnassa keväällä 2008

Paikka: ortodoksinen seurakuntakoti (Matti Alangon katu 11 A)

- Ke 26.3. klo 18.30 vapaus ja valta
- Ke 9.4. klo 18.30 sota ja rauha
- Ke 14.5. klo 18.30 rakkaus ja seksuaalisuus

Kurssin vetäjänä toimii isä Markus, puh. (03) 616 5229 (virasto) tai (03) 612 7166 (koti). Kurssin oheislukemistona käytämme Jyrki Härkösen kirjoittamaa *Ortodoksinen etiikka ja dogmatiikka* -kirjaa (saatavana sekä kirkosta että myös piirin vetäjältä).

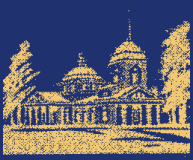
■ Forssan rukoushuone otettiin käyttöön, ks. sivu 25.

Hämeenlinnan seurakunnan luottamushenkilöt 2008-2011

SEURAKUNNANVALTUUSTO: pj. Riitta Rönttilä, vpj. Jouni Korhonen, jäsenet: Anneli Ahtola, Ivan Dragun, Heikki Halme, Jussi Männistö, Silja Shepherd, Antonina Sosunov-Perälä ja Ari Stenberg.

SEURAKUNNANNEUVOSTO: pj. Markku Aroma, vpj. Yrjö Korhonen, Anneli Nuoranne, Soja Männistö, Jyrki Usvasalo ja Yrjö Usvasalo.

Palvelusten toimittajat: **Papisto:** Veikko Lisitsin, Aarne Ylä-Jussil, **kanttorit:** Katarine Lehtomäki, Maria Ylä-Jussila

KOTKA, PYHÄN NIKOLAOKSEN KIRKKO

MAALISKUU

- La 15.3. klo 10 liturgia, *Lasaruksen lauantai*
 La 15.3. klo 18 vigilia, toimittaa KP metropoliitta Ambrosius, *virpovitojen siunaus*
 Su 16.3. klo 10 liturgia, *Herran ratsastus Jerusalemiin, palmusunntai*, toimittaa KP metropoliitta Ambrosius, *luottamushenkilöiden tehtävään siunaaminen*

Suuri viikko

- Ke 19.3. klo 18 EPL-liturgia, synnintunnustus klo 17.30, Karhulan ortodoksien ehtoolliskirkko
 To 20.3. klo 18 aamupalvelus, *kärsimysevankeliumit*
 Pe 21.3. klo 14 ehtoopalvelus
 Pe 21.3. klo 18 aamupalvelus
 La 22.3. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia, synnintunnustus klo 8.30
 La 22.3. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus ja liturgia, *Herran pääsiäinen, Kristuksen ylösnousemus*
 Su 23.3. klo 17 ehtoopalvelus

Kirkas viikko

- Ma 24.3. klo 10 toisen pääsiäispäivän liturgia, *lasten pääsiäinen*
 Ma 24.3. klo 18 vigilia
 Ke 26.3. klo 10 neljännen pääsiäispäivän liturgia, *koululaiskirkko*
 To 27.3. klo 10 akatistos
 La 29.3. klo 10 liturgia, *slaavi/venäjä*, toimittaa isä Viktor Maksimovski
 La 29.3. klo 18 vigilia
 Su 30.3. klo 10 liturgia

HUHTIKUU

- To 3.4. klo 10 akatistos

- La 5.4. klo 18 vigilia

- Su 6.4. klo 10 liturgia

- To 10.4. klo 10 akatistos

- La 12.4. klo 18 vigilia

- Su 13.4. klo 10 liturgia

- To 17.4. klo 10 akatistos

- La 19.4. klo 18 vigilia

- Su 20.4. klo 10 liturgia, *suomi/venäjä*, toimittaa isä Viktor Maksimovski

- To 24.4. klo 10 akatistos

- Ke 30.4. klo 18 vigilia

TOUKOKUU

- To 1.5. klo 10 liturgia, *Herran taivaaseen astuminen*

- La 3.5. klo 18 vigilia

- Su 4.5. klo 10 liturgia
 To 8.5. klo 10 akatistos
 La 10.5. klo 18 vigilia
 Su 11.5. klo 10 liturgia ja ehtoopalvelus, *Pyhän Kolminaisuuden päivä, hellunta*
 To 15.5. klo 10 akatistos
 La 17.5. klo 18 vigilia
 Su 18.5. klo 10 liturgia
 To 22.5. klo 10 akatistos
 La 24.5. klo 18 vigilia
 To 29.5. klo 10 akatistos
 La 31.5. klo 10 liturgia, *slaavi/venäjä*, toimittaa isä Viktor Maksimovski
 La 31.5. klo 18 vigilia

KESÄKUU

- Su 1.6. klo 10 liturgia
 To 5.6. klo 10 akatistos
 La 7.6. klo 18 vigilia
 Su 8.6. klo 10 liturgia
 To 12.6. klo 10 akatistos
 La 14.6. klo 18 vigilia
 Su 15.6. klo 10 liturgia, *kristinoppikoululeirin päätösliturgia*
 To 19.6. klo 10 akatistos
 La 21.6. klo 18 vigilia
 Ma 23.6. klo 18 vigilia
 Ti 24.6. klo 10 liturgia, *Herran edelläkävijän Johannes Kastajan syntymä*
 To 26.6. klo 10 akatistos

LOVIISA, PYHÄN JUMALANSYNNYTTÄJÄN KASANILAISEN IKONIN KIRKKO

MAALISKUU

Suuri viikko

- To 20.3. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia, ehtoollisen asettaminen, synnintunnustus klo 8.30

Kirkas viikko

- Ti 25.3. klo 10 kolmannen pääsiäispäivän liturgia, *Jumalansynnyttäjän Neitseän Marian ilmestys*

HUHTIKUU

- Su 20.4. klo 10 liturgia

TOUKOKUU

- Ma 12.5. klo 10 liturgia, *toinen helluntaipäivä*

KESÄKUU

- Su 22.6. klo 10 liturgia

YHTEYSTIEDOT:

Kirkkoherranvirasto, Kymenlaaksonkatu 2, 48100 Kotka on avoinna ma–pe klo 9–13 ja ke klo 16–18, puh (05) 212 490, fax (05) 216 449, kotka@ort.fi, www.ort.fi/ Seurakunnat/ Kotka Nikolaossali, Kymenlaaksonkatu 2, 48100 Kotka, puh (05) 212 482. Nikolaossalia vuokrataan erilaisiin tilaisuuksiin, puh. (05) 212 490. Kirkkoherra: rovasti **Veikko Lisitsin**, puh. (05) 213 157, 050 597 7349, koti (05) 212 247, veikko.lisitsin@ort.fi
 Pastori oto.: **Aarne Ylä-Jussila**, puh. 044 702 8428
 Kanttori: **Katarine Lehtomäki**, puh. (05) 218 8591, 050 359 4823
 Sivutoiminen kanttori: **Maria Ylä-Jussila**, puh. 050 375 6984
 Kanslisti: **Arja Sundberg**, puh. (05) 212 490
 Apulaiskanslisti: **Vanja Balcin**, puh. (05) 212 490
 Seurakuntaemäntä: **Sirkka Paasonen**, puh. 041 466 9096; seurakuntasali: puh. (05) 212 482
 Kotkan pyhän Nikolaoksen kirkon vahtimestari: **Vesa Lehtomäki**, puh. (05) 218 8591

PYHÄKÖT:

Kotkan kirkko

Pyhän Nikolaoksen muistolle
 Kirkonisännöitsijä Maria Ylä-Jussila, puh. 050 375 6984

Metsolan tsasouna

Jumalansynnyttäjän suojeluksen tsasouna
 Metsolan hautausmaalla
 Tsasouanisännöitsijä Sirkka Paasonen, puh. 041 466 9096

Loviisan kirkko

Jumalansynnyttäjän kasanilaisen ikonin muistolle
 Kirkonisännöitsijä Johannes Karhu, puh. 040 952 6461

Loviisan kappeli

Pyhän Serafim Sarovilaisen muistolle
 Loviisan hautausmaalla
 Kappelinisännöitsijä Johannes Karhu, puh. 040 952 6461

Kristus nousi kuolleista – totisesti nousi!

Pääsiäisen riemusanoma "Kristus nousi kuolleista – totisesti nousi!" kaikuu kirkoissamme koko pääsiäiskauden aina heilatorstaihin, Kristuksen taivaaseen astumiseen saakka. Kirkko liturgisesti ja käytännössä julistaa lisäksi joka sunnuntaipäivä Kristuksen ylösnousemista. Meille, jotka olemme kirkon aktiiveja jäseniä, kirkkovoiosi avaa enemmän sanomaansa kuin niille, jotka evät sitä ole. Yhteisöllinen kokemus avaa pelastuksemme ovia pyhien isien opetusten mu-

kaan ihmiselle.

Kuolema on ihmisille kenties pelottavin asia. Kuolemassa sinänsä ei kristitylle ihmisille tule olla mitään pelottavaa. Herramme Jeesus Kristus on nousut ylös kuolleista ja valmistanut meille saman mahdollisuuden ja Jumalan valtakunnan osallisuuden mahdollisuuden. Kuolema on kirkon opetusten mukaan syntymä uuteen elämään Kristuksessa. Tuohon meidän tulee valmistautua joka päivä.

Ihmisille elämä on sielun elämää ruumiissa. Ruumiin kautta me voimme kokea tämän ajallisen elämän. Sielun kautta kirkastuneessa ruumiissa voimme kokea ylösnousemuksen ja elämän Jumalan valtakunnassa. Valmistautuminen nykyisessä ajassa pääsiäisen ilosanoman vastaanottamiseen ylösnousseessa Kristuksessa on heijastusta omasta ylösnousemuksemme. Yhteisöllinen pääsiäisen ja Herran pyhän ehtoollisen kokeminen vahvistavat meidän omaa ylösnousemus-toivoamme.

Pääsiäisen ortodoksiset merkkitava-

rat – pääsiäismuna, pashat, babat, kulit-sat, pääsiäislammas, kristottamiset, pääsiäistervehdykset, pääsiäisveisut, kirkonkellojen soitto ja monet muut asiat ovat toki tärkeitä. Mutta ilman Kristuksen ylösnousemuksen kokemista seurakunnan yhteisöllisessä pääsiäisyöpalveluksessa ne jäävät usein vain kirkolliseksi harastukseksi. Usko ilman sisältöä on hyvin epävarmaa ihmisen hengellisen ja henkisen elämän vahvistukseksi. Siksi pääsiäiskirkon soisi olevan yhä useamman kristityn kohde.

Kuten pyhä Johannes Kronstadtilainen sanoo: "Jumalan armo ja rakkaus on läsnä tässä ajallisessa elämässä, siinä meidän tulee sitä anoa ja sitä varten kilvoitella – ja käydä kirkossa. Kuoleman jälkeen meillä ei siihen ole enää mahdollisuutta. Siksi meidän tulee hyväksyä Kristuksen kutsu jumalanpalvelukseen ja ehtoolliseen tässä ajassa."

Ylösnoussut Kristus kutsuu meitä armoon ja rakkauteen. Amen.

■ Isä Veikko Lisitsin

Kotka Toimintaa ja tapahtumia

Kotkan seurakunnan luottamushenkilöt

VALTUUSTO: pj. Veikko Lisitsin, varapuheenjohtajat Valdemar Porokara ja Pekka Stepanow, jäsenet: Raimo Kurki, Mirja Leminen, Tuula Musalo, Katja Paasonen, Reijo Paukku, Soja Rantanen ja Leo Varpio.

NEUVOSTO: pj. Veikko Lisitsin, jäsenet: Milka Balcin, Marja-Liisa Jenu, Anne Jurvanen, Leena Karjalainen, Katarine Lehtomäki (työntekijöiden edustaja), Ilkka Levonen, Erkki Pansu ja Maria Ylä-Jussila (kirkonisännöitsijä).

VAALILAUTAKUNTA: pj. Veikko Lisitsin, jäsenet: Leena Nortamaa, Minna Suntio ja Aarne Ylä-Jussila.

KIINTEISTÖLAUTAKUNTA: Pirjo Kurki, Ilkka Levonen, Veikko Lisitsin ja Leo Varpio.

DIAKONIA TOIMIKUNTA: pj. Veikko Lisitsin, jäsenet: Milka Balcin, Pirkko Erhovaara, Leena Kohvakka, Ritva Lindberg, Ann-Christin Mansnerus, Sirkka Paasonen ja Aila Suikki.

NUORISOTYÖTOIMIKUNTA: pj. Katarine Lehtomäki, jäsenet: Albina Autio, Nina Hippala, Anne Jurvanen, Katja Paasonen ja Aarne Ylä-Jussila.

MAAHANMUUTTAJATOIMIKUNTA: Milka Balcin (koollekutsuja), Jelena Kark, Elena Kuznetsova-Lehtonen, Lioudmila Kämärä, Tatjana Sundgren, Elena Suur-Uski ja Katarine Lehtomäki (tuki- ja yhteyshenkilö).

Kotkan seurakunnan perheutisia

KASTETUT

Nykänen Noel Vilho Ilmari
Vaherjoki Anastasia

IKUINEN MUISTO

Riiali Elsa Maria 84 v.

SEURAKUNTAAN LIITTYNEET

Seurakuntaan liittyi 1 nainen,
yhteensä 1 henkilö.

SEURAKUNTAAN

MUUTTANEET

Seurakuntaan muutti 4 naista
ja 4 miestä, yhteensä 8
henkilöä.

SEURAKUNNASTA

MUUTTANEET

Seurakunnasta muutti 2
naista ja 2 miestä, yhteensä 4
henkilöä.

KOTKAN TIISTASEURA

Pj. Leena Karjalainen, puh. 050 343 2966,
siht. Soja Rantanen, puh. 045 113 4882
Kokoontumiset Nikolaossalissa klo 17:

- Ti 1.4. Milka Balcin:
Serbian luostareista
- Ti 15.4. isä Martti Honkaselkä:
Juuret Karjalassa
- Ti 29.4. runo- ja lauluilta
(tiistaiseura 55 v.)
- Su 25.5. kevätretki ortodoksiseen kulttuurikeskukseen Sofiaan

KARHULAN ORTODOKSIT

Vetäjinä Pirkko Erhovaara, puh. 040 831
4321 ja Ritva Lindberg, puh. 050 463 9777
● Kokoontumiset: 3.4. ja 8.5. klo 15 Karhulan Kodintalossa, Vesivallintie 21.

PERHEPIIRI

Vetäjänä Katarine Lehtomäki.

● Seuraava kokoontuminen sunnuntaina 20.4. klo 16 Nikolaossalissa. Aihe: pyhä parantaja Panteleimon

IKONIKERHO

Kokoontuu Nikolaossalin kerhohuoneessa.

OPINTOKERHO

Vetäjä isä Veikko Lisitsin.

Kokoontumiset:

- Ke 12.3. klo 17 "synnintunnustus", ennen klo 18 alkavaa EPL-liturgiaa pyhän Nikolaoksen kirkossa
- Ke 9.4. klo 18 "kirkollinen sanasto" Nikolaossalissa
- Ke 14.5. klo 18 "kirkkovuosi" Nikolaossalissa.

TORSTAIKERHO

Vetäjät isä Veikko Lisitsin, Sirkka Paasonen ja Nikolaoksen Ystävät.

- Kokoontumiset: 16.3. klo 10 liturgia pyhän Nikolaoksen kirkossa, 17.4. ja 15.5. klo 12 Nikolaossalissa.

MAAHANMUUTTAJAKERHO

Vetäjä isä Viktor Maksimovski, puh. 050 461 7381

- Kokoontumiset: 7.4., 5.5. ja 19.5. klo 18 Nikolaossalin kerhohuoneessa.

KOULULAISTEN KEVÄTRETKI

ONL:n vuosijuhille jyvaskylään 4.-6.4. Mitä maksaa? 50 euroa, jos olet ortodoksi tai luterilainen, mutta et ole Kotkan

ortodoksisen seurakunnan jäsen, ja 40 euroa, jos olet Kotkan ortodoksisen seurakunnan jäsen. Maksu sisältää: bussimatkan edestakaisin Jyväskylään, majoituksen ja ruoat sekä ohjelman. Jyväskylään tulee sinun ikäisiäsi ortodoksinuoria ympäri Suomea noin 500 eli et ole yksin! Lisätietoja ja ilmoittautumiset kirkkoherranvirastoon, puh. (05) 212 490.

NIKOLAOKSEN TUTKIMUS-YHTEISÖN

perustava kokous pe 14.3. klo 18 Nikolaossalissa

Tutkimusyhteisöön ovat tervetulleita kaikki, jotka jonkinlaista tutkimusta tekevät: yliopistossa, ammattikorkeakoulussa, erilaisissa kouluissa ja opistoissa, muistelmateoksen tai sukututkimuksen tekijät, niin tohtorit, maisterit, kandidit, amk-tutkinnon tekijät, opiskelijat ja eläkeläiset. Tutkimusyhteisön tarkoitus on koota tutkimusta tekevät seurakuntalaiset tai heidän perheenjäsenensä yhteen kertomaan ja pohtimaan omaa tutkimusmaailmaansa, mielipiteitä vaihtamaan ja kenties jotain itse antamaan ja kenties saamaan. Tutkimusyhteisö on vapaa eikä mihinkään sidottu. Esiintymisareenana, jos haluaa, on seurakunta ja erilaiset luennot. Olette kaikki tervetulleita!

KOULULAISTEN KEVÄTRETKI

ONL:n vuosijuhille jyvaskylään 4.-6.4. Mitä maksaa? 50 euroa, jos olet ortodoksi tai luterilainen, mutta et ole Kotkan ortodoksisen seurakunnan jäsen, ja 40 euroa, jos olet Kotkan ortodoksisen seurakunnan jäsen. Maksu sisältää: bussimatkan edestakaisin Jyväskylään, majoituksen ja ruoat sekä ohjelman. Jyväskylään tulee sinun ikäisiäsi ortodoksinuoria ympäri Suomea noin 500 eli et ole yksin! Lisätietoja ja ilmoittautumiset kirkkoherranvirastoon, puh. (05) 212 490.

KIRKKOKUORO

Pj. Aila Hatzidakis, puh. (05) 218 1599, kuoronjohtaja kanttori Katarine Lehtomäki.

- Kuoro harjoittelee torstaisin klo 18-19.30 Nikolaossalissa. "Minä veisaan Herralle, sillä hän teki minulle hyvin." Tule laulamaan Jumalan kunniaksi. Tervetuloa!

LOVIISAN TIISTASEURA

Pj. Tuula Heikkilä, siht. Riina Lahti, puh. 040 760 5039

Loviisan tiistaiseura kokoontuu Loviisan kirkon kulmakammarissa. Kokoontumiset: 25.3. klo 10 alkavan liturgian jälkeen, 8.4., 22.4., 6.5. ja 20.5. klo 13.

NÄYTTELY

Kotkan pyhän Nikolaoksen kirkon kuuksaus-ikonit. Näyttely avoinna ma-pe 9-13 ja ke 16-18. Tervetuloa!

TYÖTTÖMIEN RUOKAILUT

Ke 23.4. klo 11-13 Nikolaossalissa.

YLEISÖLUENNOT NIKOLAOS-SALISSA

- Su 16.3. klo 12 KP metropoliitta Ambrosius: yleisaihe
- Su 13.4. klo 12 Maria Ylä-Jussila: Tekla
- Su 18.5. klo 12 Irma Temmes: päihdeongelmat

SEURAKUNTARETKI 25.5.

Helsingin hiippakuntakeskukseen ja kulttuurikeskukseen Sofiaan

- Su 25.5. klo 8 Lähtö Nikolaossalin edestä, liturgia Uspenskin katedraalissa, Sofian ja hiippakuntakeskuksen esittely ja yleisöluento. Paluu Kotkaan n. klo 18. Järjestäjinä seurakunta, Tiistaiseura ja Nikolaoksen Ystävät. Lisätietoja ja ilmoittautumiset kirkkoherranvirastoon 21.5. klo 13 mennessä, puh. (05) 212 490.

KRISTINOPPIKOULULEIRI 6.-14.6.

Puroniemen leirikeskuksesta

- Su 15.6. klo 10 Kotkan Pyhän Nikolaoksen kirkossa on kristinoppikoulun päättösliturgia.

Langinkosken SANAN JA SÄVELEN ILTA 15.7.

- Su 17.7. klo 17 vedenpyhitys Langinkosken kappelilla.

LASTENLEIRI

heinäkuussa Luovissa

Lisätietoja ja ilmoittautumiset kirkkoherranvirastoon, puh. (05) 212 490.

KOTKAN PYHÄN NIKOLAOKSEN KIRKKO

Avoimna 1.6.-31.8. ti-pe 12-15 ja la-su 12-18.

TIETOA SEURAKUNNASTA

Kotkan seurakuntaan kuuluu kymmenen kuntaa: Kotka, Pyhtää, Elimäki, Ruotsinpyhtää, Loviisa, Pernaja, Liljendahl, Myrskylä, Lapinjärvi ja Artjärvi. Seurakunnassa on kaksi vanhaa kirkkoa, Pyhän

Nikolaoksen kirkko Kotkassa ja Jumalansynnyttäjän kasanilaisen ikonin kirkko Loviisassa sekä Kotkan Metsolassa hautausmaalla Pyhän Jumalansynnyttäjän suojeluksen tsasouna ja Loviisan hautausmaalla Pyhän Serafim Sarovilaisen kappeli.

Kotkan ortodoksinen seurakunta ja työntekijät toivottavat seurakuntalaisille ja heidän perheilleen hyvää pääsiäistä!

LAPPEENRANNAN POKROVAN KIRKKO

La 15.3. klo 18 juhlavigilia ja virpovitsojen siunaus
Palmusunnuntai
Su 16.3. klo 10 liturgia ja virpovitsojen siunaus
Suuri viikko
Ma 17.3. klo 18 paastoliturgia
Ke 19.3. klo 18 yleinen sairaanvoitelu
To 20.3. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia
To 20.3. klo 19 kärsimysevankeliumit
Pe 21.3. klo 16 ehtoopalvelus
Pe 21.3. klo 18 aamupalvelus ja ristisaatto
hautakuvan kanssa
Kristuksen ylösnouseminen, pääsiäinen
La 22.3. klo 23.30 puoliyöpalvelus, ristisaatto,
aamupalvelus ja liturgia
Su 23.3. klo 16 ehtoopalvelus
Ma 24.3. klo 10 liturgia ja ristisaatto, lasten pääsiäinen
Ma 24.3. klo 18 juhlavigilia
Jumalansynnyttäjän ilmestys
Ti 25.3. klo 10 liturgia
Pe 28.3. klo 9 liturgia
La 29.3. klo 18 vigilia
Tuomaan sunnuntai
Su 30.3. klo 10 liturgia
Radonitsa, vainajien pääsiäinen
Ti 1.4. klo 18 panihida Pallon vanhalla hautausmaalla
La 5.4. klo 18 vigilia
Mirhantuojien sunnuntai
Su 6.4. klo 10 liturgia
La 12.4. klo 18 vigilia
Halvaantuneen sunnuntai
Su 13.4. klo 10 liturgia
La 26.4. klo 18 vigilia
Ke 30.4. klo 18 juhlavigilia
Herran taivaaseen astuminen
To 1.5. klo 10 liturgia
La 3.5. klo 18 vigilia
Pyhien isien sunnuntai
Su 4.5. klo 10 liturgia
La 10.5. klo 18 juhlavigilia
Helluntai
Su 11.5. klo 10 liturgia ja ehtoopalvelus
Su 18.5. klo 10 slaavinkielinen liturgia
La 24.5. klo 18 vigilia
Su 25.5. klo 10 liturgia

JOUTSENON PULPIN EV.L. KAPPELI

Su 20.4. klo 10 liturgia
La 10.5. klo 10 panihida

IMATRAN PYHÄN NIKOLAOKSEN KIRKKO

La 15.3. klo 18 juhlavigilia ja virpovitsojen siunaus
Palmusunnuntai
Su 16.3. klo 10 liturgia ja virpovitsojen siunaus
Suuri viikko
Ti 18.3. klo 18 paastoliturgia
Ke 19.3. klo 18 yleinen sairaanvoitelu
To 20.3. klo 19 kärsimysevankeliumit
Pe 21.3. klo 14 ehtoopalvelus
Pe 21.3. klo 18 aamupalvelus ja ristisaatto
hautakuvan kanssa
La 22.3. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia
Kristuksen ylösnouseminen, pääsiäinen
La 22.3. klo 23.30 puoliyöpalvelus, ristisaatto,
aamupalvelus ja liturgia
Ma 24.3. klo 10 liturgia ja ristisaatto, lasten pääsiäinen
Ti 25.3. klo 9 liturgia
To 27.3. klo 9 liturgia ja ristisaatto
La 29.3. klo 18 vigilia
Tuomaan sunnuntai
Su 30.3. klo 10 slaavinkielinen liturgia
Radonitsa, vainajien pääsiäinen
Ti 1.4. klo 9 liturgia ja panihida
La 19.4. klo 18 vigilia
Samarialaisnaisen sunnuntai
Su 20.4. klo 10 liturgia
La 26.4. klo 18 slaavinkielinen akatistos
Ke 30.4. klo 9 liturgia, pääsiäisajan päätös
La 3.5. klo 18 vigilia
Pyhien isien sunnuntai
Su 4.5. klo 10 liturgia
To 8.5. klo 18 juhlavigilia
Pyhä Nikolaos
Pe 9.5. klo 10 vedenpyhitys ja liturgia
La 10.5. klo 18 juhlavigilia
Helluntai
Su 11.5. klo 10 liturgia ja ehtoopalvelus
La 17.5. klo 18 vigilia
Su 25.5. klo 10 slaavinkielinen liturgia
La 31.5. klo 18 vigilia
Su 1.6. klo 10 liturgia

PARIKKALAN TSASOUNA

Pe 21.3. klo 10 kuninkaalliset hetket
Su 27.4. klo 10 liturgia
Ma 12.5. klo 10 liturgia, Pyhän Hengen päivä

Huom! Seuraa lehtien kirkollisia ilmoituksia Etelä-Saimaassa, Uutisvuoksessa ja Parikkalan-Rautjärven Sanomissa.

YHTEYSTIEDOT:

Kirkkoherranvirasto, Kristiinankatu 7, 53900 LAPPEENRANTA
puh. (05) 451 5511, fax (05) 451 5223, avoinna ma ja ke klo 10–13
lappeenranta@ort.fi
Kirkkoherra **Timo Tynkkynen** (puhuu myös venäjää),
puh. 0400 654 883, timo.tynkkynen@ort.fi
Kanttori **Mauri Patronen**, puh. 040 595 1688
Il papin sijainen: **Makarios Alatalo** 31.8.2008 saakka
Imatran kirkon ja seurakuntatalon vahtimestari: Igor Forsberg, puh. 050 383 8694
Opettaja **Kirsi Rovio** (puhuu myös venäjää), puh. 050 367 5181,
kirsi.rovio@elisaneet.fi
Opettaja **Sanna Salonen** (puhuu myös venäjää),
puh. 050 337 9397, sanna.salonen@koulut.imatra.fi
Seurakuntamestari, diakoni **Veikko Tiittanen**, puh. 040 093 3287
Kiinteistöasiat **Seppo Salpakari**, puh. 0400 255 988,
seppo.salpakari@lentovene.com

Kirkkoherra
**Timo
Tynkkynen**
on lomalla
9.-26.4.

PYHÄKÖT:

Lappeenrannan kirkko
Kirkonisännöitsijä: Outi Susiluoto

Imatran kirkko
Kirkonisännöitsijä: Risto Rahikainen

Parikkalan rukoushuone
Rukoushuoneen isännöitsijä: Olga Kemova

Koitsanlahden rukoushuone
Rukoushuoneen isännöitsijä: Antero Lappalainen

Luottamuselimet

SEURAKUNNANVALTUUSTO: Belinskij, Pentti, Kuntola, Mika, Lempiäinen, Anneli, Liesma, Jorma, Palviainen, Sakari, Parkkila, Janne, Pirilä, Liisa, Sedig, Natalia, Soiniola, Lea, Sotejeff, Pekka, Stefanoff, Johannes, Tiittanen, Raija ja Tynkkynen, Timo.

SEURAKUNNANNEUVOSTO: Kudjoi, Kauko, Mutanen, Hannu, Perälä, Kari, Salmi, Reija, Soiniola, Kalle, Susiluoto, Outi, kirkonisännöitsijä, Suuronen-Parkkila, Eine, Törönen, Marjo, Varho, Katriina ja Tynkkynen, Timo.

KIINTEISTÖLAUTAKUNTA: Jormanainen, Leena, Haapala, Risto, Lempiäinen, Anneli, Metso, Pentti, Perälä, Kari ja Varho, Katriina.

USKONNONOPETUSTOIMIKUNTA: Belinskij, Pentti, Hoskonen, Eija, Siponen, Johanna, Salonen, Sanna ja Rovio, Kirsi.

DIAKONIA TOIMIKUNTA: Hodokainen, Olga, Kivensalo, Kaija, Mentu, Ritva, Miesperä, Taina ja Ryyppö, Nade_da.

NUORISOTYÖTOIMIKUNTA: Karhapää, Minna, Luhtanen, Erika, Parkkila, Janne ja Sedig, Natalia.

ANALOGIN PAIKALLINEN TOIMITUSKUNTA: Kivensalo, Kaija, Parkkila, Janne ja Tynkkynen, Liisa.

Kirsi Rovio, puh: 050 367 5181, kirsi.rovio@elisanet.fi

ORTODOKSIAKERHO

Haluatko oppia tuntemaan paremmin ortodoksisuutta? Avoimet keskustelutilaisuudet kaikille ortodoksisuudesta kiinnostuneille kello 18 Linnoituksen seurakuntatalolla. Kokoontumiskerrat:

- ti 11.3. synnintunnustus, apu vai tuomio?
- ma 7.4. osallistuminen jumalanpalveluksiin.

POKROVAN PÄIVÄPIIRI

Kokoonnumme maanantaisin kello 13 Linnoituksen seurakuntatalolla. Ohjelmaa ateria, hengellinen keskustelu, ohjelmaa yms. Kokoonnumme 10.3. ja 21.4. Tervetuloa viihtymään yhdessä!

VALAMON YSTÄVÄT

Valamon Ystävät järjestää toimintaa seurakuntatalolla, katso kirkollisista ilmoituksista.

Venäjänkielistä opetusta aikuisille

ОЗНОКОМЛЕНИЕ С ПРАВОСЛАВИЕМ ДЛЯ ВЗРОСЛЫХ

Kokoonnumme slaavinkielisen jumalanpalveluksen jälkeen seurakuntatalille teelle ja keskustelemme hengellisistä aiheista. Tervetuloa!

Мы собираемся после богослужений на славянском языке в приходском доме Покровской церкви. Чай и духовная беседа, см. расписание богослужений!

Venäjänkielinen kuoro

РУССКОЯЗЫЧНЫЙ ХОР

Смотрите объявления прихода в местной газете Etelä-Saimaa.

Venäjänkielinen lastenkerho

ДЕТСКИЙ КРУЖОК НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ

Kerho kokoontuu Linnoituksen seurakuntatalilla maanantaisin kello 16.30-18. Ohjaajina Olga Hodokainen (puh. 040 718 9073) ja Olga Schevtsov.

Наш кружок собирается по понедельникам в 16.30-18. часов в приходском доме Покровской церкви в крепости. Дополнительные сведения: Ольга Ходокайнен (040 718 9073) или Ольга Шевцова.

SEURAA

kirkollisia ilmoituksia Etelä-Saimaassa perjantaisin!

Lappeenrannan seurakunnan perheutuisia 28.12.2007–6.2.2008

IKUINEN MUISTO
Hännikäinen, Elisabet

KIRKKOON LIITTYNEET
Dmitriev, Eerik
Dmitrieva, Daria
Halazubau, Barys
Koskinen, Alla
Koskinen, Veronika
Popoudko, Sergei

KIRKOSTA ERONNUT
1 henkilö

SEURAKUNTAAN MUUTTANEET
Parviainen, Jussi Olavi
Hyvönen, Ismo Heikki Mikael
Hyvönen, Larissa
Jeskanen, Arto Einari
Tuomoja, Jari Tapio
Nevalainen, Valentina
Nevalainen, Nikolai Juha Olavi

SEURAKUNNASTA MUUTTANEET
Peitsoma, Niklas Miika Kalevi
Ikonen, Janne Tapani
Saavinen, Tero Tapani
Silvonen, Aili Veera Annukka
Valli, Teemu Johannes
Valli, Pietari
Hartikainen, Lilli Maaria
Peiponen, Outa-Maria Aleksandra
Valli, Jenni Helena
Akkila, Heidi Maria

KIRKKOKUORO

Oletko kiinnostunut kirkkolaulusta ja haluaisit tulla mukaan kuoroon, ota yhteyttä isä Mauriin, puh. 040 595 1688.

● Harjoitukset tiistaisin klo 18.30 Linnoituksen seurakuntatalilla 11.3., 8.4., 22.4. ja 6.5.

LAPPEENRANNAN TIISTAISEURA

Kokoonnumme tiistaisin kello 15 Linnoituksen seurakuntatalilla.

- 4.3. Vladimir Sokratilin luento: "Täivaallisen Jerusalemin esikartano".
- la 15.3. pääsiäismyyjäiset alkaen kello 10.
- ti 25.3. klo 10 osallistumme liturgiiaan, tiistaiseuran kirkkopäivä.
- 15.4. Asiaa reilun kaupan tuotteista.
- 29.4. Kirjasta Isä Mitron sanakirja.
- 6.5. Kallistos Waren kirjasta Sisäinen valtakunta.
- 13.5. Kevätkauden päättäjäiset Imatralla.

SUKKELAT SORMET ASKARTELEVAT

Alakoululaisten askarteluterho (7–12 v.) Lappeenrannan kerho kokoontuu Linnoituksessa (Kristiinankatu 7) lauantaisin kello 10–13. Kokoonnumme kerran ovat seuraavina päivinä: 8. maaliskuuta, 5. huhtikuuta ja 19. huhtikuuta.

Kerhossa on lapsille tarjolla pientä välipalaa työskentelyn lomassa. Tarkeman ohjelman saa Kirsi-opelta. Etukäteen ilmoittautuminen kerhoon on erittäin tärkeää, jotta osaan hankkia riittävän määrän askartelumateriaalia. Otan koko ajan ilmoittautumisia vastaan. Tervetuloa mukaan viihtymään! Kaikenikäisten talokkalaisten apua otetaan ilolla vastaan.

Imatran kuulumisia

SUKKELAT SORMET ASKARTELEVAT

Alakoululaisten askarteluterho (7–12 v.) Imatran kerho kokoontuu Sienimäellä (Vuoksenkantie 3) kello 17–20 maanantaisin 10.3., 7.4. ja 21.4.

Kerhossa on lapsille tarjolla pientä välipalaa työskentelyn lomassa. Tarkemman ohjelman saa Kirsi-opelta. Etukäteen ilmoittautuminen kerhoon on erittäin tärkeää, jotta osaan hankkia riittävän määrän askartelumateriaalia. Otan koko ajan ilmoittautumisia vastaan. Tervetuloa mukaan viihtymään!

Kaikenikäisten talkoolaisten apua otetaan ilolla vastaan. Kirsi Rovio, puh. 050 367 5181, kirsi.rovio@elisanet.fi

PIKKU-MIKKULAN LASTENKERHO

Iloista toimintaa perheen pikkuväelle tiistai-iltaisin Sienimäen seurakuntatalilla kello 18. Kerhoa vetää Katri Haataja, puh. 040 577 3028. Tervetuloa mukaan kerhoon! Seuraa Uutisvuoksen kirkollisia ilmoituksia!

IMATRAN TIISTASEURA

Kokoontumiset tiistai-iltapäivisin kello 15 seurakuntatalilla Sienimäellä. Kevätkauden ohjelma:

- 11.3. virpovitsatalkoot,
- 15.3. pääsiäisherkkujen myyjäiset,
- 1.4. elämän kirkkaita kokemuksia,
- 8.4. luostarielämä Karjalassa,
- 22.4. pyhän Trifonin hengellinen perintö,
- 6.5. Syvärin luostari ja pyhä Aleksanteri,
- 13.5. kevätkauden päätös.

KSENIAPIIRI

Avointen ovien tapahtuma kerran kuu-kaudessa. Hengellinen teema, ruokailu, askartelua, toimintaa ja yhdessä olemista. Tervetuloa lähimmäistyön pariin.

- Imatran seurakuntatalilla maanantaisin alkaen klo 16. Kokoontumiset seuraavina päivinä: 3.3., 31.3. ja 5.5.

IKONIN YSTÄVÄT

Ikonin Ystävien toimintaan kutsutaan kaikkia kirkkotoiteesta kiinnostuneita. Toiminta on tarkoitettu myös muille kuin ikonimaalausta harrastaville.

- Kevään kokoontumiset maanantaisin kello 18 seurakuntatalissa seuraavina iltoina: 10.3. ja 14.4. Tervetuloa!

HENGEN JYVIÄ

Avoin keskustelu- ja opintomahdollisuus kaikille ortodoksisesta uskosta kiinnostuneille.

- Kokoontumiset kello 18 seurakuntatalilla. Kevään 2008 aiheet: 1.4. Oma henkilökohtainen rukouselämä.

KIRKKOKUORO

Oletko kiinnostunut kirkkolaulusta ja haluaisit tulla mukaan kuoroon, ota yhteyttä isä Mauriin, puh. 040 595 1688.

- Harjoitukset tiistaisin klo 18.30 Imatran seurakuntatalilla 1.4., 15.4., 29.4. ja 13.5.

Venäjänkieliset lastenkerhot ja aikuisten kuoro

РУССКОЯЗЫЧНЫЕ ХОРЫ И КРУЖКИ

Русскоязычный кружок «Родственные Души» организует для взрослых и детей разные события. У нас есть хор для взрослых и детские музыкальные группы. После богослужений на славянском языке состоится чай и духовная беседа в приходском доме Свято-Никольской церкви. См. наши объявления в местной газете Uutisvuoksi по пятницам. Дополнительные сведения: отец Тимофей (0400 654 883) и Татьяна Брагина.

SIMPELE-PARIKKALA

TIISTASEURA

kokoaa alueen väestöä yhteen. Tulkaa rohkeasti mukaan toimintaan. Kokoontumisistamme ilmoitetaan paikallisessa lehdessä, Parikkalan-Rautjärven Sanomissa. Tiistaiseuran puheenjohtaja on Leea-Putkuri Lappalainen Simpeleeltä.

К.Р. Константин Константинович Романов

Стихотворения НА ИМАТРЕ

I

Ревет и клокочет стремнина седа
И хлецет о звонкий гранит,
И влагу мятежную, в бездны свергая,
Алмазною пылью дробит.

На берег скалистый влечет меня снова.
И любо, и страшно зараз:
Душа замирает, не вымолвить слова,
Не свесть очарованных глаз.

И блеск, и шипенье, и брызги, и грохот,
Иная краса каждый миг,
И бешеный вопль, и неистовый хохот
В победный сливаются клик.

Весь ужаса полный, внимая, гляжу я, -
И манит, и тянет к себе
Пучина, где воды, свирепо бушуя,
Кипят в вековечной борьбе.

10 мая 1890

II

Над пенистой, бурной пучиной
Стою на крутом берегу,
Мятежной люблюсь стремниной
И глаз оторвать не могу.

Нависшими стиснут скалами,
Клокочет поток и бурлит;
Сшибаются волны с волнами,
Дробясь о недвижный гранит.

И рвутся, и мечутся воды
Из камня гнетущих оков,
И молит немолчно свободы
Их вечный неистовый рев.

О, если б занять этой силы,
И твердости здесь почерпнуть,
Чтоб смело свершать до могилы
Неведомый жизненный путь;

Чтоб с совестью чистой и ясной,
С открытым и светлым челом
Пробиться до цели прекрасной
В бореньи с неправдой и злом.

Иматра
5 августа 1907

Блаженны мы, когда идем
Отважно, твердою стопую
С неунывающей душою
Тернистым жизненным путем;

Когда лукавые сомненья
Не подрывают веры в нас,
Когда соблазна горький час
И неизбежные паденья

Нам не преграда на пути,
И мы, восстав, прах отряхая,
К вратам неведомого края
Готовы бодро вновь идти;

Когда не только дел и слова,
Но даже мыслей чистоту
Мы возведем на высоту,
Все отрешаясь от земного;

Когда к Создателю, как дым
Кадильный, возносья душою,
Неутомимую борьбою
Себя самих мы победим.

Иматра
1 августа 1907

Kesätyöpaikkoja seurakunnassa

Seurakunnalla on tarjota muutamia kesätyöpaikkoja koululaisille ja opiskelijoille.

Jos olet kiinnostunut joko Lappeenrannan tai Imatran kirkkojen opastuksesta, lähetä kirjallinen hakemuksesi osoitteella: Lappeenrannan ortodoksinen seurakunta, Kristiinankatu 7, 53900 Lappeenranta, 30.4.2008 mennessä.

KH Kerttu Halonen, **RH** Rolf Hernberg, **HH** Heikki Honkamäki, **EI** Elina Inkinen, **JK** Jorma Kudjoi, **PK** Petri Korhonen, **JL** Jarmo Lehto, **ML** Marianna Länne, **VM** Viktor Maksimovski, **JM** Jouni Mäkelä, **GS** Gaius Sahlberg, **MS** Markus Sidoroff, **MT** Markku Toivanen

MAALISKUU

La 15.3.	klo 18	vigilia, virpovitojen siunaus	MT JL
Su 16.3.	klo 10	liturgia, palmusunnuntai	MT JL
Ma 17.3.	klo 16	alkaen synnintunnustukselle vastaanotto	
	klo 18	paastoliturgia	HH JL
Ti 18.3.	klo 16	alkaen synnintunnustukselle vastaanotto	
	klo 18	paastoliturgia	MT JL
Ke 19.3.	klo 16	alkaen synnintunnustukselle vastaanotto	
	klo 17	aamupalvelus	MT HH JL
	klo 18	yleinen sairaanvoitelu	MT HH
To 20.3.	klo 10	suuren torstain liturgia	MT HH JL
	klo 18	aamupalvelus – kärsimysevankeliumit	MT HH JL
Pe 21.3.	klo 14	suuren perjantain ehtoopalvelus	MT JL
	klo 18	suuren lauantain aamupalvelus	MT JL
La 22.3.	klo 10	suuren lauantain liturgia	MT JL
Pääsiäinen, Kristuksen		ylösnousemuksen juhla	
La 22.3.	klo 23.30	alkaen pääsiäisyöpalvelus	MT JL
Ma 24.3.	klo 10	liturgia	HH JL
Ti 25.3.	klo 9	liturgia, Neitsyt Marian ilmesty	MT HH JL
Pe 28.3.	klo 9	liturgia	MT HH JL
La 29.3.	klo 18	vigilia	HH JL
Su 30.3.	klo 10	liturgia (kreikka)	MR JL

HUHTIKUU

Ti 1.4.	klo 17	Jeesus-rukous	MT
La 5.4.	klo 18	vigilia	MT JL
Su 6.4.	klo 9.55	liturgia, radiointi Yle 1 klo 11-12	MT JL
Ti 8.4.	klo 17	ehtoopalvelus	HH JL
La 12.4.	klo 18	vigilia	HH EI
Su 13.4.	klo 10	liturgia	HH EI
Ti 15.4.	klo 17	ehtoopalvelus	JL
La 19.4.	klo 18	vigilia	HH JL
Su 20.4.	klo 10	liturgia	HH JL
Ti 22.4.	klo 17	Jeesus-rukous	MT
La 26.4.	klo 10	liturgia (slaavi)	VM JL RH
La 26.4.	klo 18	vigilia	MT JL
Su 27.4.	klo 10	liturgia	MT JL
Ti 29.4.	klo 17	ehtoopalvelus	HH JL

TOUKOKUU

Herran taivaaseen astuminen, helatorstai			
Ke 30.4.	klo 18	vigilia	HH JL
To 1.5.	klo 10	liturgia	MT JL
La 3.5.	klo 18	vigilia	HH JL
Su 4.5.	klo 10	liturgia	HH JL
Ti 6.5.	klo 17	Jeesus-rukous	MT
Pyhän Kolminaisuuden päivä, helluntai			
La 10.5.	klo 18	vigilia	MT JL
Su 11.5.	klo 10	liturgia	MT JL
Ti 13.5.	klo 17	ehtoopalvelus	HH JL
La 17.5.	klo 18	vigilia	MT KH
Su 18.5.	klo 10	liturgia	MT KH
Ti 20.5.	klo 17	Jeesus-rukous	MT
La 24.5.	klo 18	vigilia	HH JL
Su 25.4.	klo 10	liturgia (slaavi)	HH JL RH
Ti 27.5.	klo 17	ehtoopalvelus	HH JL
La 31.5.	klo 18	vigilia	MT JL

KESÄKUU

Su 1.6.	klo 10	liturgia	MT JL
La 7.6.	klo 18	vigilia	MT JL
Su 8.6.	klo 10	liturgia	MT JL
La 14.6.	klo 18	vigilia	MT JL
Su 15.6.	klo 9	liturgia, arkkipiispa Leo, Karjalaiset kesäjuhlat	MT JL
Su 22.6.	klo 10	liturgia	MT KH
La 28.6.	klo 18	vigilia	MT KH
Su 29.6.	klo 10	liturgia	MT KH

PORIN KIRKKO

Pe 21.3.	klo 14	suuren perjantain ehtoopalvelus	HH JK JM
Pe 21.3.	klo 18	suuren lauantain aamupalvelus	HH JK JM
La 22.3.	klo 23.30	pääsiäisyön palvelus	HH JK ML
Su 13.4.	klo 10	liturgia	JK ML
La 26.4.	klo 18	vigilia	JK JM
Su 27.4.	klo 10	liturgia	JK JM
Su 11.5.	klo 10	liturgia	JK JM
La 24.5.	klo 18	vigilia	PK ML
Su 25.5.	klo 10	liturgia	PK ML
Su 8.6.	klo 10	liturgia	JK JM
La 28.6.	klo 18	vigilia	PK JM
Su 29.6.	klo 10	liturgia	PK JM

KOLHON KIRKKO

Su 16.3.	klo 10	liturgia	HH KH
Su 4.5.	klo 10	liturgia	MT KH

VALKEAKOSKEN RUKOUSHUONE

II pääsiäispäivä			
Ma 24.3.	klo 10	liturgia	MT KH
Su 6.4.	klo 10	liturgia	HH JM
La 10.5.	klo 10	liturgia, vainajien muistelupäivä	HH JL

MUJALLA SEURAKUNNAN ALUEELLA

TAMPEREEN YLIOPISTON KAPPELI, Pinni B, 5. krs

Ke 12.3.	klo 8.30	aamupalvelus	HH JL
Ke 2.4.	klo 8.30	aamupalvelus	MT JL
Ke 7.5.	klo 8.30	aamupalvelus	HH JL

AKAA

Akaan ev.lut.seurakuntatalo, Sontulantie 1, Toijala			
To 13.3.		virpovitojen siunaus kouluilla	GS MS
		klo 10.00 Nahkialan koulu, klo 12.15 Arvo Ylpön koulu,	
		klo 13.20 Toijalan yhteiskoulu	
Su 13.4.	klo 10	liturgia, ekumeeninen rakkauden ateria	
		(kristittyjen yhteinen agape-ateria klo 11.30)	GS MS
Su 25.5.	klo 10	liturgia	GS MS

JÄMSÄ

Jämsän ev.lut.seurakuntasali, Lindemaninkatu 1 (Kustaankoto), Jämsä			
Su 30.3.	klo 10	liturgia	MT EI
Su 11.5.	klo 10	liturgia	HH EI

YHTEYSTIEDOT:

Kirkkoherranvirasto, Suvantokatu 10, 2. kerros, 33100 Tampere
on avoinna: TI–PE klo 9–13, puh. 0206 100355, fax 0206 100356
Kirkkoherra **Markku Toivanen**, markku.toivanen@ort.fi,
puh. 0206 100 357, 050 557 0050. Päivystys ke ja to
II pappi **Heikki Honkamäki**, heikki.honkamaki@ort.fi,
puh. 0206 100 359, 050 557 0057. Päivystys ti ja pe

Kanttori **Jarmo Lehto**, jarmo.lehto@ort.fi, puh. 0206 100 358, 050 557 0051
Talouspäällikkö **Marita Jouhki-Inkinen**,
marita.inkinen@ort.fi, puh. 0206 100362, 050 557 0055
Kanslisti **Arja Pikkuharju**, arja.pikkuharju@ort.fi, puh. 0206 100 363, 050 5570056
Emäntä **Leena Hänninen**, leena.hanninen@ort.fi, puh. 0206 100 361, 050 5570053
Diakonia-asioissa voi Tampereen seudulla ottaa yhteyttä diakoni Harri Kahilaan,
puh. 045 130 6723, tai diakoni Rolf Hernbergiin, puh. 040 551 5705, ja
Porin seudulla pastori Jorma Kudjoihin, puh. 040 571 9137.

Suuri perjantai ja rasismien vastainen päivä

Vietämme maaliskuun 21. päivänä rasismien vastaista päivää. Päivä on saanut alkunsa Etelä-Afrikassa Sharpevillessä, jossa 21.3.1966 poliisit avasivat tulen ja tappoivat 69 rauhanomaisen mielenosoituksen osanottajaa. YK:n yleiskokous julisti vuonna 1966 rasismien vastaisen päivän vietettäväksi 21.3. kaikissa YK:n jäsenmaissa.

Myös Suomessa toimii ns. Rasmusverkosto. Rasmus on valtakunnallinen, laajapohjainen verkosto, joka kokoaa yhteen eri tahojen, kuten kansalaisjärjestöjen, maahanmuuttajajyhdistysten, uskonnollisten yhteisöjen, työmarkkinajärjestöjen, viranomaisten edustajien, tutkijoiden ja yksittäisten henkilöiden toimijoita.

Alueelliset verkostot ovat olennainen osa Rasmus-verkostoa. Ne seuraavat

ja kommentoivat omalla alueellansa tapahtuvaa syrjintää ja rasismia. Alueelliset verkostot keraävät yhteen paikallisia toimijoita, järjestävät erilaisia tapahtumia ja keskustelutilaisuuksia sekä pyrkivät vaikuttamaan paikallistasolla monikulttuurisuuden puolesta. Rasmus-Tampere on paikallisia toimijoita yhteen keräävä verkosto, joka seuraa ja kommentoi Tampereen seudulla tapahtuvaa syrjintää ja rasismia.

Tänä vuonna rasismien vastainen päivä sattuu kirkkomme suuren viikon perjantaihin. Ehkä siis rasismien vastaiseen viikkoon, jota vietetään tämän päivän seutuvilla, tulee aivan erityinen merkitys Kristuksen kärsimyksistä. Hän itse oli syrjittyjen ystävä ja joutui kokemaan erilaisuutensa herättämät ennakkoluulot, syrjinnän ja vihan.

Suurella viikolla eli kärsimysviikolla seurataan Jeesuksen ja hänen opetuslastensa viimeisiä päiviä ennen ristiinnaulitsemista, Jeesuksen kärsimyksiä, kuolemaa ja hautaamista. Kuin tiivistelmänä tästä viikosta luetaan torstai-iltana kaksitoista evankeliumijaksoa Kristuksen kärsimyksistä. Kirkon ajanlaskun mukaan kyseessä on aamupalvelus suurena perjantaina – eli tänä vuonna suuri perjantai on juuri YK:n julistamana rasismien vastaisena päivänä.

Kaksitoista evankeliumijaksoa Kristuksen kärsimyksistä on hyvin puhutteleva kokonaisuus ja sen vaikuttavuutta lisäävät resitatiivinen tekstinluenta, kirkon tummat värit, kädessä palavat kirkkokynttilät ja kuoron suruvoittoinen kirkkolaulu. Luettavat tekstit tuovat ilmi ihmisen yksinäisyyden, ahdistuksen, tuskan ja kuolemanpelon.

Samalla kun seuraamme Kristuksen kärsimystietä, tapahtumat pysäyttävät meidät muistamaan niiden ihmisten kärsimystä, jotka mielipiteittensä, etnisen taustansa, sukupuolensa tai erilaisuutensa johdosta elävät pelon ilmapiirissä, kun ympärillä oleva maailma huutaa: "Ristiinnaulitse!" Näin ei tapahdu vain jossain kaukomailla. Syrjintä ja rasismi ovat todellisuutta myös Suomessa ja kotikaupungissamme.

Kirkko on monikulttuurinen yhteisö. Jokainen kirkon jäsen on ortodoksisen kirkon käyntikortti. Vastuullamme on noudattaa Kristuksen esikuvan mukaisista suvaitsevuuksista niin, että kukaan ei syrjäydy. Kristillinen etiikka kutsuu meidät jakamaan kaikkien hädänalaisten tuskan sekä rukoilemaan heille huojennusta ja voimaa kestää koettelemukset.

■ Isä Markku Toivanen

Lähteet ja lisätiedot: www.rasmus.fi/tampere

LUOTTAMUSELIMET

VALTUUSTO: Toivanen Markku, pj., jäsenet: Danouzi Anu, Inkinen Elina, Kaikkonen Eeva-Liisa, Kamaja Pekka, Kaste Tapio, Luonila Jukka, Manni Eeva, Martin Sirkka, Miettinen Kimmo, Mykkänen Eino, Niemenmaa Marjatta, Nikander Esko, Salo Teemu ja Vuorinen Jani.

NEUVOSTO: Toivanen Markku, pj., jäsenet: Ahonen Pertti, Alhanen Niina, Honkamäki Heikki, Häyhtiö Heikki, Jetsu Petri, Rauhala Marja, Rikala Katri ja Sarno Alfred.

PTS-TOIMIKUNTA: Ahonen Pentti, Honkamäki Heikki, Inkinen Elina, Jouhki-Inkinen Marita, Manni Eeva, Rauhala Marja ja Toivanen Markku.

KIINTEISTÖLAUTAKUNTA: Kyyrönen Keijo pj., Rauhala Marja, Savinainen Veikko, Toroska Raimo, Häyhtiö Heikki, Jouhki-Inkinen Marita ja Toivanen Markku.

NUORISOTYÖTOIMIKUNTA: Perälä Lea, pj., Honkamäki Heikki, Häyhtiö Heikki, Inkinen Elina ja Joki Riikka.

DIAKONIA TOIMIKUNTA: Lehmuskoski Elina, pj., Hernberg Rolf, Honkamäki Heikki, Hyvönen Tuula, Kahila Harri, Nikkilä Pertti, Reunanen Satu ja Salo Ritva.

RAHOITUSTYÖRYHMÄ: Jouhki-Inkinen Marita, pj., Ahonen Pertti, Lappalainen Esko ja af Ursin Klaus.

HIIPPAKUNTANEUVOSTO: Manni Eeva.

ANALOGIN JULKAISUNEUVOSTO: Jouhki-Inkinen Marita, Manni Eeva ja Toivanen Markku.

ANALOGIN TOIMITUSKUNTA: Nikander Esko.

VAALILAUTAKUNTA: Toivanen Markku, pj., Laaksonen Jukka, Tiainen Terni ja Vähätalo Raine.

ISÄNNÖITSIJÄT: Häyhtiö Heikki / Tampereen kirkko, Kudjoi Jorma / Porin kirkko, Lavian Elorannan tila, Nikoskinen Toivo / Kolhon kirkko, Kerisalo Yrjö / Valkeakosken rukoushuone ja Schutskoff-Ahokainen Vera / Kalliosalmi.

TILINTARKASTAJAT: Alander Ilse ja Hartikainen Heikki; varalla Karttunen Jouko ja Korpi Arto.

NIKOLAINTALON HALLITUS: Kyyrönen Keijo, Rauhala Marja, Vähätalo Raine ja Alhanen Niina (varajäsen).

NIKOLAINTALON YHTIÖKOKOUS: Toivanen Markku ja Hernberg Rolf (varajäsen).

NIKOLAINTALON ISÄNNÖITSIJÄ: Parviainen Timo.

OOL:n Tampereen alaosa
 Ortodoksisen opiskelijaliiton Tampereen alaosa jatkaa toimintaansa kevätkaudella 2008. Kaikille avoin toiminta on suunnattu opiskelijoille ja muille nuorille aikuisille. Lisätietoa tapahtumista ja ohjelmasta saa osoitteesta <http://www.helsinki.fi/jarj/ool/tampere.html> tai puhelimitse 040 767 7717. Uudet jäsenet ovat lämpimästi tervetulleita toimintaan!

NOKIAN TIISTASEURA

- 27.3. Leila Jaakkonen, Ketolanmäen k. 6 B
- 24.4. Inkeri Vuorinen, Jyränmaank. 2
- 22.5. Vappu Ella, Ruutanank. 15

ETSINTÄKUULUTUS

Etsimme emännän avuksi vapaaehtoistyöntekijöitä seurakuntamme keittiö- ja saliapulaisten renkaaseen.

Jos pidät leipomisesta, ruuanlaitosta, pöytien kattamisesta, kukka-asetelmien tekemisestä, kahvin kaatamisesta, tiskaamisesta tai olet muuten vain vailla mielekästä tekemistä, tule mukaan! Myös miehet ovat tervetulleita mukaan. Soita, laita sähköpostia tai ilmoittaudu mukaan kirkon tanhuvilla tavatessamme!

Leena Hänninen, seurakunnan emäntä, puh. 020 610 0361, 050 557 0053, leena.hanninen@ort.fi

TOIMINTAPIIRIEN YHTEISET PÄÄSÄISMYYJÄISET

Lasaruksen lauantaina 15.3. klo 12-14 Nikolainsalissa, Tuomiokirkonkatu 27. Myynnissä leivonnaisia, pisankkoja, virpovitsoja ym. Puffetissa kasvishernekeittoa, kahvia/teetä ja pullaa. TERVETULOA!

TAMPEREEN TIISTASEURA

Terhi Tiainen, 041 441 0790, Sirkka Martin, 040 575 7034

Tiistiseururan tapaamiset keväällä 2008:

- 1.4. isä Heikki: Pääsiäisen ajankohta, uusi ja vanha ajanlasku
  - 22.4. avoin
  - 6.5. isä Rolf: Isä Kliment, Optinan luostarin suomalainen pappismunkki
- Tervetuloa kuuntelemaan, kyselemään ja keskustelemaan!

PERINTEINEN "HYVÄN MIELEN MATKA"

16.-18.5. kulttuurikeskus Sofiaan

- Lähtö perjantaina, paluu sunnuntaina. Hinta 85 euroa kahdenhengen huoneessa täysihoidolla; perjantaina iltapala, lauantaina aamupala ja yksi ateria,

sunnuntaina lounas liturgian jälkeen. Hintaan eivät kuulu matkakustannukset, jotka varmistuvat myöhemmin osanottajamäärän mukaan. Sitovat ilmoittautumiset 8.4. mennessä: Terhi Tiainen, 041 441 0790, tai Sirkka Martin, 040 575 7034.

VALAMON YSTÄVÄT

Tampereen osasto

Yleisöillat järjestetään Nikolainsalissa alkaen klo 18. Iltoihin peritään 5 € / 2,5 € (opiskelijat) osallistumismaksu. Illoissa on pienimuotoinen tarjoilu. Tulot käytetään Uuden Valamon luostarin pääkirkon tukemiseen. Esitelmöitsijät ja aiheet:

- Ti 8.4. Outi Vasco kertoo ortodoksisesta ulkomaanavusta OrtAidista: Etiopia – lupaava esimerkki toimivasta kansainvälisestä vastuusta.

- Ti 13.5. FT Tenho Pimiä: Ortodoksisista sotasaalista tutkijavoimin Itä-Karjalasta 1941-1944.

- Lähde kanssamme luostarimatalle Venäjälle Vanhaan Laatokkaan ja Tihvinään 31.7.–3.8. Mahdollisista vapautuvista paikoista tiedustelut: Arja Friman, Joensuu Congress and Travel Service, 050 552 1902, arja.friman@saunalahti.fi.

Lämpimästi tervetuloa!

Tampereen seurakunnan perheutisia 25.12.2007 – 05.02.2008

KASTETUT
 Deligeorgakis Gabriel Konstantinos
 Ehn Kristian Olavi
 Koskela Silvia Pelagia
 Larikka Amanda Taimi Ester
 Ojanperä Julia Aleksandra
 Ojanperä Katri Elisabet
 Riikonen Miko Aleks

Poikia 3, tyttöjä 4, yhteensä 7

IKUINEN MUISTO
 Pietikäinen Saimi 89 v.
 Raitio Lahja 74 v.

Miehiä 0, naisia 2, yhteensä 2

TERVETULOA SEURAKUNTAAN
 Hakala Timo Valtteri
 Hokkanen Mirja Elli Kaarina
 Hoskonen Merja Anneli
 Kananen Hannu Tapio
 Kelka Nadezda
 Karki Timo Erkki Olavi
 Linnalouhi Ritva Anneli
 Parviainen Saara Sofia
 Rajapolvi Mikko Matias
 Rautalainen Jarmo Veli Anttoni
 Severov Sergei
 Toivonen Henri Petteri
 Uimonen Kirsi Maarit Hannele
 Valli Jenni Helena
 Valli Pietari
 Valli Teemu Johannes

Miehiä 9, naisia 7, yhteensä 16

PÄÄSÄISTERVEHDYS

Kiitos kaikille seurakuntalaisille yhteisestä suuren paaston ajasta ja suuresta viikosta! Kiitos kaikille jumalanpalveluksissa avustaneille, seurakuntamme luottamustehtävissä toimiville ja vapaaehtoistyöntekijöille!

Siumattua ylösousemusjuhlaa kanssanne viettäen

Tampereen ortodoksisen seurakunnan papisto, toimihenkilöt, pyhäkköjen isännöitsijät ja apulaisisännöitsijät

Kristus nousi kuolleista – totisesti nousi!

EKUMEENINEN SEMINAARI TAMPEREELLA

Naisten ääniä ruumiillisuudesta – "Kaikki sinussa on kaunista." Eri sukupolvia edustavat naiset puhuvat rakkaasta ja raskaasta ruumiistaan.

Seminaari Nikolainsalissa su 27.4. klo 13-16.30.

Tule viettämään sunnuntai-iltapäivää ja jakamaan ajatuksia ja elämyksiä ruumiista keho- ja Pyhän Hengen temppeleinä. Mitä naiset kertovat ruumiinsa elämänsäkaaresta ja miten kuuntelemme ruumiin pyhyyttä?

OHJELMA

- Klo 10 liturgia ja kirkkokahvit Nikolainsalissa (lounasmahdollisuus lähiravintoloissa)
- Klo 13 tervetulosanat seminaariin, Leena Mäkitalo ja Iris Rajamaa
  - tanssia, "River of Life", Xaris
  - "Kiitos Jumalalle, joka loi minut naiseksi"; Kaija Maria Junkkari
  - puheenvuoroja eri kirkkojen naisilta ja keskustelua
- Klo 14.30 kahvi
- Klo 15.15 musiikkia, Taizé-laulu
  - "Ruumiini rukous", Riina Nguyen
  - porinaa ja keskustelua
- Klo 16.20 tanssia, "Agnus Dei", Xaris
  - Yhteinen loppurukous kirkkojen perinteiden mukaan

Osallistumismaksu 7/3 euroa (alennettu hinta opiskelijoille, yksinhuoltajille, työttömille, eläkeläisille). Vapaaehtoinen kahvimaksu. Ennakkoilmoittautumiset tarjolla varten 15.4. mennessä ja lisätietoja: Riina Nguyen, puh. 050 371 2762, riina.nguyen@ort.fi, www.ekumenia.fi. Mukaan mahtuu ilman ilmoittautumistakin!

Järj. Suomen ekumeenisen neuvoston naisjaosto

MIKA KANGASAHO

Valtuusto järjestäytyi

Tampereen seurakunnan valtuusto kokoontui järjestäytymiskokoukseen tiistaina 22. tammikuuta. Kokouksen asialistalla oli useita keskeisiä henkilövalintoja. Valtuuston puheen-

johtajana jatkaa isä **Markku Toivanen**. Varapuheenjohtajaksi valittiin valtuutettujen nuorimpiin kuuluva **Elina Inkinen** (25). Ratkaisua perusteltiin sillä, että toimikaudellaan valtuusto kiinnittää huo-

mionsa erityisesti alle neljäkymmentävuotiaisiin seurakuntalaisiin. Kyseinen ikäryhmä muodostaa Tampereen seurakunnan jäsenistöstä huomattavan osan. Uudessa valtuustossa on Elinan lisäksi muitakin tähän ikäluokkaan kuuluvia.

Valtuusto vahvisti nuorisotyön asiantuntemusta myös neuvostossa. Neuvoston jäseneksi valittiin Jämsän kaupungin nuorisotoimenjohtaja **Petri Jetsu**. Myös maahanmuuttajataustaiset seurakuntalaisemme saivat ensimmäistä kertaa edustuksen neuvostoon, kun sen jäseneksi valittiin **Alfred Sarno**. Muut neuvostoon valitut jäsenet ovat **Pertti Ahonen, Niina Alhanen, Marja Rauhala** ja **Katri Rikala**.

Hiippakuntaneuvoston edustajan valinnassa valtuusto korosti vankkaa kokemusta. Tehtävään valittiin neuvoston pitkäaikainen varapuheenjohtaja **Eeva Manni**. Hänet valittiin myös PTS-toimikuntaan. Tämä on merkityksellistä siksi, että seurakuntatyön valmisteluvaiheessa voidaan myös luottamushenkilön kautta ottaa huomioon hiippakunnallinen yhteys.

■ Esko Nikander

PORIN kuulumisia

PORIN SEUDUN TIISTAISEURA

Pj. isä Jorma Kudjoi, puh. 040 571 9137, vpj. Anita Luonila, puh. 050 569 3671

Tiistaiseura kokoontuu pääsääntöisesti joka toinen tiistai klo 18.

- Ti 11.3. klo 18 tiistaiseurailta, KP Nikean metropoliitta Johannes kertoo ortodoksisesta kirkosta kolttien parissa
- La 15.3. klo 9 piirakkatakkoot
- Su 16.3. klo 12-14 myyjäiset
- Ti 25.3. klo 18 tiistaiseurailta
- Ti 8.4. klo 18 tiistaiseurailta
- Su 20.4. klo 7 matka Espooseen ja Forssaan
- Ti 22.4. klo 18 tiistaiseurailta
- Ti 6.5. klo 18 tiistaiseurailta

- La 10.5. klo 11 lasten leivontapiiri
- Ke 14.5. klo 12 touon siunaus Ahlaisissa
- Su 25.5. klo 10 vanhusten kirkkopyhä Liturgioitten jälkeen kirkkokahvit seurakuntasalin puolella

Askartelukerho Pyöröset

Kokoontuu kaksi kertaa kuukaudessa. Kerhon ”pyörittäjänä” toimii Eira Vepsä. Kerhossa valmistetaan sekä yhteisiä että omia töitä, vaalitaan perinteitä ja opetellaan uusia tuulia. Toiminta monipuolista; siellä syntyy tuotteita kirkon käyttöön, myytävää myyjäisiin, lahjoiksi ”sankareille” sekä herkkuja suussa sulamaan. Pyöröset ahertavat klo 15 joka toinen torstai 3.4. ja 17.4.

Kirjallisuuskerhon tapahtumat

- Kerhon vetäjänä toimii Leena Ranta
- Su 6.4. klo 16 Tuula Saarto, MARIA EGYPTILÄINEN
  - Su 4.5. klo 16 Mika Waltari, SINUHE EGYPTILÄINEN

sitä. Jospa me seurakuntalaiset perustaisimme kiotakaapin kunnostusrahaan. Keräisimme vähän kerrassaan rahaa kiotan kunnostamiseen vaikkapa näin:

Täytän 75 vuotta toukokuun viimeisenä päivänä, jos Luoja suo. En aikunut juhlia mitenkään. Mitä juhlimista siinä on, että vanhenee ja rapistuu kuin kiotakaappi! Sitten muutin mieleni. Kutsun kaikki ystävät ja tuttavat Nikolainsaliin su 1. kesäkuuta liturgian jälkeen kirkkokahville.

Pyydän, ei kukkia, ei lahjoja, vaan kaikki muistamiset kiotakaapin korjausrahaan – Sampo 800016 – 70091777. Pankkisiirtoon merkintä ”KIOTA”. Silloin rahat menevät oikeaan osoitteeseen. Isä Markku on luvannut, ettei niitä käytetä mihinkään muuhun.

Tämä idea on kaikkien ”juhlijoiden” vapaasti käytettävissä. Voi tilille lahjoittaa rahaa muutenkin ja ihan vain rakkaudesta omaa kirkkoa kohtaan.

Siis, tervetuloa kirkkokahville kesäkuun ensimmäisenä päivänä!

■ Eeva-Liisa Kaikkonen

Kiota kuntoon

Tampereen ortodoksisessa kirkossa on kaunis, barokkityylinen Jumalanäidin

ikonin säilytyskaappi eli kiota. Valitettavasti se on pahoin kärsinyt kirkkoa kohdanneissa myllerryksissä, eikä seurakunnalla ole tällä hetkellä varoja kunnostaa

SC Sergius Coliander, DD Daniela Durac, ID Ion Durac, JH Jopi Harri, JH Juhani Härkin, PK Petri Korhonen, ML Marianna Länne, JM Jouni Mäkelä, AN Antti Narmala, JP Joonas Pyöli, PT Pasi Torhamo

TURUN KIRKKO

MAALISKUU

Ke 5.3.	klo 18	paastoliturgia	PK PT
La 8.3.	klo 18	vigilia	PK PT
Su 9.3.	klo 10	liturgia, slaaviksi	ID PT
Ke 12.3.	klo 18	sairaanvoitelu	ID PT
La 15.3.	klo 18	vigilia	PK PT
Su 16.3.	klo 10	liturgia, palmusunnuntai	PK PT
Ma 17.3.	klo 18	aamupalvelus	PK JM
Ti 18.3.	klo 18	aamupalvelus	ID PT
Ke 19.3.	klo 10	paastoliturgia	ID PT
Ke 19.3.	klo 18	aamupalvelus	PK PT
To 20.3.	klo 10	liturgia	ID PT
To 20.3.	klo 18	aamupalvelus, 12 evankeliumia	ID PT
Pe 21.3.	klo 10	kuninkaalliset hetket	ID PT
Pe 21.3.	klo 14	ehtoopalvelus	ID PT
Pe 21.3.	klo 18	aamupalvelus	ID PT
La 22.3.	klo 10	liturgia, slaaviksi	ID PT
La 22.3.	klo 23.30	pääsiäisyöpalvelus ja liturgia	ID PT
Su 23.3.	klo 16	ehtoopalvelus	ID PT
Ma 24.3.	klo 10	liturgia, lasten pääsiäinen, suomeksi ja slaaviksi	ID PT
Ti 25.3.	klo 10	liturgia, Jumalansynnyttäjän ilmestys	PK PT
Ke 26.3.	klo 10	liturgia, koululaiskirkko	ID PT
La 29.3.	klo 18	vigilia	ID PT
Su 30.3.	klo 10	liturgia	ID PT

HUHTIKUU

Ke 2.4.	klo 18	iltarukous	
La 5.4.	klo 18	vigilia	PK PT
Su 6.4.	klo 10	liturgia	PK PT
Ke 9.4.	klo 18	iltarukous	
La 12.4.	klo 18	vigilia	ID PT
Su 13.4.	klo 10	liturgia	PK PT
Ke 16.4.	klo 18	iltarukous	
La 19.4.	klo 18	juhla- ja kirkon praasniekka	ID PT
Su 20.4.	klo 10	juhla- ja kirkon praasniekka	ID PT
Ke 23.4.	klo 10	liturgia, pyhä Aleksandra	ID PT
La 26.4.	klo 18	vigilia	PK PT
Su 27.4.	klo 10	liturgia	PK PT

TOUKOKUU

To 1.5.	klo 10	liturgia, Herran taivaaseen astumisen juhla, helatorstai	ID PT
La 3.5.	klo 18	vigilia	ID PT
Su 4.5.	klo 10	liturgia	ID PT
Ke 7.5.	klo 18	iltarukous	
La 10.5.	klo 18	vigilia	PK PT
Su 11.5.	klo 10	liturgia, Pyhän Kolminaisuuden päivä, helluntai	ID PT
Ma 12.5.	klo 10	liturgia, suomeksi ja slaaviksi	ID PT
Ke 14.5.	klo 18	iltarukous	ID PT
La 17.5.	klo 10	liturgia, romaniaksi	ID DD

La 17.5.	klo 18	vigilia	PK JM
Su 18.5.	klo 10	liturgia	PK JM
Ke 21.5.	klo 18	iltarukous	
La 24.5.	klo 18	vigilia	ID PT
Su 25.5.	klo 10	liturgia	ID PT
Ke 28.5.	klo 18	iltarukous	
La 31.5.	klo 18	vigilia	PK PT

KESÄKUU

Su 1.6.	klo 10	liturgia	PK PT
La 7.6.	klo 18	vigilia	PK PT
Su 8.6.	klo 10	liturgia	PK PT
La 14.6.	klo 18	vigilia	ID PT
Su 15.6.	klo 10	liturgia, slaaviksi	ID PT
Su 22.6.	klo 10	liturgia	ID JM
Ti 24.6.	klo 10	liturgia	PK PT
La 28.6.	klo 18	vigilia	ID PT
Su 29.6.	klo 10	liturgia	ID PT

RAUMAN RUKOUSHUONE, Länsikatu 10

Ke 7.3.	klo 18	paastoliturgia	ID PT
La 15.3.	klo 18	vigilia	ID JM
Su 16.3.	klo 10	liturgia, palmusunnuntai	ID JM
Ti 18.3.	klo 18	aamupalvelus	PK JM
La 22.3.	klo 23.30	pääsiäisyöpalvelus ja liturgia	PK JM
La 19.4.	klo 18	vigilia	PK AN
Su 20.4.	klo 10	liturgia	PK AN
La 17.5.	klo 18	vigilia	ID PT
Su 18.5.	klo 10	liturgia	ID PT
La 14.6.	klo 18	vigilia	PK JM
Su 15.6.	klo 10	liturgia	PK JM

SALON RUKOUSHUONE, Uskelankirkkotie 23

Pe 14.3.	klo 18	paastoliturgia	PK JM
Ke 19.3.	klo 18	aamupalvelus	ID JM
Ma 24.3.	klo 10	liturgia	PK JM
La 5.4.	klo 18	vigilia	ID JP
Su 6.4.	klo 10	liturgia, lasten pääsiäinen	ID JP
La 3.5.	klo 18	vigilia	PK JM
Su 4.5.	klo 10	liturgia	PK JM
La 31.5.	klo 18	vigilia	ID JP
Su 1.6.	klo 10	liturgia	ID JP

EURA, Kauttuan ev.lut. kirkko

La 26.4.	klo 10	liturgia	PK JM
----------	--------	----------	-------

LOIMAA, ev.lut. kirkon kappeli

La 3.5.	klo 10	liturgia	ID JM
---------	--------	----------	-------

UUSIKAUPUNKI, Vanha seurakuntatalo

La 10.5.	klo 10	liturgia	PK JM
----------	--------	----------	-------

HARJAVALTA, ev.lut. seurakuntatalo

La 24.5.	klo 10	liturgia	ID PT
----------	--------	----------	-------

YHTEYSTIEDOT:

Kirkkoherranvirasto

puh. (02) 277 5440, fax (02) 277 5441, turku@ort.fi,
avoinna ma, ti, to klo 10–13, ke klo 14–18, perjantaisin suljettu
Kirkkoherra **Ion Durac**, puh. 040 516 6741, ioandurac@yahoo.com
Seurakuntasihteeri **Leena Petriotis**
Kanttori **Pasi Torhamo**, puh. 040 835 8360, pasi.torhamo@ort.fi
Seurakuntalehtori **Paula Rannikko**, puh. 050 596 0514
matkapappi **Petri Korhonen**, puh. 044 525 7037
Matkakanttori **Jouni Mäkelä**, kotipuh. (02) 250 0137

PYHÄKÖT:

Turun kirkko, pyhän marttyyrikeisarinna Aleksandran muistolle
Yliopistonkatu 19, puh. (02) 277 5443,
Isännöitsijä Harri Lahtinen, puh. 050 397 7811
Rauman rukoushuone, pyhän Nikolaoksen muistolle, Länsikatu 10
Vahtimestari Antti Rosvall, puh. (02) 822 5007
Isännöitsijä Miila Liinanotko, puh. (02) 823 5124
Salon rukoushuone, pyhän ristin muistolle
Uskelankirkkotie 23, puh. (02) 731 2727
Isännöitsijä Jari Ananin, puh. 044 094 0922

Paaston ja ylösnousemuksen ilo

Kun puhumme Herran ylösnousemisesta, emme voi unohtaa paastonaikaa, joka valmistaa meitä kristittyjen suurimpaan juhlaan, pääsiäiseen. Kirkossa käytetään tummia värejä, jotka muistuttavat meitä siitä, että meidän tulee olla vakavamielisiä, meidän pitää unohtaa aineelliset ja jokapäiväiset huolet, ja näin voimme paremmin ajatella sielujamme. Kristityille paaston ajan tulisi olla erityinen aika, jossa raivaamme tilaa sille, joka muutoin jokapäiväisessä elämässä helposti unohtuu.

Mutta olemmekohan miettineet sitä,

että voimme nähdä koko paaston sielun ylösnousemuksena, sielun ilon aikana ja nousemisena kohti Jumalaa?

Kun sanomme: "Kristus nousi kuolleista!", meidän ei pidä sanoa sitä ajattelemalla, että paasto on vihdoinkin ohi vaan toivomalla, että sielummekin ylösnousisi uuteen elämään Kristuksessa. Vain silloin paasto on ollut hyvä, kun meillä on näitä tunteita. Paastopäivänä ei liha eikä mikään muukaan ruoka ole tärkeintä vaan hengellinen pöytä, jolla näemme ruoan sielun nälkää varten. Silloin tiedämme, että olemme todellakin paastonneet.

Näiden sanojen tueksi esitän kolme helmeä kirkon pyhien isiemme ajatuksista. Pyhä Basileios Suuri sanoo positiivisesti paastosta: "Paasto avaa meille paratiisin portit, jotka ensimmäisten ihmisten pidättäytymättömyys sulki meiltä. Kielletty hedelmä, jonka söi ensimmäinen vanhempi, oli myrkyä, joka tappoi kaikki hänen jälkeläisensä. Paaston kautta uusi Adam, Jeesus Kristus, kutsuu meidät elämään."

Pyhä Cassianus Roomalainen puhuu meille ruoasta ja epäsuorasti paastosta

näin: "Se joka syö jotain ruokaa, etäännytykseen hän siitä, kun hänellä on vielä ruokahalua, ja älköön hän odottako kylläisyyttä." Pyhä Johannes Krysostomos, joka ihastuttaa meitä joka vuosi pääsiäissaarnalla, sanoo paastosta seuraavaa: "Paastotkaa! Paastotkaa, koska teitte syntiä! Paastotkaa, ettette tekisi syntiä! Paastotkaa saadaksenne Pyhän Hengen lahjat ja säilyttääksenne sen, mitä teille annettiin."

Lisäksi pyhässä Raamatussa meillä on Vapahtajan kehotukset paastosta. Vapahtaja ja myöhemmin pyhät isät näkevät paastossa hengellisen työn ja ilon ajan, eivätkä surua tai epätoivoa.

Meidän pitää olla iloisia joka hetki ja jopa paaston aikana ajatella, että Kristus nousi ylös meidän puolestamme ja astui taivaaseen, jotta myös me syntiset nousisimme Jumalaa kohti. Kun sanomme: "Kristus nousi kuolleista!", se tarkoittaa, että olemme olleet hyviä palvelijoita, jotka ansaitsevat palkkion.

Valoisaa ja riemuisaa Vapahtajan ylösnousemuksen juhlaa!

■ Isä Ion Durac

Turku Toimintaa ja tapahtumia

LUOTTAMUSELIMET

VALTUUSTO: pj. kirkkoherra Ion Durac (vuodeksi 2008), vpj. Risto Terho (vuodeksi 2008).

NEUVOSTON jäsenet: Ion Durac (kirkkoherra), Olli Forssén, Mari Hakkala, Hannele Kontsas-Vähäsilta, Valter Korvonen, Harri Lahtinen (pääkirkon isännöitsijä), Anna-Leena Maunila, Mikael Miikkola, Svetlana Ruotsi ja Liisa Räsänen

KIINTEISTÖLAUTAKUNTA: Tapio Keiramo, Valter Korvonen ja Jorma Oksman.

VAALILAUTAKUNTA: Pentti Eresmaa, Mari Hakkala ja Juhana Sirén.

TILINTARKASTAJAT: Antti Ala-Jokimäki ja Monica Ananin; varatilintarkastajat: Pekka Haavisto ja Yrjö Kuupakko.

ISÄNNÖITSIJÄT: Pyhän marttyyrikeisarinna Aleksandran kirkko Harri Lahtinen, Rauman rukoushuone Miila Liinanotko, Salon Tsasouna Jari Ananin.

LUOTTAMUSHENKILÖIDEN EDUSTAJA hiippakuntaneuvostoon: Olli Forssén.

LASTEN JA PERHEIDEN PÄÄSIÄISJUHLA

● Maanantaina, toisena pääsiäispäivänä 24.3.

Pääsiäistä, vuoden tärkeintä juhlaa, vietetään tuota pikaa. Perinteisesti Turussa vietetään lasten ja perheiden pääsiäisjuhlaa toisena pääsiäispäivänä, joka tänä vuonna on maanantaina 24.3. Koko perheelle on luvassa yhteistä leikkimielistä tekemistä seurakuntatalolla. Tulethan mukaan! Kaikki lapset, niin isot kuin pienetkin ovat lämpimästi tervetulleita, ja jos vanhemmat eivät pääse mukaan, niin mummi, kummi, sisko, serkku, veli tai vaari on vallan mainio seuralainen pääsiäistapahtumaan! Osallistutaan ensin liturgiaan, joka alkaa klo 10. Liturgian jälkeen kokoontumme seurakuntasalille syömään ja puuhailemaan.

Turun seurakunnan perheutisia joulukuussa 2007

TERVETULO SEURAKUNTAAN:
Boitsova, Liubov
Brotkin, Susanna Nea Maarit
Denissoff, Alexander
Fillpoff, Pasi Antero Johannes
Holm, Mikael
Honkala, Nina Maria
Honkala, Toni Sameli
Hottinen, Jouni Jaakko Tapani
Hämäläinen, Elvira
Hämäläinen, Mervi Tellervo
Härnä, Jukka Petteri
Kaimila, Osmo
Kantomäki, Katja Maarit

Karjomaa, Anttoni
Karjomaa, Joel
Karjomaa, Lea
Keyriläinen, Emilia Anna Maria
Keyriläinen, Jani Petteri
Kiiiski, Harri Kalevi
Kontulainen, Tytti Tellervo
Kykkänen, Jani Marko Juhani
Laaksonen, Jani Petteri
Lehto, Anna Kaarina
Lybeck, Joakim
Lymberis, Maria Daniela
Lymberis, Melissa Rafaela
Metso, Anton Viktor

Metso-Witick, Anne Elisabet
Modinos, Agis Gennadios
Niemi, Eliza
Nivamo, Jussi Aleks
Nyyssönen, Raii
Pakanen, Tytyne
Pasanen, Aana Klaudia
Pollari, Nina Marina
Rainio, Anni Emilia
Riipinen, Mari Ludmila
Rissanen, Iiris Pauliina
Salmi, Niklas
Salminen, Mari Eeva Elina
Savia, Kristiina

Savolainen, Lahja
Shemeikka, Aila Maria
Toiviainen, Lauri Samuel
Tuupanen, Satu Sinikka
Uschanov, Marek Miikka Eugen
Uurto, Ulla-Riikka
Vornanen, Sami Petri Vilhelm
White, Grant Scott
White, Leo Alexander

Miehiä yht. 23
Naisia yht. 27
Kaikki yht. 50

Jotta osaisimme varautua runsaaseen osallistumiseen, toivoisimme ilmoittautumista etukäteen, viimeistään to 20.3. Ilmoittautua voit joko sähköpostitse: maria.hokkinen@abo.fi tai puh. 050 462 8586. Tilaisuus on maksuton.

Pääsiäisvalmisteluihin kuuluvat olennaisena osana myös virpovitsat. Muistathan, että itse askartelemasi vitsat voit tuoda Lasaruksen lauantaina 15.3. vigiliaan pyhitettäväksi, ja palmusunnuntaina on sitten mukava käydä läheisiä virpomassa.

Virvon, varvon vitsasella, tällä palmun oksasella, Jeesuksen Kristuksen Jerusalemiin ratsastamisen kunniaksi. Paljon siunausta Sinulle! Juhlistetaan pääsiäistä yhdessä 24.3. klo 10 alkaen!

T. Lapsityöryhmä

TURUN SEURAKUNTA JÄRJESTÄÄ

- Ke 9.4. klo 17 Turun seurakuntasalissa keskustelutilaisuus diakoniatöiden aloittamisesta. Kaikki diakoniatyöstä kiinnostuneet tervetuloa!
  - Ke 16.4. klo 17 Turun seurakuntasali. Tervetuloa kaikki miehet (myös nuoret ja lapset), jotka olette kiinnostuneita toimimisesta ponomarina kirkossamme. Järjestämme kevään aikana ponomarikurssin.
  - Ke 23.4. klo 17 Salon tsasouna. Kirkkoherran iltatee! Vapaata keskustelua kirkkoherran kanssa.
  - Ke 7.5. klo 17 Turun seurakuntasali. Tervetuloa kaikki venäjänkieliset keskustelemaan, mitä kaikkea voimme tehdä yhdessä seurakunnassamme.
  - Ke 14.5. klo 17 Rauman rukoushuone. Tervetuloa kaikki venäjänkieliset keskustelemaan, mitä kaikkea voimme tehdä yhdessä seurakunnassamme.
  - Ke 21.5. klo 17 Turun seurakuntasali. Kirkkoherran iltatee! Vapaata keskustelua kirkkoherran kanssa.
- Huom!** Syksyllä järjestetään myös Rauman rukoushuoneella kirkkoherran iltatee. Lisäksi Salon tsasounassa on syksyllä tarkoitus järjestää venäjänkielisten keskustelutilaisuus.

RAUMAN TIISTASEURA

Pj. Ulla Raula, ulla.raula@student.samk.fi, puh. 050 358 1761, siht. Maija Nuto, maija.nuto@luukku.com, puh. 050 572 5280.

- Kokoukset noin joka toinen tiistai klo 18 Pyhän Nikolaoksen rukoushuoneella, Länsikatu 10, Rauma. Tiistaiseurailat jatkuvat vuosikokouksen jälkeen seuraavasti: 19.2. (mahdollisesti saamme Nikaan metropoliitta Johanneksen vieraksi), 4.3., 1.4., 15.4., 29.4., 13.5. ja 27.5.
- 15.3. klo 10 pääsiäismyyjäiset (jos ha-

luat osallistua, ota yhteyttä puheenjohtajaan)

- suurella viikolla ei ole tiistaiseuraa, vaan valmistaudutaan pääsiäisyön palvelukseen

Tapahtumista ilmoitetaan myös kaupunkilehti Uuden Rauman yhdistyspalstalla.

SVENSKA DISKUSSIONS-GRUPPEN

Våra träffar fortsätter under våren som vanligt, den första måndagen i månaden kl. 17.30 i församlingshemmet. Följande träffar är den 3 mars, 7 april och 5 maj. Träffarna aviseras som vanligt i Åu på dagbokssidorna under rubriken "just nu" tisdag och fredag veckan innan. Kontaktperson: Barbro Doepel, tel.nr (02) 235 0121 el 0400 507 783.

PÄÄSIÄISYÖN ATERIA

Pääsiäisyön ateria 23.3. seurakuntasalissa jumalanpalveluksen jälkeen noin kello 3. Lippuja kansliasta hintaan 15 €, lapset 7 €. Liput lunastettava viimeistään tiistaina 18.3. kello 13:een mennessä. Lippuja myös ovelta. Kaikki ovat tervetulleita!

SALOSSA TAPAHTUU

Lasaruksen lauantaina 15.3 klo 12 alkaen yhteinen virpovitsojen askartelutilaisuus Salon tsasounalla. Tilaisuuden loppuksi virpovitsat siunaa isä Ion Durac. Tervetuloa mukaan niin lapset kuin aikuisetkin. Lisätietoja: Veera Rantanen 040 553 9467 tai veera.rantanen@gmail.com

SALOSSA

Lapsiperheiden pääsiäisjumalanpalvelus Salon tsasounalla 6.4. klo10. Kaikki lapsiperheet lämpimästi tervetuloa mukaan!

RAISION TIISTASEURA

Pj. Anneli Haapaniemi, puh 050 329 6618, vpj. Terttu Uusitorppa, puh. 050 309 5152, siht. Yrjö Haapaniemi, yrjo.haapaniemi@dnainternet.net

Seuraavat kokoontumiset (huomioi uudelleen sovitut kokoontumisten ajankohdat):

- 25.3. klo 13 Klaudia ja Helge Louhivuorella
  - 8.4. klo 13 Terttu ja Helge Uusitorppalla
  - 13.5. klo 13 Aino Patrikaisella
- Ota yhteys puheenjohtajaan kuljetuksista pääsiäispalveluksiin.

TURUN TIISTASEURA

Kirkkoherra Ion Durac (pj.), 040 516 6741, Aila Lahtinen (vpj.), 040 773 6749, Birgitta Söderman (siht.), 040 701 0270.

Kevään ohjelmaa:

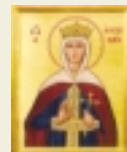
- 11.3. ja 6.5. talkooillat
- 25.3. Leena Petriotis kertoo kreikkalaisesta ruoasta
- 8.4. ja 22.4. aihe avoin
- Ke 12.3. virpovitsatalkoot (kellonaika ilmoitetaan myöhemmin)
- La 15.3. osallistutaan myyjäisiin
- Kesäretki la 14.6. Kemiöön mm. Amos Andersonin kartanoon. Tarkemmat tiedot kevään ohjelmasta ja kesäretkestä löytyy seurakunnan ilmoitustaululta.

Tiistaiseura kokoontuu Turun seurakuntasalissa, Yliopistonkatu 19. Muutokset mahdollisia. Tervetuloa!

Turun Pyhän marttyyrikeisarinna Aleksandran kirkon PRAASNIEKKAA

vietetään sunnuntaina 20. päivänä huhtikuuta.

- La 19.4. klo 18 juhligiglia
  - Su 20.4. klo 10 juhligurgia
- Juhligurgian jälkeen ruokailu seurakuntasalissa. Sydämellisesti tervetuloa!

Haettavaksi julistetaan

Lapin seurakunnan KANTTORIN osa-aikainen (60 %) toimi

Hakijan tulee tulla kseen toimeen valituksi täyttää ortodoksisen kirkon kirkkojärjestyksen 133 §:n mukaiset kelpoisuusehdot. Kanttorin tehtävien hoitamisen lisäksi toimeen sisältyy toimistotehtäviä seurakunnan kansliassa.

Kanttorin toimeen sovelletaan Suomen ortodoksisen kirkon työehtosopimusta. Tehtävä sijoittuu ortodoksisen kirkon palkkausjärjestelmässä vaativuusryhmään 7, jonka tehtäväkohtainen palkanosa (peruspalkka) on 1.894 euroa kuukaudessa. Lisäksi kanttorille maksetaan tehtävässä suoriutumiseen perustuvaa henkilökohtaista palkanosaa, jonka suuruus on enintään 50 % tehtäväkohtaisesta palkasta. Tehtävään valittavalle maksetaan siis 60 % tässä edellä kuvatun mukaisesti muodostuvasta palkasta (peruspalkka + henkilökohtainen palkanosa).

Hakemukset tulee toimittaa 15.4.2008 mennessä osoitettuna Oulun hiippakunnan piispalle, metropoliitta Panteleimonille, os. Ortodoksinen hiippakunta, Nummikatu 30 B 16, 90100 Oulu.

Lisätietoja: kirkkoherra Jyrki Penttonen, puh. 0400 178 744.

Lumilinnan riemua...

JOUNI KORHONEN

Hämeenlinnan lastenleiriläisiä Hattulan Wanamajalla helmikuun lumisina alkupäivinä. Lumilinnan rakennuspuuhissa Aleksí, Sonja, Heljá, Johanna, Saara, Noora ja Lidia.